Senyora:
Proveu
'Madamex'
'Madamex'
és millor
Només val 3'50 pessetes la capsa
(Per ésser un producte nacional, el canvi de la moneda no influeix en el seu preu.)

LA PUBLICITAT
ANY LII.—NUM. 17.606.—PREU: 10 CENTIMS
BARCELONA, DISSABTE, 13 DE SETEMBRE DE 1930
REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 669. TELEFON
TALLERS D'IMPREMTA: CARRER BARBARA, 11 I 13.—TELEFON 19603

Si voleu aigua abundant installeu a casa vostra una
Bomba "Verta"
Es la màxima perfecció!!!
Totes les cases acreditades del ram us en donaran raó

CRONICA

El tretze de setembre

El destí dels anys i dels dies és tan incert com el dels homes; n'hi ha que passen i s'extingeixen sense deixar ni rastre del seu pas pel temps i d'altres que resplendiran llargament en la memòria de les generacions; uns significaran moments feliços per a la humanitat, d'altres mantindran viu el record d'hores de dolor i d'heroisme; d'altres tindran el trist destí d'ésser la paròdia lamentable o grotesca dels grans dies que es recorden amb emoció. El tretze de setembre serà un d'aquests; el seu record difícilment serà commemorat mai ni amb una ombra d'emoció; més aviat farà somriure amb tristesa, perquè el seu fat haurà estat d'enrobustir l'escepticisme d'un país que ha perdut l'hàbit de creure en res.

Fa set anys, dia per dia, que el general Primo de Rivera es pronunciava a Barcelona contra el govern de Madrid; el cop d'Estat, que s'anunciava amb una literatura memorable, amb un baladreig de gallardies puerils, aviat degenerava en dictadura vulgar al servei d'uns interessos que no tenien res a veure amb els del país, que havia tolerat i fins aplaudit l'acte de violència del general ingenu. Després de sis anys llargs de servitud, recompensada amb toleràncies remuneradores, el salvador aclamat oficialment, el dipositari responsable de la tranquil·litat del país, era expel·lit amb sorda violència del seu setial eminent per anar-se a extingir desenganyat i trist en un exili vergonyant. La seva inconsciència el va trair; creia que governar era embriagar-se de paraules buides; per això de la seva gesta de governant només en quedarà la seva loquacitat tan divertida.

No obstant, va fer el seu servei; de moment, destruint unes responsabilitats que podien convertir-se en perilloses, va assegurar sis anys d'existència tranquil·la a alguna cosa que trontollava; la paga, certament, no va correspondre al servei; l'única gràcia que se li ha concedit és de fer fonedisses unes responsabilitats que no hauria estat sol a compartir; la generositat oficial no ha pogut anar més enllà; són els seus límits tradicionals. Fora d'això ningú no ha d'agrair-li res: avui tot està igual, per no dir pitjor, que set anys enrera; els únics que podem recordar el tretze de setembre amb íntima alegria som nosaltres, els catalanistes, perquè la dictadura ens ha prestat el servei inapreciable de demostrar amb fets que el nostre ideal no solament resisteix victoriosament totes les escomeses, sinó que, com totes les causes sostingudes per una fe veritable, amb la violència encara creix i s'enrobusteix. Per això, perquè la dictadura que ens havia d'aixafar, que havia fins d'arranar la nostra llengua, ens ha estat providencialment beneficiosa, seria ingratitud si no dedicàvem un record a aquest tretze de setembre que amb la seva inconsciència ha contribuït a il·luminar amb unes resplendors tan esperançadores la nostra consciència de catalans.

CARLES CAPDEVILA

CATALUNYA A GINEBRA

L'Associació Internacional de Periodistes Minoritaris ja és un fet

Acabat el Congrés de les Nacionalitats Europees, ha estat celebrada l'Assemblea dels Periodistes Minoritaris, la reunió de la qual fou acordada en principi l'any passat. Com a periodistes catalans hi hem pres part en les sessions el senyor Francesc M. Masferrer, que és vice-president de la Directiva, i el signant d'aquestes ratlles. Hi han assistit, també, alguns estimats companys i el senyor Nicol, per "La Veu de Catalunya"; el senyor Ramis Togores, per "La Nostra Terra", de Mallorca, etc.

El Dr. Eugelbert Besedujak, des de la Presidència, ha fet una cordial salutació als periodistes bascos, senyors Ullibarri i Olano — directors dels dos més importants diaris biscaitarres —, recentment incorporats a les tasques de l'Associació. A continuació felicità els catalans, hongaresos i alemanys de Polònia, per la gran activitat que han tingut durant l'any i per la gran quantitat de socis que hi han aportat, així com per la vigoria i bona qualitat de llurs publicacions.

Diu que perquè l'Associació assoleixi el grau d'eficàcia que li cal, els periodistes de les altres *minories* haurien de prendre'n exemple i fer-ne una propaganda semblant.

Avui — afegeix — els periodistes de les minories ja no poden plànyer-se que llurs problemes respectius no transcendeixen a tota Europa, car l'Associació publica setmanalment un butlletí d'informació que permet a cada soci de saber el que s'esdevé a cada minoria i de publicar-ho al seu periòdic. Com més gran serà el nombre de socis, més difusió tindran aquestes informacions.

Acabats els aplaudiments merescuts pel discurs del president, prengueren la paraula altres periodistes, entre ells el Dr. Ewald Ammende (secretari general del Congrés de Minories); el doctor Krull, pels alemanys de Polònia; el Dr. Kubtxinski, etc.

També parlà el vice-president de l'Associació, el nostre distingit amic senyor Francesc M. Masferrer. En havent fet una breu salutació a tots els companys que hi eren acoblats, va llegir un report sobre la Premsa catalana, els seus orígens a començaments de la Renaixença, les etapes més importants del seu desenvolupament, i l'estat en què actualment s'hi troba.

No considero necessari resumir ara el document del senyor Masferrer perquè el publicarem íntegrament en una pròxima edició. Quan els lectors el coneguin, podran veure que el director de *Diari de Vic*, català abans que res, ha sabut prescindir de tota diferència partidista i ha donat serenament a cadascú el que mereix. Aquesta actitud, en un moment com l'actual en què les passions semblen una mica enverinades, fóra un mèrit suficient — si l'escrit no en tingués d'altres — per a considerar-lo altament acceptable.

Finalment, prengué la paraula el senyor Olano, el qual exposà clarament la situació dels diaris bascos, i fou afectuosament aplaudit.

* * *

Entre els acords presos per l'Assemblea dels socis d'aquesta entitat cal esmentar:

El referent a la immediata confecció dels carnets d'identitat, el model per als quals ja ha estat acceptat;

La tramesa d'un telegrama a William Martin, per a remerciar-li la simpatia amb què tracta les nostres qüestions des de les planes del *Journal de Gèneve;*

La publicació en francès del butlletí setmanal d'informació, que sols s'ha publicat fins ara en alemany;

I, finalment, la continuació de les gestions iniciades prop dels Estats i de les Companyies per a obtenir rebaixes ferroviàries a favor dels socis que hagin de viatjar per obligacions professionals.

Mentre s'organitza l'estatge social de Ginebra, on cada soci haurà de trobar tota mena de facilitats informatives prop de la S. de N., un dels nostres companys, periodista de llengua alemanya, que viu habitualment a l'esmentada ciutat, s'ha ofert per a prestar el seu ajut personal a tots els que el puguin necessitar. Els nostres consocis saben, doncs, que poden comptar amb la desinteressada i eficaç col·laboració del senyor *Gustau Herbert,* que viu a Ginebra, Chemin Miremont, número 33.

No em cansaré de recomanar als nostres companys d'aquí que encara no hagin donat llur adhesió, la conveniència de fer-se'n socis. La nostra Associació, ultra els diferents avantatges materials, ens és penyora que el plet català es divulgarà setmanalment per tota Europa. Un deure patriòtic exigeix la col·laboració de tots nosaltres en aquesta gran obra internacional.

Les adhesions poden ésser trameses al senyor Francesc M. Masferrer, al *Diari de Vic*, o a mi mateix, a la redacció de LA PUBLICITAT.

L'Associació ja marxa. Tots estem obligats a fer-la marxar de la millor manera possible.

ARTUR PERUCHO

Un volcà en erupció al Japó

Toquio, 12. — El volcan Asama ha entrat en erupció avui, a les 9'30 del matí. L'erupció és violentíssima. Aterroritzats, els habitants de la regió han fugit. Fins ara sols ha mort una persona.—Fabra.

32° a l'ombra

La prèmsa anglesa ha tractat suara bastant extensament de la mort d'un savi professor del New College, d'Oxford, el doctor William Archibald Spooner, autor d'alguns llibres d'erudició i d'humanitats, orador considerable, periodista remarcable, etc., etc.

Aquest vellet venerable, car realment es tracta d'un home que aconseguí la respectable edat de vuitanta-sis anys, fou, a desgrat de la gravetat de les seves funcions, un humorista ben singular. De vegades ho era en funcions d'orador, àdhuc de predicador; i sovint ho fou a les seves pròpies costelles: ho fou fins a la mort.

La singularitat de l'humorisme del Dr. Spooner consistia en jugar espontàniament la metàtesi en tota la seva gama i bo i obviant la manca de sentit de les transposicions de lletres i de síl·labes, sovint bo i obviant i tot la incongruència. Així mai el doctor Spooner no s'hauria dignat dir *San relvi el Dei* per metàtesi de: Déu salvi el Rei, sinó que transposava, per exemple, així: *Sant Cau del Pam* (p) = Sant Pau del Camp.

Del Dr. Spooner se citen tantes i tan bones metàtesis, totes tan oportunes i espontànies, que a Oxford, i àdhuc per tot Anglaterra, l'home aconseguí popularitat i àdhuc el seu transposicionisme fou el tema d'alguns llibres i articles; el mot *spoonerisme* arribà a prendre legitimitat en el Diccionari d'Oxford, l'spoonerisme s'estengué per tot el Regne Unit i, ja en vida del Dr. Spooner, es formà una bona llegenda o mite del gai vellet. Així es deia si en certa ocasió que el venerable humorista havia d'anar a Greenwich a la fonda del *Dull Man*, el doctor Spooner es trobà inadvertidament a la fonda del *Green Man* de Wool (d) Wich (Ulwich).

No cal dir que l'spoonerisme fou més difós entre la classe estudiantina que entre cap d'altra; però aquest spoonerisme era més aviat del gènere espuri: les seves transposicions no tenien solta. L'Or del Rin, per exemple, hi esdevenia *L'Ir del Ron...*

L'engrescament dels anglesos per l'spoonerisme no s'explica sinó per la creença que, llevat dels casos de metàtesi fortuïta, llevat dels idiotismes metatèsics que han fet evolucionar el llenguatge, i d'altres comuns a tots els llenguatges (fràbica, per fàbrica; *probetico*, per *pobretico; brelue*, per *berlue*, la metàtesi intencionada i amb solta és invenció del Dr. Spooner. I en això estan ben errats, perquè en aquestes costes mediterrànies, que Francesc Pujols considera el rovell de l'ou de l'Univers, ja s'havia produït l'spoonerisme abans del Dr. Spooner. Un avi meu practicava a tot drap, i amb una espontaneïtat i gràcia indicibles, l'spoonerisme aplicat a tots els idiomes, àdhuc l'anglès. Com que també morí a 86 anys, i d'això ja en fa vint almenys, vull creure que el doctor Spooner no era sinó un avatar del meu avi, que creia haver trobat un llenguatge universal. Aquest meu antecessor gloriós practicava indistintament la metàtesi espúria i la legítima, ço que es comprèn molt bé i s'excusa, tota vegada que l'spoonerisme fluïa sens treva de la seva boca o del seu enteniment. Així el mateix deixava anar bajanades com és ara: *llengual universalge*, que vol dir: llenguatge universal, com sublimitats per l'estil d'aquesta: *Pare nel, que estau en lo sostre*, que no és sinó l'introïto a l'oració dominical. Un dia presentà el seu llenguatge a un Congrés d'això i d'allò, que hom celebrava a honor del rei Amadeu en un envelat. El Jurat ho desestimà en presència del propi inventor, de la seva muller i d'un tendre oncle meu. *Señores, eso no es nada*, digué amb arrogància el president.—Que no és *nada*, diu aquest home...? El meu avi eixí molt contrariat i gairebé furiós.—Anem, noia, digué a la seva muller. I al president aquests mots terribles: *Ustasón se ruédi!*, que vol dir: *Usted es un asno!* Això passava en els terrenys de l'actual mercat de Sant Antoni (Marconi de Sant Tentat).

La metàtesi pot derivar enllà del literalisme de les lletres i paraules. Kant l'aplicà a les idees, a la lògica; i tal senyoreta que ja comença a pintar-se els llavis havia fet prodigis de metàtesi quan tot just començava a parlar: ella aplicava la metàtesi aparent o la pseudo metàtesi a un redreçament més lògic del llenguatge, fins a crear per al seu ús particular un català molt més enraonat que el que tots enraonem. Vegeu sinó una mostra del seu vocabulari:

pa amb witx = samwitx,
peu aft = pedal,
ara mateixa = ara mateix,
Jesusep = Jesuset,
riulet = orinalet,
carnil = pernil,
combregació = congregació,
cordavis = tornavís, etc., etc.

Hi havia a Barcelona un periodista, Cullerer de nom (que en anglès vol dir *Spooner*), el qual esdevingué tan cèlebre com el Sr. Pic i Pont en l'spoonerisme del gènere idiòtic, de tal manera que la majoria de les bajanades genials atribuïdes a aquest cullerista pertanyen a l'altre. També recordo ara que un meu mestre escolapi sentia admiració il·limitada per un company de seminari que aplicava la metàtesi més completa al llatí, i amb una espontaneïtat tan fecunda com la deu meu avi, que al cel siga. Aquell sant baró sabia dir coses tan eufòniques com *Gandus ei qui lotis pela catundi*, que en bon llatí és simplement la jaculatòria de l'*Agnus-Dei*.

Però en fet d'eufonia res de tan atraient com les pseudo-metàtesis de la gent plebea que rediuen frases, poesies, cançons i altres coses que no entenen. Les transposicions esdevenen transfiguracions de vegades més eufòniques que l'oració original. Per exemple: les noies cantaven en terres de Castella una cançó de ronda que feia així:

Carta del rey ha venido
para las hijas de Oràn:
de Oràn, de Oràn;
que se vayan a la guerra
a defender mi corona.
Dame la mano, paloma.

La minyoneta que acompanyava els infants cantaires aprengué a la seva manera la cançó, i, tot rentant els plats, la tornava així:

Carta del reyo bendito
para el estimante y oran...
y orante... etc.

I el bo del cas és que àdhuc la melodia era transformada, admirablement transformada.

Entre aquesta falsa metàtesi i l'autèntica, o superior a ambdues, potser es pugui considerar la que resulta de certs jocs de frases igualment intel·ligibles quan són llegides del dret que quan ho són a l'inrevés, com per exemple aquella frase tan sabuda en el metatesisme castellà, i que fa:

Dàbale arroz a la zorra el abad.

Però això ja no és metàtesi ni spoonerisme. De mica en mica hem anat derivant del bon camí tan sàviament traçat per l'assenyat i doctíssim William Archibald, i ja ens trobàvem amb un spoonerisme de caràcter onomatopeic practicat pels salvatges del cor de l'Àfrica, els quals, segons Lévy Brühl,...

Però ¿qui s'endinsa a l'Àfrica amb aquesta calor que àdhuc a la boirosa Britània mata d'escalfor els homes més freds del món?

JOAN SACS

FULL DE DIETARI

LA SITUACIO DE LISBOA

Lisboa és una gran capital. No es pot treure res d'aquest qualificatiu: una gran capital. La seva situació a la vora de la formidable ria del Tejo (pronuncieu: Teixo) és d'una bellesa simplement apoteòsica. Sens dubte, per apreciar-la convenientment, cal no restar dins les parets de la ciutat baixa, sinó enfilar-se fins al turó de Nossa Senhora da Grassa, fins a la Praça d'Alcantara, seure una estona al jardinet de les Portas do Sol i travessar el Tejo en un vaporet i contemplar des de lluny la massa dels edificis que ondulen cobrint un seguit de comes i de puigs, amb llurs coloraines vives i llurs formes variades.

Es fama que en matèria de situació les dues capitals lusitanes —Lisboa i Rio de Janeiro— tenen una mena de rècord mundial. Es difícil de dir la darrera paraula en aquesta mena de concursos. Al qui més hagi viatjat sempre li manquen elements de judici. A mi, que no he travessat l'Atlàntic ni el Pacífic, no cal dir si me'n falten.

Però, en fi, en aquestes qüestions no ve d'un pam. De manera que si us diuen que Lisboa és la capital més ben emplaçada del món, podeu assentir i no embrancar-vos en discussions ocioses. Àdhuc, quan un hom hi pensa, arriba a la conclusió que la ciutat és inferior a les facilitats que li ha ofert la natura. Indubtablement ha calgut que Portugal perdés el seu imperi colonial, que restés com isolat a un cantó de la Península, que no trobés, per insuficiències del seu terrer o dels seus habitants, el camí de la grandesa, perquè Lisboa no arribés a ésser una enorme metròpolis. ¡Hi caben tants vaixells a la seva ria! ¡Apar tan naturalment com la veritable porta d'Espanya!

Es una gran ciutat, però podia i mereixia ésser molt més. Si un hom pogués divorciar o abstraure la geografia de la història, o millor encara: si un hom pogués visitar el món abans d'ésser poblat, tot just fixada la seva estructura present, és segur que en arribar a la desembocadura del Tejo i contemplar la seva grandiositat i el seu acarament amb Amèrica, exclamaria: "aquí naixerà la ciutat més forta de la Península".

I no hi ha nascut.

CARLES SOLDEVILA

COMENTARI

El viatge de les papallones

Un zoòleg escocès ha llegit a la seu suprema de la cultura britànica, la "British Association", una comunicació sobre l'afany migratori de les papallones.

Hi ha una papallona, per exemple, la *Vanessa Cardui*, o papallona dels escardots, la qual, originària d'indrets encara no ben precisats, travessa en primavera el Sahara i els deserts egipcians, passa la Mediterrània, tot sovint a centenars de milers, i vola Europa amunt. A Anglaterra la veuen als començaments de juny. Hom en troba d'esgarriades a l'extrem nord d'Islàndia o a pocs graus del cercle àrtic. No hi ha cap prova, sembla, de la supervivència d'aquesta papallona, al nord d'Europa, de l'un any a l'altre.

L'espectacle de legions i legions de papallones passant per un indret, sense desviar-se d'una direcció fixa, és inoblidable. A l'Àfrica Oriental, el docte comunicant ha vist un llinatge de papallones volant cap al sud durant cada interval de bell temps, per espai de sis setmanes, en nombre que arribaven a un màximum d'unes cinccentes per minut, damunt un front d'uns vint metres. En una altra ocasió hi havia vols simultanis de dues menes diferents de papallones en una direcció exactament oposada per espai d'un mes, gairebé; i cada llinatge va mantenir-se estrictament fidel al seu camí. Més encara: un dia, mentre volaven aquells dos levíssims llinatges, hi havia igualment un vol migratori de milions de llagostes, passant diagonalment a través de les dues corrues de papallones, i sense destorbar-les gens.

Per un moment, he relacionat aquestes noves amb les meves darreres lectures d'història. Qui sap, pensava fantasiosament, si hi haurà alguna obscura relació entre el guiatge infal·lible de les papallones cap a un destí que hom hauria cregut inescaient i el de races i pobles cap a l'assoliment d'un ideal, mena de migració (d'unes circumstàncies històriques a unes altres) que *post factum* sembla també l'obra coherent d'un instint natural disciplinadíssim, i també sense més finalitat última que el d'una més gran intensitat de vida.

Zoologia i història testimonien la necessitat del canvi (èxode o superació), i sobretot la seva irrevocabilitat bell punt el geni del llinatge n'ha donat l'ordre misteriosa. És clar que nosaltres els homes parlem de programes. I ens dividim, aparentment. I fins n'hi ha que empren, més o menys a benefici propi, la teoria de la necessària unitat del viatge. Però el viatge, tanmateix, resultarà u a desgrat de les diferències, i per damunt dels programes, i fins i tot dels programes d'unió.

Mireu sinó — per si l'ensenyança històrica no bastés — el que passa amb les papallones. (Segueixo la recensió de les observacions del savi escocès.) El que passa amb les papallones és molt reconfortant. Està demostrat que els insectes no eren descaminats per cap mena de vent. Els vols són tan sovint directament contraris al vent com d'acord amb ell, i poden creuar-lo a qualsevol angle. Però el que sobretot és curiós és que, en llur via dreturera: les papallones eviten els petits obstacles de vegades volant per damunt, i de vegades donant-los el tomb. (Això darrer, diu el zoòleg, més rarament.) No importa. Són dos mètodes. Dos mètodes per a un mateix avenç irrevocable, que, tanmateix, conserva la unitat essencial, meravellosa empremta de la natura.

D'ara endavant quan em demanin per què, fins entre polèmiques gatzares, sóc optimista, diré, de preferència: —Perquè el viatge és començat.—BELLAFILA.

U. S. A.

Civilització vs. cultura

II

Georges Duhamel, admirable novel·lista francès, del qual ja m'he permès parlar alguna vegada, va fer un viatge als Estats Units. En sortí, com és natural, un nou llibre. Aquest volum de cobertes grogues, que es diu *Scènes de la Vie Future*, és un clam d'alarma, la denúncia d'un europeu que duu a l'esperit el solatge dels drets de l'home i de les conquestes irrenunciables de la consciència com a coronament lògic de molts segles de cultura depurada i d'humanisme greco-llatí. Duhamel, devot de la llibertat de l'individu, es revolta, en arribar als Estats Units, com es revoltava a la U. R. S. S. (Altra vegada el paral·lelisme inevitable!) En les dues federacions de les inicials, l'individu no compta. I Duhamel se n'escruixeix. Que pel bé de l'Estat, per l'augment del nivell de vida i per l'estandardització del treball hom redueixi les facultats d'opció de l'home i hom li imposi l'uniformisme casernari del confort produït en sèrie i del benestar que és el resultat automàtic dels esforços de dos-cents laboratoris de psicologia, mil d'higiene i deu mil d'economia social, representa per a Georges Duhamel la negació de tota cultura, l'abolició de l'individualisme actiu i conscient, la minva de la llibertat moral de l'home, que és el seu més gran patrimoni dolorosament assolit a través dels segles.

Duhamel caigué a Chicago. Més que Nova York, la famosa urbs dels escorxadors — l'autor francès ens hi fa anar, per a fer-nos estremir d'horror i repugnància davant d'aquell carnatge científic i eficient —, sembla ésser l'exponent dels Estats Units, la síntesi de tot el territori d'U. S. A. Tots els avenços de la civilització ultrancera i de la taylorització del treball hi són palesos i exhibits. Benestar, Prosperitat!, úniques obsessions d'uns éssers que després han de fer cures de tonificació, de silenci, de repòs. Cultura esdevé un mot gairebé desconegut. Les esglésies s'anuncien al diari i amb reclams lluminosos, igual que els teatres, i l'atmosfera de misteri s'ha refugiat en els *speakeasies*, tavernes secretes on s'expèn un alcohol extret de mil procedències suspectes, i d'uns efectes algun cop mortals.

Terra d'aventurers, de comerciants i de bandits, Chicago havia de semblar a Duhamel, per força, l'enemic de la cultura europea tradicional. La música s'hi mecanitza, l'art es redueix al cinema sonor i a la poesia ciclòpia i sovint desagradable dels grans *buildings*, dels gratacels monstruosos; hom obliga la natura a simplificar les seves produccions, i de la mateixa manera que dóna un tipus *invariable* de *flapper*, en produeix un o dos de taronges de Califòrnia i un, només, de pomes.

Alfons Maseres, a "La Veu", i Gaziel, a "La Vanguardia", comentaven recentment aquest llibre de Duhamel. Indubtablement l'autor francès exagera. Visió partidista, direu, parcial dissecció d'un poble que sorprèn de tant en tant amb els llampecs *generosos d'un Wilson o d'un Lindbergh*, o amb una atmosfera prou tolerant per a admetre-hi — el fet ja ha estat comentat — un banquet important al germà de Sandino, al bo de la seva lluita contra l'imperialisme comercial ianqui a Nicaragua.

Però, tanmateix, el perill sembla que, tan viu com ens el presenta l'autor de *Confessió de mitja nit*, o no tan alarmant, existeix i amenaça endurse'ns en la seva òrbita de civilització material i anul·lar tota la cultura europea fins a convertir-la en peces de museu, per a ús de professors universitaris de Yale o de Colúmbia.

Llegiu ara el *New-York*, de Paul Morand. Document excel·lent, la prosa del famós novel·lista francès s'adapta a les exigències d'un Baedecker intel·ligent. Del Battery Place al Bronx, de Coney Island a Harlem, tots els indrets de la gran metròpolis del nou món són descrits d'una manera que vol ésser objectiva i és bon tros apassionadament admirativa. Morand s'embadaleix, evidentment, davant dels teatres del Broadway, de l'aristocràcia hermètica de la Cinquena Avinguda i dels recons pintorescos de Manhattan, que no són sinó uns barris importants de les nacions europees. Nova York, cal no oblidar-ho, és la primera ciutat jueva del món, la segona irlandesa, la tercera russa, la quarta italiana, etc., i cada país d'aquests té el seu barri, els seus teatres, els seus diaris. Nova York és una urbs que vibra, que ressona, que treballa i especula — sobretot especula — i fa trontollar, als misteriosos despatxos dels *óssos* del Wall Street, les finances de tot el món. Paul Morand us dóna, però, un escàs contingut d'aquesta ciutat prodigiosa que tan minuciosament us descriu i que arreplega tot el renom llegendari de les metròpolis seculars de Babilònia, de Roma, de Nínive o d'Alexandria.

*Cal, si voleu obtenir-ne un contingut viu i humà, bategant i multiforme, que llegiu el cru i desconcertant *Manhattan Transfer*, de John Dos Passos, llenç desapiadat pel qual passa tot el món de *gangsters* i *Bootlegers*, de baixistes, *chorus girls* i obrers sense feina, que donen el color i el to a la ciutat que fundaven els holandesos encara no fa tres segles, sota el nom de Nova Amsterdam.

"Civilització vs. Cultura": Aquest anunci sembla el d'una lluita enorme de pesos forts, de final de base-ball, de campionat mundial d'escacs. Avui dia tot es considera des del punt de vista esportiu. "Sharkey vs. Schmeling". "Giants vs. Columbia". "Alekhin vs. Lasker". ¿Qui guanyarà aquest *match*, que Duhamel ens denuncia, i que, si fossin veritat les conclusions que ens formula, caldria considerar amb força respecte i estudiar ben atentament?

RAFEL TASIS I MARCA

Agost, 1930.

LA VOLTA A CATALUNYA
En l'etapa Tremp-Seu d'Urgell els corredors passen per Sant Salvador

El Govern nou del Perú

Lima, 12. — El Nunci de S. S. ha reconegut el nou Govern peruà.—Fabra.

La Paz, 12. — El Govern xilè ha reconegut oficialment al de Bolívia. — Fabra.

Lima, 12. — El nou Govern peruà ha estat reconegut pel Paraguai i Xile.—Fabra.

Director nou de l'Observatori del Vaticà

Roma, 12. — El Sant Pare ha nomenat director de l'Observatori del Vaticà el pare Stein, jesuïta holandès, que fou col·laborador del P. Hagen, mort recentment.—Fabra.

BORSA - FINANCES

La política econòmica i els canvis

El cas d'Austràlia

Des de fa més d'un any Austràlia ve travessant una difícil situació econòmica. El nombre d'obrers en atur forçós arriba ja al 18 per cent, el canvi sobre Londres sofreix una pèrdua de quasi el 7 per cent, els pressupostos, tant del Commonwealth com dels Estats de Victòria, Nova Galles del Sud i Austràlia del Sud, presenten dèficits formidables, i aquestes dificultats econòmiques transcendeixen a l'esfera política i social, donant lloc a la caiguda del gabinet Bruce i a la pujada dels laboristes al poder.

Si hom examina superficialment la situació estarà temptat d'atribuir-la a la baixa enorme que des de fa algun temps vénen experimentant les primeres matèries i els productes agrícoles. Austràlia és un país nou que necessita importar molt, tant mercaderies com capitals, i que tot això sols ho pot pagar amb l'exportació d'uns quants productes, principalment la llana i els cereals. L'enfonsament actual de preus d'aquestes mercaderies contribueix sens dubte a la crisi que travessa el continent australià. Però si les coses es miren amb més cura, es veurà que aquesta causa no és única, que una política econòmica equivocada ha agreujat el problema. I com aquesta política econòmica dóna a aquest problema una certa semblança amb la situació econòmica i monetària creada a Espanya per la Dictadura, pot ésser interessant veure amb quelcom més de detall el que ha passat i el que està encara passant en aquelles llunyanes terres.

Austràlia junt amb Nova Zelanda han estat anomenades el paradís dels obrers. Degut principalment a la influència política dels partits laboristes i a la necessitat d'atreure braços a una terra de petitíssima densitat de població, els governs de tots colors han exercit una intensa política social a favor dels treballadors. Principalment les lleis d'arbitratge en els conflictes socials i la fixació de salaris en les diverses indústries per procediments que tenen certa analogia amb le nostres comitès paritaris han donat lloc a què la remuneració del treball en els últims 15 anys hagi més que doblat, mentre la productivitat de la indústria romania gairebé inalterada.

Per a afavorir determinades indústries, ultra repetides elevacions dels drets aranzelaris, s'havien establert règims de subvenció i privilegi al seu favor, i en un país naturalment mancat d'obres públiques s'emprengueren aquestes en gran escala sense mirar gaire la seva futura productivitat, ni si el ritme de les construccions estava d'acord amb les disponibilitats de la hisenda pública.

Aquesta política econòmica, allí com aquí, havia portat una conjuntura artificial, una aparent prosperitat els perills de la qual foren denunciats per l'anterior president del Consell, Mr. Bruce, declaracions que foren una de les causes de la caiguda del poder del partit que ell acabdillava, que a tot arreu els pobles mostren desafecte als que els diuen les amargues veritats.

Els fets econòmics que anaven assenyalant les conseqüències i els perills d'aquella política eren: el dèficit en els pressupostos, els alts preus palesats pels index-numbers i el desnivell dels canvis sobre Londres.

En presentar els pressupostos per a 1930-31 el ministre d'Hisenda, Mr. Scullin, confessà que l'exercici anterior havia tancat amb un dèficit important i que malgrat haver fet en el pressupost que presentava totes les reduccions possibles, mancaven encara £ 14.000.000, que haurien d'ésser cobertes amb nous impostos i amb una nova elevació en els drets duaners.

Aquests dèficits dels pressupostos havien donat lloc a l'emissió d'abundants emprèstits, tant a llarg termini com de Deute flotant, i això no sols en l'interior del país, sinó també en el mercat de Londres. Els interessos d'aquests emprèstits agreujaven les càrregues públiques i preparaven una situació difícil per al moment en què calgués reemborsar el deute a curt termini, el qual, sortosament, sols comença a vèncer dintre de dos anys.

Tota aquesta política s'ha traduït, com és natural, en una puja relativa de preus interiors. Els index-numbers, que sols en els dos últims anys han passat a Anglaterra de 144 en 1927 a 134 en 1929, a Austràlia s'han mantingut invariables: 167 en 1927 i 166 en 1929, continuant després amb baixes insignificants quan els preus anglesos es troben ja a 111.

La disminució de les exportacions, en quantitat pels alts preus australians, i en valor per la baixa enorme soferta pels blats i les llanes, ha donat lloc a què el canvi cable entre Londres i Austràlia (la unitat monetària d'ambdós països és la lliura esterlina) sofreixi una prima a favor de Londres del 6 ½ al 7 i que àdhuc en certs una prima a favor de Londres del 6 ½ al 7 % i que àdhuc en certs moments trobin dificultats els importadors australians per a pagar als exportadors anglesos per l'escassedat de paper sobre Londres.

Aquestes dificultats financeres i monetàries s'ha intentat resoldre-les mitjançant la creació d'un Banc federal organitzat en forma semblant a la del sistema federal de Reserva dels EE. UU., però l'oposició dels Bancs existents sembla haver ajornat la realització de tal propòsit.

El Banc d'Anglaterra, per a veure la possibilitat d'acudir en auxili del mercat de canvis, ha enviat a Austràlia un dels seus consellers, Sir Otto Niemeyer, junt amb l'economista anglès míster Gregory.

*Aquests experts han exposat el seu parer el 5 d'agost últim davant l'*Australian Loan Council *i en un informe que signa sir Otto Niemeyer. Aquest informe, sense considerar la situació desesperada, excita els governs australians al retorn a la sana economia, i els diu que sense una compressió de despeses i una rebaixa en preus, en salaris i en costos de producció no serà possible arribar a la normalitat. Els crida a més l'atenció sobre el voler augmentar els ingressos mitjançant successives elevacions dels drets protectors. Mentre la puja de drets no restringeixi la importació, els ingressos de duanes poden ajudar a anivellar el pressupost, però com que aquest augment ha de portar una elevació de preus de vida i de costos de producció, posaran en pitjor condició les indústries per a poder exportar i per tant a la llarga han d'empitjorar el problema del canvi.*

Les mesures econòmiques tenen sempre repercussions que els governants han de saber preveure, i és, per tant, enganyar-se el buscar línies de mínima resistència en voler resoldre els problemes econòmics.

Sols mereixen el nom d'homes d'Estat aquells que saben imposar al poble els necessaris sacrificis en un moment donat per a estalviar-li sacrificis majors el dia de demà.

JOSEP M. TALLADA

Llegiu LA PUBLICITAT, propagueu-la

El preu del moresc

En compliment del que disposa la circular de la Direcció General d'Agricultura de tada 26 d'agost darrer (Butlletí Oficial núm. 209 de primer de setembre), la Secció Provincial d'Economia ha fixat el preu de 50'65 pessetes sobre carro moll d'aquesta capital, per als 100 quilos de moresc exòtic dels carregaments arribats fins a la data.

Hom recorda als importadors de moresc que han de complimentar amb tota exactitud l'esmentada Circular, lliurant en els terminis fixats els documents i declaracions que s'hi citen.

Els pagaments d'Hisenda

El delegat d'Hisenda ha assenyalat els següents pagaments:

Administració de loteries número 1, 1.439'80 pessetes; ídem número 8, 30.000; ídem núm. 10, 3.904'22; ídem núm. 24, 10.611'34; ídem número 36, 2.193'93; ídem núm. 39, 3.786'11; ídem núm. 40, 60.000; ídem número 46, 21.000; comandant del lloc de la guàrdia civil de Sabadell, 42'10; Eduard Corbella, 1.022'40; Salvador Manzanares, 60'72; Ramon Ponç, 44'62; Josep Sòria, 300'25; administrador Presó provincial, 12.677.

La intervenció en el canvi

Les operacions de divises amb el Centre de Contractació, per part dels banquers, ahir va funcionar millor que el dia abans. Advertida sens dubte del disgust que havia produït la incertitud de les operacions de dijous i de la forma d'operar, donà instruccions al Banc d'Espanya d'ací perquè facilités les demandes de monedes que rebia.

De totes maneres, hem sentit dir que diverses vegades els banquers s'han trobat que en passar la confirmació d'operacions fetes als canvis pre-establerts, aquell Centre no els hi acceptava als tipus convinguts i originava dificultats.

Es probable que la Banca barcelonina celebri una reunió per tractar de l'afer i proposar els remeis que s'estimin convenients per a la bona marxa del negoci dels canvis.

La lliura continuava sol·licitada ahir.

Preus actuals

SUCRES

Segueixen sens evariació els preus en el nostre mercat i van acabant-se les existències en algunes fàbriques, continuant per al consum la cotització anterior, o sigui:

Mel, 145 a 147.
Terçiat, 148 a 150.
Centrífuga remolatxa, 160 a 162.
Quebrat clar, 158 a 160.
Blanquilles, 163 a 165.
Granets superiors, 166 a 168.
Blancs primera, refinats, 210 a 212.
Tarròs P. G. Aragó, 167 a 169.
Id. P. G. Andalusia, 172 a 174.
Plaquetes, 207 a 209.
Tallat, 210 a 214.
Pessetes els 100 quilos.

CACAUS

Degut a les fortes calors [illegible], quedà el mercat encalmat. No hi hagué arribades d'aquest gra i poca variació en els preus, que per al consum són:

Guaiaquil Ariba, 575 a 585.
Idem Balao, 555 a 565.
Fernando Póo, primera, 405 a 410
Id. id., segona, 390 a 400.
Id. id., tercera, 375 a 385.
Id. id., quarta, 335 a 345.
Caracas primera, 600 a 610
Id. segona, 490 a 500.
Pessetes els 100 quilos.

CAFES

Essent aquest article quasi del tot de procedència estrangera, es troba completament afectat pels canvis de l'or i moneda. Per aquest motiu pugen els preus en el nostre mercat, podent indicar per al consum els següents:

Moka extra, 785 a 797.
Id. Lomberri, 690 a 700.
Puerto Rico, Caracolillo, 950 a 960.
Idem Iauco especial, 945 a 955.
Idem íd. superior, 835 a 845.
Idem Hisenda, 665 a 675.
Caracas descafeïnat i similars, 715 a 725.
Trillats extra, 650 a 660.
Puerto Cobello i corrents, 635 a 645.
Java Robusta, 615 a 625.
Palembang, 540 a 550
Pasilles, 525 a 535.
Pessetes els 100 quilos.

CANYELLES

Ceilan extra, 1.010.
Idem núm. 1, 855.
Idem núm. 2, 830
Idem núm. 3, 805.
Idem núm. 4, 785
Quillings, 675.
Rasures de Ceilan, 385.
Pessetes els 100 quilos.

PEBRES

Singapore blanc, 1.130.
Idem negre, 990.
Penang i Tellicherri, 975.
Tabasc o Jamaica, 995.
Pessetes els 100 quilos.

CLAVELLS ESPECIES

Classe superior, 1.325.
Destil·lats, 645.
Pessetes els 100 quilos.

Cotitzacions oficials comunicades pel BANC DE CATALUNYA

MADRID

Interior 4 %	75'85
Amortitzable 5 % 1920	92'00
» 5 % 1927 lliure	100'90
» 3 % 1927 amb i.	88'40
Cèdules Crèdit Local 6 %	
» » » 5 1/2 %	91'75
» » » 6 %	99'25
Accions Banc d'Espanya	595'00
» Banc Crèdit Local	285'00
» Sucrera preferents	
» Sucrera ordinàries	73'00
» Felguera	99'75
» Nord	557'00
» Alacant	518'50
» Andalusos	
» Explosius	1048'00
» Petrolis	

BORSES ESTRANGERES

ZURIC

Chade sèries A-B-C	1900
» D	377
» E	370
» Bons Bons	35[illegible] 1/2
Accions sevillanes	425
Cèdules Argentines	84
Danub - Save - Adria	66 1/2
Italo Argentina	359
Elektrobank	1261
Motor Columbus	1029
Aigües Guadalquivir part f.	
» » accions	

PARIS

Accions Nord d'Espanya	2370
Accions Crèdit Lyonnais	
Banque de Paris	2700
Banque de l'Union	17[illegible]
Société Générale	17[illegible]
Cie. Générale Electricité	3910
Peñarroya	791
Rio Tinto	4510
Wagons Lits	490
Etablissements Kuhlmann	835
Electricité & Gas du Nord	1089
[illegible]	2740
[illegible]	17590

LONDRES

ACCIONS

CHADE	66
Barcelona Traction ord.	32
Brazilian Traction ord.	37 1/4
Hydroelectric Securities	29 3/8
Mexican Light & Power ord	66
» » » pre	77 1/2
Sidro ord	0
Primitive Gas B. Aires	25

OBLIGACIONS

Colòmbia 1910	99
Uruguai 3 1/2 %	64 1/2
Brasil 4 % 1910	47
» 5 % 1913	74 1/4
» 4 % [illegible]	57 3/4
» 6 1/2 % 1927	90 3/8
Mèxic 5 % 1899	25
6 1/2 % Barcelona Traction	103
6 1/2 % » »	47 1/2
Argentina, cèdules 6 %	37 3/4
Mexican Tramways	18

BRUSSEL·LES

CHADE	13275
Gesfuerel	
Banque de Bruxelles	1036
Banque Belge pour l'etranger	1125
Barcelona Traction	1125
Sidro Ordinàries	1602 1/2
Katanga	5145
Intertrop Comina	
Société Gén. de Belgique	
Angleur Athus	855 7/8
Solvay	21850

BORSA DE BARCELONA

VALORS A TERME

Borsí matí: Andalusos, 49'80, 50; Colonial, 111'75; Banc de Catalunya, 118'50; Hulleres, 121'50; Aeri Montserrat, 76, 76'50, 76; Petrolis, 10'80, 11, 10'90; Filipines, 446; Fords, 210; Chade, 678.

Borsa tarda: Nords, 111'35, 60; Andalusos, 50'50, 50'40; Aeri Montserrat, 77, 76'75, 77'75; Colonial, 111'35, 111; Banc de Catalunya, 118'25; Aigües, 217'25; Hulleres, 122, 122'50; Filipines, 446, 449'50, 449; Chade, 678, 680; Explosius, 211; Mines Rif, 117; Felgueres, 101, 100'75; Fords, 211, 209; Petrolis, 10'95.

Borsí vespre: Nords, 111'60; Colonial, 111'25; Banc de Catalunya, 118'25; Aeri Montserrat, 78'75, 79, 78'50; Petrolis, 11; Fords, 210; Chade, 680; Aslands, 160.

COMPTAT: Valors encara no compresos en el Butlletí Oficial

MANCOMUNITAT, DIPUTACIÓ I AJUNTAMENTS	
Mancomunitat 1914	80'00*
» 1920	77'00*
Obligus. Prov 6 %	99'50*
C. C. Comunal.	80'00*
Diputacions velles	89'50*
Ajunt. Badalona	98'50*
Ajunt. Barc. eixtre.	75'50*
» 1904 B	75'25
» 1906 C.	76'00*
» 1907 D.	75'50*
» 1910 D	76'00*
» 1912 B.	76'00
» 1912 E.	71'50*
» 1913 F.	72'00
» 1913 B.	76'00*
» 1916 B	76'00*
» 1917 B	76'50*
» 1918 B	76'50*
» 1919 B	76'50*
» 1920 B	76'50*
» 1921 6 %	94'25
» 1922 6 % Exp	100'50
» 1922 5 %	79'85
Eixample 1907.	95'50*
» 1912.	91'00*
» 1907.	98'50
Bons Reforma	79'75
Ajunt. València 5 %	88'50*
» Sevilla Exp	95'00
» Màlaga	100'50*
DIVERSOS	
Port Barcna 1908	97'00*
» » 1903	97'00*
Melilla	109'50*
Sevilla	96'50*
Gijon Musel	88'00*
Marroc 5 %	91'00*
Banc Hipotecari 5 %	97'65*
» » 6 %	112'75*
Caixa d'Emissions	89'25
C. C. Local 6 %.	99'00
C. C. Local 5 1/2	91'25
C. C. Local interpr	85'[illegible]
Cèdules Argentines	[illegible]'30

DEUTES DE L'ESTAT		
Interior 4 %	A	72'20
» »	B.	72'25*
» »	C.	72'15
» »	D.	72'40*
» »	E.	71'90
» »	F.	71'85*
» »	G. H.	72'00
Exterior 4 %	A.	86'45
» »	B.	85'60
» »	C.	84'50
» »	D.	83'45
» »	E.	82'40
» »	F.	82'40
» »	G. H	87'00
Amor. 1920 5 %	A	92'25
» » »	B.	91'90*
» » »	C.	92'20
» » »	D	91'75*
» » »	E	92'20*
» » »	F	92'10*
Amor. 1927 5 %	A	84'00
» » »	B	83'90
» » »	C	84'00*
» » »	D	83'85
» » »	E	84'00*
(amb impostos)		
Amor. 1926 5 %	A	101'25*
» » »	B	101'00*
» » »	C.	101'00*
» » »	D.	100'50*
» » »	E.	100'50*
Amor. 1927 5 %	A	100'95
» » »	B	100'85
» » »	C	100'85
» » »	D	
» » »	E	100'85*
» » »	F.	100'80*
Deute Ferroviari		99'95
(sense impostos)		
OBLIGS. FERROCARRILS		
Nord 1.ª hip 6 %.		71'00
» 2.ª » »		70'25
» 3.ª » »		71'25*
Nord 4.ª Sèrie		70'75

Nord 5.ª hip 3 %	70'25*
Pamplona	71'00
Prioritat	73'50
Lleida a Reus	75'50*
Astúries 1.ª	69'85*
» 2.ª	69'85*
» 3.ª	71'00
Segòvia 3 %	67'25*
Almansa 4 %	79'75*
» Adherits	70'25*
Sant Joan 3 %	71'00
Alsasua 4 1/2 %	88'85
Osca 4 %	80'50*
Nord 6 %	103'15*
Valencianes 5 1/2	99'15
Alar-Santander	93'75
Alacant 1.ª 3 %	69'75
» 2.ª 3 %	85'85
» 3.ª 3 %	94'75
M. Z. A. A 5 %	94'80
» B 4 1/2 %	85'85*
» C 4 %	77'00
» D 4 %	81'25*
» E 4 1/2 %	84'15
» F 5 %	92'75
» G 6 %	101'85*
» H	100'00
» L	101'85*
Francès 2 1/4 %	63'00*
» 2 1/4 %	62'00*
Directes 2 1/4 %	60'00*
Badajoz 5 %	100'75
Orense primitiva	43'50*
» prioritat 3 %	60'00*
Andal. 1.ª fix 3 %	56'75
» 1.ª variable	37'00*
» 2.ª fix 3 %	58'75
» 2.ª variable	36'50*
» 1907	58'00*
» B 1 1/2 %	73'00
Andalusos 6 %	94'50*
Oroe fix	38'00*
» variable	24'00*
Oris fix	36'50*
» variable	24'00*
Secundaria 4 %	67'00*
Manresa-Berga 5 %	84'00*
Sarrià a Barna 6 %	100'00

Fer. Catalunya 5 %	72'50
» » 6 %	89'00*
F. C. Catalans vells	
» » nous	
Tànger a Fes 6 %	100'50*
Cremallera 6 %	9[illegible]'00*
Gran Metro 6 %	93'75*
Transversal 6 %	87'25*
OBLIGS. INDUSTRIALS	
C. de Tramvies 4 %	78'00*
» » 5 %	88'75*
Tram. B. B. G 4 %	79'50*
» » 5 %	98'00*
» S. Andreu 4 %	78'50*
C. B. El. 1912 5 %	94'75*
» » 1920 6 %	100'75
Unió Elèctrica 6 %	101'85
Aigües Barna 5 %	94'00*
» D 6 %	103'25
» València 6 %	100'00*
Catalana Gas i El.:	
» E 4 1/2 %	88'50*
» F 4 1/2 %	87'50
» G 6 %	101'75
Energia 5 %	94'50*
» 6 %	[illegible]
» Bons 6 %	102'00
[illegible] Mot 6 %	19'50*
S. P. F. Bons 7 %	103'00
H. A. Elec. 6 %	102'75*
H. A. El. Bons 6 %	115'00*
Transatlàntica 4 %	81'75
» 6 % 1920 V	97'00
» 6 % 1923 N	100'00
» 5 1/2 % esp.	91'75*
» 5 1/2 % cne	92'00
Cooperativa Fl. El.	97'00
E. Cons. Naval 6 %	100'50*
» Bons 6 %	101'00*
H. Naval Llevant	99'50*
Asland 5 %	88'00*
Asland 7 %	101'00
» 6 %	100'5[illegible]*
[illegible]tera Esp.ª 6 %	[illegible]1'35

F. d'Obres 4 1/2 %	88'00*
» » 5 %	90'00*
» » 1925	100'50*
Cons. i Pavim. 6 %	90'00*
Productes Pirelli 6 %	98'00*
Colònia Güell 6 %	102'00*
Potassa Súria 7 %	103'50*
Regants Ebre 5 %	[illegible]'75*
» Lleida 6 %	100'75*
» Don. 6 %	102'35*
» S. U. 6 %	92'50*
Foberia Mod 7 %	91'50*
Alts F. d'And 6 %	100'00*
Sucrera Esp.ª 6 %	100'50*
U. Salinera Esp.ª	102'50*
ACCIONS	
Banc d'Espanya	584'00*
Banc de Catalunya	115'00*
Canal Ebre	[illegible]
Petrolis	123'00*
Catalana D	130'00*
» E	145'50*
» F. pf. 6 %	107'00*
C. Transatlàntica O	60'00*
» » P	65'00*
Espanya Industrial	256'00*
Hispano-Suïssa	180'00*
Hulleres	122'50
Indust. Agrícoles	310'00*
M. T. Marítima	95'50
Transmediterrània	244'00
Telefònica 7 % P	107'25
Fun. Montjuïc O	89'00*
» » Fdr.	13[illegible]
T. Barna S. A. Ord	120'00
T. Barna S.A. P 7 %	106'00
T. Barna S.A. P 6 %	98'50

NOTA.—Els canvis assenyalats amb un asterisc (*) són canvis anteriors.

BORSA PARIS

	Tanca	Després
Londres	123'77	123'76
Nova York	25'467	25'465
Bèlgica	355	355'25
Espanya	278	277'50
Itàlia	133'45	133'40
Suïssa	494	494
Dinamarca		
Holanda	102525	1025
Noruega		
Suècia	684'50	
Praga		
Romania		
Hongria		
Viena		
Alemanya	606'75	606'50

Borsa Londres

Nova York	48590
Holanda	12074[illegible]
França	12376
Bèlgica	348[illegible]
Itàlia	92[illegible]
Alemanya	2040[illegible]
Suïssa	250350
Espanya	4460
Dinamarca	181625
Suècia	180012
Noruega	181675
Lisboa	10825
Praga	16384
Àustria	34[illegible]
Argentina	4143
Rio Janeiro	5[illegible]
Montevideo	4050
Xile	3960
Buenos Aires	

DIVISES

Borsa de Barcelona

	Mínim	Màxim
Francs		36'25
Suïssos	177'35	177'35
Belgues or	127'50	127'50
Lires	48'00	48'00
Lliures	44'48	45'00
Dòlars	9'15	9'25
Peso argentí		
Marcs	2'185	2'185

[illegible]

Alfons	165'00
Isabel	165'00
Unces i 1/2 unces	165'00
Petites	165'00
Francs	165'00
Lliures	42'00
Dòlars	8'50
Quilo de plata	90'00
Quilo de platí	19'000

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

ARTICLE MERCAT	MESOS	TANQUES Precedent	TANQUES D'avui	Alça	Baixa
Cafè Nova York	Setembre	6.59	6.50	20	
	Desembre	6.21	6.80	10	
	Gener	6.20	6.40	35	
Sucre Nova York	Setembre	1.10	1.10	[illegible]	
	Desembre	1.16	1.20	4	
	Gener	1.19	1.23	4	
Sucre Londres	Octubre	7.7 1/2	7.4 1/2		3
Blat Xicago	Setembre	83 1/4			
	Desembre	87 1/4			
	Març	91			
Moresc Xicago	Setembre	97 1/4			
	Desembre	92 5/8			
	Març	94 3/8			
Blat Liverpool	Octubre	6.8 3/8	6.6 1/4		2 1/8
	Desembre	7.0 7/8	7.0 3/8		1/2
	Març	7.0	7.0		
Metalls Londres					
Coure comptat		47.08.9	47.03.9	2.6	
» 3 mesos		47.10.0	47.05.0		1.3
Estany comptat		134.11.3	134.08.9		2.6
» 3 mesos		136.08.9	136.03.9		5.0
Plom comptat		18.05.0	18.03.9		1.3
» termini		18.05.0	18.03.9		1.3
Zenc comptat		16.06.0	16.10.0		1.3
» termini		16.07.0	16.07.6		

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS

BLATS

Aragó i Navarra nou	46 1/2 a 50
Castella superior	» 46 1/2
Castella corrent	43 1/2 » 46
Castella empedrats	43 1/2 » 44
Manxa	» 46 1/2
Extremadura corrent	» 43
Extremadura cruixet	» 44
Penedès i comarca nou	47 » 48
Urgell	» 47

(Preus en pessetes els 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen)

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata a rebre	47 a 47 1/2
Moresc Plata dispo.	49 » 49 1/2
Moresc Danubi	43 1/2 » 44
Ordi Extrem.ª i Manxa	
Ordi Urgell comarca	34 1/2 » 36
Civada Extremadura	34 » 34 1/2
Civada Manxa	
Escaiola	100 » 109

ARRÒS

Bomba Calasparra	129 a 135
Bomba	108 » 115
Selecte	59 » 62
Matisat	59 » 61
Benlloch O.	38 » 39
Tremès	44 » 46
Farina d'arròs	44 » 46

LLEGUMS

Faves mallorquines	80 » 81
Faves maonesses	70 » 72
Garrofons	100 a 120
Faves estrangeres	
Faves [illegible]	80 » 81
Faves Extrem.ª i And.ª	
Faves Llobregat	58 » 61
Favons Extrem. i And.	50 1/2 a 51
Favons estrangers	49 » 50
Veces estrangeres	48 1/2 » 50
Veces Andalusia noves	43 » 47
Erps	40 1/2 » 41
Tites	40 » 41
Guixes	40 » 40

MONGETES

Gallegues	70 a 75
Astúries	93 » 95
Castella tipus Barco	130 » 132
Castella corrent	110 » 120
Mallorca	102 » 103
Prat	100 » 105
Urgell i comarca	98 » 100
València 2. classe	95 » 100

CIGRONS

Saúc	190 a 205
Blancs ar. alt 44/46	150 » 152
Blancs ar. alt 48/50	143 » 145
Blancs ar. alt 52/54	130 » 140
Blancs ar. alt 58/60	117 » 118
Blancs ar. alt 60/65	112 » 113
Pelons	90 » 95
Mexicans s. tamany	130 » 190

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	90 a 92
Extra local	69 » 70
Corrent local	63 » 64
Extra blanca Castella	68 » 70
Blanca corrent Castella	62 » 64
Baixa	48 » 50

(Preus en pessetes, sac de 100 quilos damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 2	26 a 27
Número 3	23 » 24
Segones	21 » 22
Terceres	17 » 18
Quartes	17 » 18

(Preus en pessetes, sac de 60 quilos damunt carro Barcelona)

Menut (prima)	17 1/2 a 18
Segonet	17 » 17 1/2
[illegible]	13 » 16

(Preus en rals la quartera de 70 litres sense sac, damunt carro Barcelona)

ALTRES GENERES

GARROFES

Xipre	
Negra Vinaròs	33 1/2 a 34
Negra Castelló	33 1/2 » 34
Negra Mallorca	33 1/2 » 33
Roja	30 1/2 » 31
Eivissa	» 25
Mallorca	» 28

(Preus en rals els 42 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa estr.ª	44 a 45
Polpa remolatxa país	30 » 32
Turtó de coco	29 » 30
Farina de llinosa	38 » 39

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

Alfals vell	7 a 8
Alfals nou	6 » 7
Palla Urgell	3 » 3 1/2
Palla curta	4 » 4 1/2
Fulla d'olivera	
Trepadella	

(Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona)

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Ordi Aragó i Navarra.	
Erps nous	a 36
Tites i guixes	
Veces Màlaga nov. a. d.	40 » 42
Favons país nous	44 » 45
Faves país noves	44 » 45
Ordi Urgell i comarca	30 » 32 1/2
Civada Manxa	
Civada Extremadura	» 33

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac, damunt vagó origen)

ARRIBADES

Per M. S. A. Vagons: 39 de blat; 2 de farina; 2 de segó; 1 de civada; 1 d'ordi.

Pel Nord. Vagons: 2 de blat; 0 de farina; [illegible]

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL		O.	D.	M.	J	O.	
Tanca anterior	6.40	6.13	6.23	6.29	6.39	6.04	6.00
Obertura		6.07	Nom	6.26	6.34	5.07	
Segon telegrama	6.46	6.08	6.15	6.27	6.35	5.97	Nom
Tanca		6.04	6.14	6.23	6.30	5.93	6.0[illegible]
Alça							
Baixa		9	9	9	9	11	9

NOVA YORK	Disp.	O.	D.	M.	J	O.	D.
Tanca anterior	11.80	11.51	11.59		12.03	11.24	11.43
Obertura		11.49	11.47	11.67		11.21	11.43
Segon telegrama		Nom	11.40	11.57		11.08	11.23
Tanca		11.20	11.33	11.51	11.67	10.97	11.18
Alça							
Baixa		31	19	19	18	27	16

NOVA ORLEANS	Disp.	O	D	M.	A.	O	O
Tanca anterior		11.37	11.53	11.60		11.09	11.22
Segon telegrama							
Obertura		Nom	11.51			11.05	11.25
Tanca		11.14	11.20	11.48		10.90	11.09
Alça							
Baixa		23	24	21		19	19

EGIPTE (Liverpool)	Upper Nov.	Upper Gener	Sakellar Nov.	Sakellar Gener
Tanca anterior	7.58	7.40	9.56	9.51
Obertura				
Segon telegrama				
Tanca	7.21	7.31	9.25	9.27
Alça	9	9	11	14
Baixa				

Alexandria tanques del dia				
Ashmouni	33.31	13.61	16.03	
Sakellar	19.80	15.76	[illegible]	

Disponible en plaça

Good Middling Amer.	(Standard Upland)	Universal.
146	145	149

(Base tanca anterior) Import del dòlar [illegible] 9.34 ptes.

Arrib. als EE. UU. en un dia	63.000	[illegible]	42.000
Arrib. als EE. UU. des d'1 d'agost	1.136.000	» »	898.000
Vendes a Liverpool	4.000	» »	6.000
Transferència	4.86 1/4		

Perfums BRINSDOR
BARCELONA

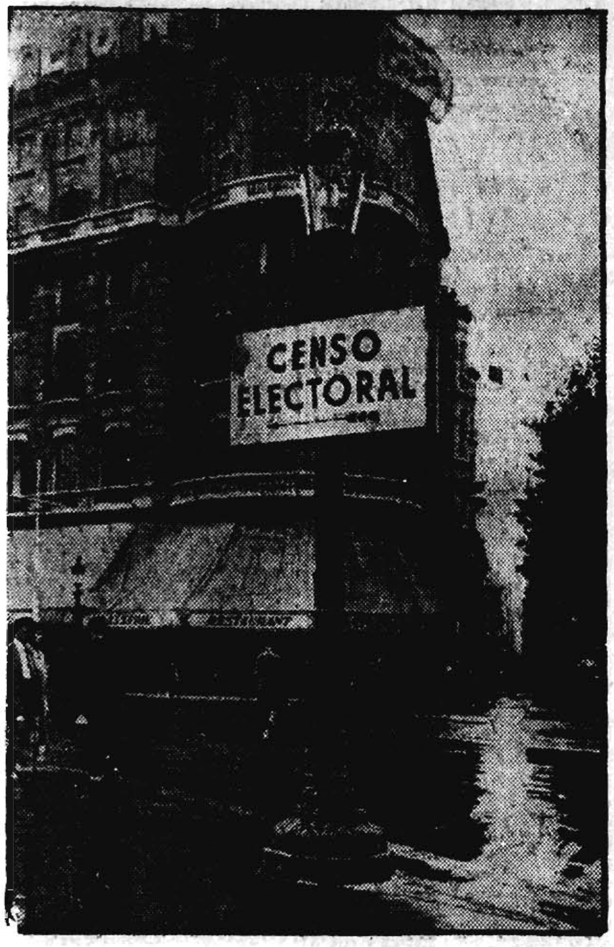

Els anuncis de les oficines de revisió del Cens installades a la plaça de Catalunya

Bloc del transeünt

Sr. Cap de l'estació de M. S. A.:

¿Ens voldria dir per què serveixen les quatre "taquillas" que corresponen al despatx de bitllets dels trens del litoral? Ho dic —i no s'estranyi— perquè m'agradaria veure'l com a passatger que ha d'agafar el tren de les 20'05 que arriba fins a Blanes; potser llavors comprendrà la paciència que s'ha de tenir i les impertinències que hom ha de fer cua, havent-hi com a casa. Cregui'm, faci cua i ho veurà; almenys l'endemà ja funcionaran les altres tres "taquillas", que és del que es tracta.

Es un cas de consciència, senyor "Jefe", el veure que manquen pocs minuts per a la sortida del dit tren i hom hagi de fer cua, havent-hi com hi ha les tres "taquillas" restants tancades, i si hom no pot prendre bitllet per ésser l'hora de la sortida, es troba impossibilitat d'entrar a les andanes, car entre aquella barana tan bonica que hi ha a l'espaiosa entrada i que tanta nosa fa, i el funcionari "taladrador" t'ajuden a pedre'l en definitiva. Si hi ha algun "viu" que pot vèncer aquests dos obstacles, topa amb el tercer: el revisor; amaneix-te a pagar el "clàssic" recàrrec o si no quedes detingut per infrigir la llei. Qui ho entén? Ningú de nosaltres; però la companyia s'ha de trobar al cap del mes amb alguns ingressos que no comptava; sort que hi ha molts "vius" que sortegen els tres obstacles alludits, car si no, els costaria car el viatjar en més d'un tren del litoral.

Així és, senyor "Jefe", que, com jo, li agrairan molts d'altres que posi remei com més aviat millor en aquest afer tan senzill com jo suposo que és.

COMITE PRO-NORMALITZACIO JURIDICA DEL
CENTRE AUTONOMISTA DE DEPENDENTS DEL COMERÇ I DE LA INDUSTRIA DE BARCELONA
CONFERENCIA PUBLICA
a càrrec de
Francesc X. Casals i Vidal
president que era del Centre quan el seu Consell Directiu fou destituït per la Dictadura sobre el tema
LA DICTADURA I EL CENTRE AUTONOMISTA DE DEPENDENTS
TEATRE BOSC
DIUMENGE, 14 SETEMBRE A LES ONZE DEL MATI
NO HI MANQUEU!

PUIGCERDA - TOLOSA - BAGNERES DE LOUCHON - LA VALL D'ARAN
Excursió de sis dies en automòbil, sota el següent itinerari: Barcelona, Vic, Ripoll, Ribes (la Collada de Tosses, 1.800 m.), Puigcerdà (el Coll de Puimorens, 1.915 m.), Aix-les-Thermes, Foix, Tolosa, St. Gaudens, Bagnères de Louchon, Salardú, (el Port de la Bonaigua, 2.072 m.), Esterri d'Aneu, Tremp, Tàrrega, Igualada, Barcelona.
6 DIES DE VIATGE, HOTELS COMPRESOS, pel preu de PTES. 840 PER PERSONA
Darrera sortida: 23 de setembre de 1930
Solliciteu més detalls i feu la vostra inscripció a
VIATGES HISPANIA
Rambla Estudis, 11 Telèfon 11551

NOTICIARI

LA PUBLICITAT
PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes	2'50
Península Ibèrica, trimestre .	7'50
Amèrica llatina " .	8'50
Altres països " .	25'—

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set d'ahir:

Una extensa àrea de pressions baixes cobreix la major part de l'Europa occidental, amb dos centres de mínima a Alsàcia i Piamont, i es registren importants pluges a tot el nord d'Itàlia i Suïssa. També s'observen aiguats de caràcter tempestuós a la Cantàbrica, Golf de Lió, Txecoslovàquia i Anglaterra.

Persisteixen les baixes pressions a la Bàltica i a les Açores.

A la Península Ibèrica el temps és bo, llevat al nord, on s'observen tempestes.

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

Al litoral de Girona el cel està tapat, i serè o amb pocs núvols a tota la resta de Catalunya. Els vents són del nord-oèst, moderats a l'Empordà, riberes de l'Ebre i Penedès.

Durant les darreres 24 hores s'han produït aiguats i tempestes a tot el nord del país, amb precipitacions de 13 litres per metre quadrat a Girona, 8 a Puigcerdà i 6 a Bagur i Capdella.

Les temperatures han experimentat un notable descens amb mínimes de 3 graus a Seira i 1 grau a l'Estangento.

VISITEU BELLA-TERRA
PARADIS CATALA
Urbanització amb camps d'esport i amb tot el confort que exigeix la vida moderna
Per a informes: Totes les tardes a La Urbanització i a les oficines del "Fomento de la Vivienda Popular, S. A.", Rambla Estudis, 10, segon. T. 11350. Avinguda Marquès de l'Argentera, 1, primer, segona. T. 24340

SERVEI METEOROLOGIC DE L'OBSERVATORI DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 12 de setembre.

Hores d'observació: 7, 13, 18.

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: millímetres, 757.0, 759.0, 760.6; millibars, 1009.3, 1011.9, 1014.1.

Termòmetre a l'ombra: sec, 17.9, 20.0, 19.0; humit, 13.1, 16.0, 16.0.

Humitat (centèsimes de saturació): 55, 64, 72.

Vent: direcció, N, SE, W; velocitat (m. per segon), 6, 5, 3.

Estat del cel: quasi serè, ennuvolat, quasi tapat.

Classe de núvols: A-Cu, Cu-Nb; Ci, Cu, Cu-Nb; Cu-Nb; St-Cu, Nb.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 23.2; mínima, 16.8; mínima arran de terra, 15.2.

Temperatura mitjana: 20.0.

Precipitació aquosa: 0.0 mm.

Recorregut del vent: 135 quilòmetres.

Observacions particulars: Tempesta elèctrica a 18 h.

JOIES VERITABLE OCASIO per a comprar a bon preu aneu a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR DE LA DONA

Secció Permanent de Religió i Culte. — Des del dia 16 es celebrarà la Santa Missa a la Capella de l'Institut.

Secció Permanent d'Educació i Instrucció. — Diumenge, dia 14, a les cinc: Rifa de figurins. Divendres, dia 19: Comença la inscripció de les alumnes noves, de deu a dotze del matí i de quatre a dos quarts de vuit de la tarda.

Secció Permanent d'Economia i Proveïment. — Classes de la tarda. Dimecres, dia 17, Ous Trianon i Tartaletes Suxes. Dissabte, dia 30, "Medaillons de foie gras" i Coques de crema.

Menjador Econòmic (exclusivament femení). Obert tots els dies, d'una a tres. Preus dels dinars: a diari, 3 pessetes; per abonament setmanal, 2'50 pessetes; per abonament mensual, 2 pessetes.

Secció Permanent d'Organització i Propaganda. — El dissabte dia 27 es farà la visita mensual al Santuari de Nostra Dona de Montserrat. Els dies 24 i 25, com de costum, es podrà fer la inscripció.

Visiteu BELLA-TERRA, línia estació Ferrocarrils de Catalunya.

CRIATURA QUE CAU DE DALTABAIX DEL BALCO

A la casa número 77 del carrer de Muntaner va ocórrer ahir a la tarda una desgràcia que produí molta impressió al veïnat.

La nena de quatre anys Natàlia Miguel Martín s'estava al balcó del pis principal, on habita amb els seus pares, i s'abocà tant damunt la barana que caigué al carrer.

EXCURSIONS ACOMPANYADES
AL
CENTRE -- NORD
GALICIA -- ASTURIES
Organitzades en magnífics Autocars Pullman, de 6 seients
SORTIDA 15 SETEMBRE -- 16 dies d'agradable viatge
Per a inscripcions i viatges:
Comp. Espanyola de Turisme, Plaça de Catalunya, 1
Viatges Catalònia, Rambla del Centre, 37
Internacional de Cotxes-Llits, Plaça de Catalunya, 20
Viatges Internacional Express, Plaça de Catalunya, 8

Les persones que transitaven per la dita via acudiren en auxili de la nena i la portaren al dispensari del carrer de Sepúlveda, on els metges de guàrdia li apreciaren contusions al cap i a la regió malar dreta i intensa commoció cerebral.

El diagnòstic de l'estat de la nena és de gravetat.

El teu solar, no dubtis: A BELLA-TERRA

TOPADA D'AUTOMOBILS

A la Diagonal toparen dos automòbils. Un dels ocupants, anomenat Ernest Romeu, resultà amb un braç fracturat i altres lesions, les quals qualificaren de pronòstic reservat al dispensari del carrer de Sepúlveda, on fou assistit.

ACCIDENT DEL TREBALL

En un taller de caldereria del carrer de Wad-Ràs, amb eines pròpies de la indústria es produí lesions de pronòstic reservat l'obrer Jesús Sevilla Díaz, de 18 anys.

Fou assistit al dispensari del Teulat.

ATROPELLAMENT

Un automòbil, a la plaça de la Universitat, atropellà Josep Bel Carrió i li causà contusions al genoll dret, que foren qualificades de pronòstic reservat al dispensari del carrer de Sepúlveda, on fou assistit.

FOC EN UNA BARCA DE PESCA

En una barca de pesca titulada "Magín", que es trobava a l'escar de les Obres del Port, es declarà un incendi que destruí part del motor.

La rapidesa amb què hi acudiren els bombers i l'eficàcia dels treballs evità que el foc causés majors estralls.

Les pèrdues foren de poca importància.

Zotal
EL QUE ES VEN A LA MENUDA ES FALSIFICAT. REFUSEU-LO

Per tal de prendre part en les tasques de l'Assemblea Hispano-Americana d'Oftalmologia, que celebrarà les seves sessions a Santiago de Galícia durant els dies 15 al 18 d'aquest mes, ha sortit cap a l'esmentada població el doctor Gómez-Màrquez, oculista dels Hospitals Militar i del Sagrat Cor d'aquesta ciutat.

UN ACTE D'HEROISME INFANTIL

Ahir a la tarda la Cambra de Llogaters d'aquesta ciutat reté homenatge al nen Amadeu Navarrete Romà, el qual, amb risc de la seva vida, va salvar la d'Enric Martínez, de dos anys, en caure d'un balcó.

El president de la Cambra, senyor Ponç Escoda, en nom de la Junta directiva, va fer l'elogi de la conducta exemplar del nen, i li oferí un obsequi en record de l'acte realitzat.

Hem d'agrair amb tota l'ànima els donatius que va rebent l'Institut Pro Obrers sense Treball, per tal de remeiar en el que sigui possible la crisi de l'atur forçós; no obstant, donat el nombre d'obrers sense feina, els quals estan amenaçats per l'horrorosa misèria que envaeix les seves llars, preguem als que no han fet encara cap donatiu que meditin la situació d'aquestes pobres famílies, les quals fa alguns mesos que es troben sense recursos i sense treball, i per tant amenaçades de dissolució, de malaltia i de mort.

Barcelonins: aquest Institut espera de tots vosaltres, segons les possibilitats, un donatiu o subscripció per a poder treure de l'abís en què es troben nombroses famílies assetjades per la fam. Podeu dirigirvos al domicili de l'Institut, Banys Nous, 9, o a les redaccions dels periòdics.

ASSOCIACIÓ DELS AMICS DELS POBRES

Serveis prestats a les quatre Cases de Socors durant el mes d'agost:

Cirurgia: accidents fortuïts, 387; accidents del treball, 72; baralles o agressions, 108; atropellaments per vehicles, 95; mossegades, 25; suïcidis, 2.

Medicina: accidents naturals, 164; accidents violents (emmetzinaments), 2; consulta pública i visites, 583. Total, 1.438.

Beneficència: famílies socorregudes amb bons d'aliment, 248.

Lactació: famílies socorregudes pel concepte d'ajut de dida, 30.

L'Associació Independent de Funcionaris i de Banca i Borsa fa avinent a tots els companys que ha organitzat, per al vinent diumenge, un tren especial per tal de visitar els terrenys on ha d'edificar-se la colònia de cases barates que té en projecte aquesta entitat. La sortida tindrà lloc per l'estació dels F. C. del Nord, a les deu del matí, i la tornada serà a les 11'30.

Ensems convoca tots els seus associats i la dependència de la banca en general a l'assemblea general extraordinària que es celebrarà el vinent dimecres, dia 17, a les deu de la vetlla, al Teatre Goya, per tal de donar compte del resultat de les gestions relacionades amb els augments de juliol i presentar a tots llurs companys el projecte de cases barates.

Clima sec i aigua bona: A BELLA-TERRA

D'algun temps ençà Josep Escuder, propietari d'un establiment d'articles farmacèutics, establert al carrer d'Entença, venia observant que li mancaven gèneres, i no sabia a qui atribuir els robatoris.

El valor dels articles robats fins a la data és d'unes set mil pessetes.

Avisada la policia, aquesta va procedir a la detenció del dependent del denunciant, anomenat Antoni Fernàndez, el qual sortia d'una farmàcia de vendre part dels articles robats.

El dependent, junt amb Jaume Rossellò, propietari de la farmàcia on venia els termòmetres robats, varen ésser posats a disposició del jutjat de guàrdia.

Dintre una de les cambres destinades als banys de pila d'un establiment de la Barceloneta ha estat trobat mort, penjat d'una corda, Joan Ferrer Gol, de 42 anys, veí de Sant Cugat.

El cadàver, per ordre del jutge, fou traslladat al dipòsit judicial.

Hom ignora les causes del suïcidi.

No compris res abans de veure BELLA-TERRA, i m'ho agrairàs.

T. S. F.

ASSOCIACIO NACIONAL DE RADIODIFUSIO

Conferència històrico-catalana

Avui, dissabte, dia 13, a les 16'30, el publicista N'Enric Perbellini i Subiranes radiarà, pel micròfon d'EAJ-15, Ràdio Associació, la seva acostumada conferència històrico-barcelonesa, la qual versarà sobre el tema: "La Plaça de Sant Jaume".

Conferència dominical pel doctor Masdexexart

Demà, diumenge, dia 14, a les 11'15, el reverend doctor Joaquim Masdexexart explicarà, davant el micròfon d'EAJ15, Ràdio Associació, la dominical corresponent a la festivitat.

L'escriptor Alexandre Bulart i Rialp davant el micròfon d'EAJ-15

El propi diumenge, dia 14, a les 16, el notable escriptor N'Alexandre Bulart i Rialp donarà lectura davant el micròfon d'EAJ-15, Ràdio Associació, d'alguns treballs originals.

L'òpera "Aida", de Verdi, per ràdio

A petició de nombrosos associats, demà, diumenge, dia 14, l'emissora EAJ-15, de la Ràdio Associació, oferirà novament als senyors ràdio-oients l'òpera completa del mestre Verdi, "Aida". Radiarà dos actes al matí i els dos restants a la tarda.

Programes per a avui

RADIO ASSOCIACIO, EAJ-15
(251 m.)

De les 11'15 a les 13 i de les 16 a les 17'30. Discos selectes de fonògraf. Noticiari de l'Associació.

UNION RADIO BARCELONA
EAJ-1 (349 m.)

SENYORI
Recordeu els vestits a mida de
EL BARATO
Actualment es fan amb gèneres apropiats per a entretemps
VESTITS A MIDA, de bon estam, novetat, a 68 ptes
VESTITS A MIDA, gèneres i folros superiors, a 85 "
VESTITS A MIDA, de gran vestir, a .... 120 "
Vegeu aquests tres models als aparadors de EL BARATO

11'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica radiotelegràfica per a les línies aèries.

13'00: Emissió de sobretaula. Tancament del Borsí del matí. El Sextet Ràdio, alternant amb discos selectes: "El traje de luces", pasdoble (E. Dorado); "Sueño oriental", fox (P. Palau); "Dele no más", tango (J. Jarque); "Minueto" (M. Gervasio); "El Caserío", preludi de l'acte segon (J. Guridi).

Informació teatral i cinematogràfica

"Clavel'tos", gatzara gitana (J. Valverde); "Adoration" (E. Filipucci); "Childhood", one step (Debroy Somers); "La dernière valse", selecció (O. Strauss); "Requiebro", serenata (M. Colin); "Hobomoko", marxa índia (E. Reeves).

Radiobeneficència

15'00: Sessió radiobenèfica organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciàries d'Espanya. Seccions literària, instructiva, humorística i musical, amb discos facilitats per la marca Parlophon.

16'00: Tancament de l'estació.

17'30: Obertura de l'estació. Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa. "Martinetti", marxa (J. S. Sintas), Trio Ibèria; "Manos bellas" (M. Romero), per Marc Redondo; "Afficción", vals lent (J. Lerma); "Do the swallows", fox (A. Lázaro), Trio Ibèria; "La emperatriz", polca (J. Escalas), Orquestra Escolans, de Sant Sadurní d'Anoia; "Corrientes" pericon (Nacal Puig i Busquets), Trio Ibèria.

18'00: El Trio Ibèria interpretarà: "Nocturn en "re bemoll" (F. Salvat i Vilaseca); "The Duchess", selecció (V. Herbert); "Serenata a Toscanini" (T. Murzilli); "La Foi", selecció (C. Saint-Saens); "Banderillas", pasdoble (B. Monterde i Mariñan).

Notícies de premsa.

19'00: Tancament de l'estació.

21'00: Obertura de l'estació.

Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries.

Cotitzacions de monedes i valors. Tantament del Borsí de la tarda.

Informació agrícola de la Borsa Oficial de Comerç de Barcelona

Cotitzacions dels mercats agrícoles i ramaders.

21'05: L'orquestra de l'estació interpretarà: "Manhattan Beach-Marsch", marxa (J. P. Sousa); "La dame en décolleté", selecció (M. Yvain); "Berceuse" (F. Smetana); "Vals romántico" (S. Raurich); "Caracolitos!", xotis (I. Vizcaíno i J. Sandoval); "Scarecrow", fox (S. Myers).

22'00: Notícies de premsa.

22'05: El Radioteatre des de Madrid. Unión Radio EAJ-7. Selecció de la sarsuela que s'anunciarà.

UNION RADIO CATALANA
EAJ-13 (268 m.)

19'00: Obertura de l'estació.

Cotitzacions del Borsí de la tarda. Audició de discos escollits. En els intermedis: Notícies de premsa.

21'00: Tancament de l'estació.

ATWATER KENT RADIO
DINAMIC. - Reixeta blindada
Més de tres milions d'aparells en funcionament al món. Ningú més que Atwater-Kent ha pogut fabricar ni vendre semblant xifra. Aparells que es connecten directament al corrent elèctric, i donen una selectivitat, abast, volum, fidelitat i netedat de sons no obtinguts fins a avui.
Carrer Diputació, 234

La vida religiosa

Sants d'avui. — Sant Eulogi, vulgarment dit Eloi, confessor; Sant Felip d'Alexandria, màrtir, i Sant Maurici, bisbe.

Sants de demà. — L'Exaltació de la Santa Creu; Sant Crescenci, nen, màrtir, i Santa Caterina de Gènova, vídua.

Quaranta Hores. — Avui: Església de les RR. Saleses (Passeig de Sant Joan.

Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

Demà: A la mateixa església i a les mateixes hores.

Comunió reparadora. — Avui: Església parroquial de Sant Josep de Gràcia.

Demà: Basílica de Santa Maria de Mar.

Cort de Maria. — La Mare de Déu de la Victòria, a Sant Francesc de Paula.

Demà. — La Mare de Déu dels Dolors, a Sant Cugat.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de Maria Auxiliadora.

Demà: Torn de Sant Miquel Arcàngel.

EL BISBE PREDICARA DEMA AL SANTUARI DE LA BONANOVA

El senyor bisbe, doctor Irurita, s'ha dignat acceptar el sermó en la solemne festa que se celebrarà demà al Santuari de la Mare de Déu de la Bonanova.

L'HOMILIA DE DIUMENGE A LA CATEDRAL

Demà, diumenge, predicarà l'homilia a la Santa Catedral Basílica l'illustre capitular doctor Alfons M. Ribó Bulbena.

DE LA INAUGURACIO DEL CURS DEL SEMINARI

L'oració inaugural de curs del Seminari Conciliar ha estat confiada al professor doctor Joan Serrat i Ferrer, el qual desenrotllarà el següent tema: "De necessitate religionis in educatione tradenda".

Exposicions d'Art

SALA PARÉS
ANTONIA FERRERES Pintura
VICENTS SOLER I JORBA "
EVELI PALA "
Fins al 15 de setembre

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 613
Exposició permanent de pintura antiga i moderna
Objectes d'art, tapissos, joies, etc.

ESTUDI ARENYES
Corts Catalanes, 770
Exposició permanent i venda d'antiguitats i objectes d'art
Pintura antiga i moderna

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 34
Pintura catalana moderna
CASES, GALWEY, CARLES, PASQUAL, HUMBERT, LLAVANERAS
Gravats, motllures d'art, etc.

MARIA ESCLASANS
PIETAT, 15 (darrera la Catedral)
Compra-venda de
ANTIGUITATS I OBJECTES D'ART

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 36
Mobles i objectes d'art
Pintura catalana i exposició extraordinària de vidres bufats de Murano

SALA BARCINO
V. GARCIA SIMON
Rambla de Catalunya, [illegible]
Marcs, motllures d'art
Gravats i pintures
Exposició permanent

ELS AMICS DE
LA PUBLICITAT
RETENEN CUROSAMENT ELS NOMS DE LES CASES QUE HI ANUNCIEN

UNION SUIZA DE RELOJERIA
RAMBLA DE CATALUÑA, 17
Casas en La Chaux de Fonds y Ginebra

LA POLITICA

ACCIÓ
CATALANA

La rectificació del Cens electoral

PERQUE ELS QUE SON ELECTORS PUGUIN VOTAR

Ens plau de poder fer constar que gràcies a haver estat trencada la inèrcia inexplicable que regia el despatx de certificacions dels padrons de cèdules, i a l'activitat que a darrera hora despleguen les oficines de la Diputació provincial, ens serà possible d'incloure en el Cens electoral centenars d'electors que han tingut seriosament amenaçat el dret de poder votar per circumstàncies inesperades, que sortosament han estat corregides a temps i volem esperar que d'una manera definitiva.

Aquest fet, que ens cal subratllar amb la mateixa franquesa i decisió amb què formulàrem en una de les edicions passades unes queixes que retardàrem tant com ens fou possible, deixa en bona part sense efecte els advertiments que aquests dies hem publicat acompanyats de les relacions corresponents relatives a nombrosos ciutadans dels quals no havíem pogut reunir els documents suficients per fer-los incloure al Cens.

Com que totes les inclusions que tramita Acció Catalana són d'electors de debò, no ha estat llarg, quan han estat donades facilitats, de reunir els antecedents necessaris de més d'un vuitanta per cent dels ciutadans que figuraren en les llistes inserides en aquestes columnes. Desistim, per tant, de publicar-ne més, segurs que la proporció persistirà amb els que ens mancava de publicar.

Les facilitats atorgades ara per la Corporació provincial permetran de portar el nombre de les inclusions efectuades per mediació d'Acció Catalana a 3.500. Ahir quedava dipositada al Registre de la Diputació una darrera petició de certificacions que feia pujar a 4.300 el nombre de les que ha sollicitat el nostre representant als sols efectes d'obtenir antecedents dels padrons de cèdules.

En consignar-ho, no ho fem per confirmar ni rebatre xifres que han circulat darrerament (un collega atribuïa a una personalitat la declaració que cada dia eren demanades quatre mil certificacions a la Diputació). Però, ens sembla normal de tenir els nostres amics al corrent de la nostra gestió, ben convençuts, altrament, que les facilitats que trobem ara són legítimament aprofitades per totes les organitzacions polítiques.

LA FUNDACIO DEL CENTRE CATALA REPUBLICA DE TERRASSA

Dijous passat, a les deu de la vetlla, se celebrà, al saló d'actes de la societat choral "Los Amigos", la reunió general convocada pels fundadors del no uCentre Catalanista Republicà de Terrassa.

Ja molt abans de l'hora assenyalada, l'ampli saló i la galeria lateral es trobaven plens d'un públic format principalment per joves.

L'estrada presidencial fou ocupada pels senyors Girona, Oliart, Josa i els altres joves organitzadors de la nova entitat, i els senyors Carrasco, Vives i Patxot, d'Acció Catalana.

Parlament del senyor Girona

S'aixeca a parlar el senyor Girona i diu que la gènesi o començament de l'acte que en aquells moments se celebrava s'havia d'anar a cercar en els temps immediatament posteriors a la caiguda de la Dictadura, quan uns quants amics coincidents dins una afinitat ideològica varen creure que havien passat prous coses durant aquells set anys de vergonya per continuar l'actuació política local amb els mateixos motllos i procediments i si bé algú creia en la possibilitat de constituir ja aleshores una entitat catalanista republicana, un criteri de majoria compartit després per unanimitat, va creure convenient abans, dirigir-se a l'entitat que fins a les vigílies del cop d'Estat havia aplegat tot el catalanisme terrassenc, per tal de conèixer el seu criteri en matèria política, no es donés el cas que hi hagués coincidència entre els uns i els altres i s'hagués de lamentar una precipitació.

Vàrem rebre, diu, la resposta en el sentit que, estant clausurada l'entitat, no es creia ningú autoritzat per contestar la nostra pregunta, però que tan bon punt en possessió del permís de reobertura, s'hauria d'anar a l'Assemblea General i aquella seria l'ocasió de plantejar i discutir el problema que presentàvem.

Es va esperar, i un dia tinguérem ocasió de plantejar al president i expresidents de l'Associació Nacionalista la qüestió, dient que per diverses raons els alliçonaments passats ens decantaven als firmants a creure que la solució del nostre plet de catalanisme s'havia d'anar a cercar avui dintre una república i que al nostre entendre el catalanisme terrassenc havia de triar per una actuació decidida en aquest camí o s'establien matisacions que cada una actués decididament dins el seu cercle determinat.

Després d'una consulta amb certs prohoms locals, va ésser-nos contestat que no creien oportuna la matisació que volíem establir perquè hi havia pendent la raó suprema de l'existència del salisme, l'enemic comú, però que qui havia d'assenyalar l'actuació del catalanisme en el pervenir era el Consell que s'havia de nomenar i, en conseqüència, ens oferien, als firmants, uns càrrecs dintre ell, que vàrem acceptar amb la promesa d'anar després a una Assemblea general del cens on s'hauria definitivament fixat l'actitud de l'Associació.

Sense renuncia ra això, va convocar-se la joventut catalanista local i la reunió, encara que tumultuosa, va deixar endevinar l'esperit de la majoria. [illegible] conforme amb la manera clàssica de portar el catalanisme. Això i l'Assemblea de la Lliga Regionalista de Barcelona amb les manifestacions consegüents dels senyors Ventosa i Abadal que tots coneixem, vàren fer decidir finalment el Consell de l'Associació Catalanista de recomanar als diversos elements del catalanisme de constituir-se cada u amb la seva pròpia autonomia, i un cop assegurada l'herència del catalanisme local, l'Associació acabaria la seva missió i desapareixeria com a entitat.

Va convocar-se els elements interessats amb l'"statu quo", els quals no acceptaren la proposta, i aleshores el Consell va haver de cridar així mateix els firmants, amb l'intent de cercar la solució per altres mitjans. Amb un desig d'harmonia algú va assenyalar la possibilitat d'intentar la convivència de dues entitats o matisacions dins un mateix sostre, projecte que després es va fer seu el senyor president i vàrem recolzar en principi els dos representants dels firmants en el Consell, i es convingué d'estudiar una modificació d'Estatuts que fes possible aquesta solució.

Va convenir-se que una modificació no era necessària, car el reglament ja autoritzava la formació de seccions autònomes i que qualsevol matisació podia acollir-se a aquesta facultat. Però la forma pràctica sostinguda amb energia pel senyor president amb l'obligació d'ésser tothom soci de l'Associació i aleshores qui es volgués distingir, que s'inscrivís soci de la secció o seccions, va promoure de la meva part, en mires a una aspiració de justa independència i en el desig d'apuntalar una solució que veia fracassar, l'haver de defensar la fórmula no pas nova dins la casa de recaptar-se la secció directament els cabals i contribuir en la part que es convingués a les despeses generals del casal comú. No va ésser possible adoptar aquesta solució, va indicar-se'ns de tornar una resposta concreta de seguida, vàrem reunir-nos els firmants i davant tal dilema d'una mitja solució ambigua — acceptació de la proposició del president — d'una solució negativa — renúncia a les nostres pretensions i continuar com si res no hagués passat — i una solució positiva — constituir-nos en agrupació independent — vàrem adoptar aquesta darrera, i ací ens teniu.

L'argument únic que sempre va posar-se davant les nostres pretensions és l'enemic comú; i nosaltres diem que aquest enemic comú continua i continuarà per a nosaltres essent indefinidament el mateix enemic comú.

S'estén l'orador en una sèrie de consideracions concretes per demostrar com amb la solució adoptada, el catalanisme comptarà amb un front de combat més extens i pràctic. Diu si hi ha algú que amb aquests arguments de l'enemic gosaria avui predicar una unió dins una sola disciplina de l'Associació i la Casa del Poble que, no obstant, han fet campanyes plegats amb èxit ben falaguer contra l'enemic comú.

La collaboració mútua d'elements afins en determinades circumstàncies queda assegurada, almenys per part nostra; però no podem, avui, sota el pretext d'un fet local, renunciar a característiques tant o més importants i substantives.

Estem adherits a Acció Catalana i ens prometem seguir les orientacions d'aquesta entitat. No comprenem avui com no comprenia el senyor Rovira i Virgili en un editorial de "La Nau", aquesta sèrie de fets locals i qüestions prèvies a resoldre en les organitzacions particulars independents catalanistes i republicanes que semblen més pròpies d'un exèrcit en descomposició que d'un exèrcit disciplinat.

Volem incorporar la política local a la general del país i no comprenem com hi poden haver elements que es considerin adherits a Acció Catalana que no segueixin els dictats d'aquesta organització, absolutament divorciats amb el confusionisme i oportunisme a ultrança, com tampoc no sabem entendre l'actitud d'elements republicans que avui amb el renaixement que s'observa al nostre país tinguin encara reserves per actuar d'una manera definida dintre el camp de la completa democràcia. La solució a Terrassa era i continua essent, al nostre entendre, la primerament adoptada pel Consell directiu de l'A. Catalanista.

El senyor Girona fa una crida als assistents per què s'adhereixin i s'inscriguin al Centre Catalanista Republicà i rebutja certes veus particulars que s'han permès aquests darrers dies posar damunt dels seus organitzadors el santbenet de mitjanies i d'irresponsables.

Finalment, recordant que en certa ocasió, com a resposta a certes veus de més enllà de l'Ebre que dubtaven de la capacitat dels catalans per a governar-se, va dir-se que el nostre problema no era una qüestió de bon o mal govern, sinó una qüestió de govern propi, En Girona afegeix que a tots aquells que tenen dubtes i discuteixen respecte a la bondat o maldat d'una República al nostre país, els contesta que la República serà el que vulguin que sigui els que la estableixin i, per tant, cal que nosaltres, els catalans, després d'assegurar-nos el respecte que han de merèixer els nostres ideals, com ha fet l'amic Carrasco recentment a Sant Sebastià devem treballar de paraula i obra per la llibertat, i fa present a tothom que en aquestes condicions ja no es tracta d'una bona o mala República; ara, en tot cas, es tracta d'una República. (Grans aplaudiments.)

Parlament del senyor Oliart

Els que avui composem la comissió organitzadora que ha curat dels tràmits de constitució del Centre Catalanista Republicà, creient interpretar el sentir d'un sector considerable de ciutadans terrassencs, en venir la caiguda del govern dictatorial del general Primo de Rivera, vàrem posar-nos en comunicació moguts per un mateix anhel; el de definir-nos com a catalanistes i com a republicans, car aquests són dos ideals que avui considerem consubstancials, i tenim ànsies de defensar-los aparellats en mires a la consecució de dues finalitats: la llibertat collectiva del nostre poble i la llibertat individual dels ciutadans que el componen.

Fracassades les negociacions que sostinguérem amb els dirigents de l'Associació Catalanista i no trobant, per tant, entre els organismes polítics de la ciutat un lloc adequat per al nostre enquadrament, era lògic que el creéssim, que el constituíssim de nou; heus ací, doncs, la raó de la fundació del Centre Catalanista Republicà, el qual estarà adherit a Acció Catalana, perquè vam creure que el programa d'aquella agrupació política, era el que estava més d'acord amb la nostra ideologia.

Durant les converses sostingudes amb els dirigents de l'Associació Catalanista en el període de pre-constitució del nostre Centre, se'ns ha invocat moltes vegades el fantasma de l'enemic comú, se'ns ha dit repetidament que amb disgregacions i formacions de nous grups, donaríem força a aquest, ja que debilitaríem les organitzacions catalanistes en destriar-nos en matisos. Permeteu-nos fer constar que discrepem en absolut d'aquesta manera d'apreciar la política local, car és evident que si els que formem noves matisacions del catalanisme som homes de convicció arrelada, i quant a això no creiem ni admetem que cap de nosaltres pugui ésser sospitós, no formularem de cap manera pactes amb els anti-catalanistes, sinó que a tothora els tindrem enfront com a enemics naturals i sabrem encaminar les lluites de manera que aquest titulat enemic comú no pugui, per cap concepte beneficiar-se de la nostra actuació ni directament ni indirectament.

Som partidaris de la matisació perquè creiem que amb ella es pot aplegar un nombre de conjunt molt més important de forces que no pas amb la unió confusa dels que tenen en certs aspectes, punts concrets de contacte, però en altres, punts concrets de diferenciació. Una organització formada per elements que tinguin una concepció diversa de certs problemes cabdals, ha d'estar forçosament amarada de confusionisme i, una de dues, o han d'acaparar la seva direcció els elements d'un matís determinat, crear així un caciquisme encobert, o no han de portar a terme cap gesta pràctica i remarcable, perquè uns i altres [illegible] destrebancar. Aquestes actuacions no prou clares i definides donen sempre lloc a recels i a la llarga menen un bon nombre de forces que n'han estat servidores al desengany i, en conseqüència al retraïment si no troben un sector on enquadrar-se.

Quant a procediments, intentem emprendre una tasca de dignificació en la mesura que les nostres forces ho permetin, i més que a lluites de caràcter electoral, pensem dedicar les nostres millors energies a la tasca de fer ciutadans conscients, car això ha d'ésser la base principal de la dignificació de les lluites polítiques.

Ací teniu exposat a grans trets, però clarament, el nostre programa; en el seu desenrotllament posarem de la nostra part tot l'esforç i entusiasme de què siguem capaços. Ara toca a vosaltres, poble de Terrassa, el manifestar si hem estat encertats o no en la nostra decisió. La vostra adhesió és el que ens ha de donar forces i coratge per a prosseguir endavant la nostra tasca; demanem, doncs, a tots els que tingueu ànsies de veure triomfar la bandera barrada amb els lemes de Catalanisme, Liberalisme, Democràcia i República, que us allisteu a les nostres files, on trobareu homes sense cap representació, sense cap valor personal, sense cap historial brillant, però rublerts d'entusiasme per a fer triomfar la causa que creiem justa, per la qual estem disposats a tots els sacrificis i posarem en joc totes les abnegacions. (Grans aplaudiments.)

Parlament del senyor Vives

Parlà, a continuació, el senyor Josep Vives, d'Acció Catalana. Li suggereixen el tema del seu discurs unes cançons que, interpretades per un grup choral, eren vagament oïdes des del saló on se celebrava l'acte.

En una agrupació choral, cada cantaire canta amb la seva veu peculiar i la seva tonada respectiva i, malgrat aquesta diversitat, el conjunt resulta un tot harmònic. Així ocorre amb els diversos matisos del catalanisme. La disciplina necessària als cantaires per a un bon conjunt, ens cal, també, a tots els catalans.

Es per aquesta disciplina que s'ha organitzat Acció Catalana, la qual es proposa, al seu torn, disciplinar els catalans purs i constituir una pàtria de debò. Això farà possible la creació de jerarquies, amb perfecta compenetració entre els que noblement manin i els que obeeixin, a fi d'arribar al terme desitjat.

Retreu l'exemple de l'Orfeó Català en la recerca, per diverses contrades, de les nostres cançons, per tal de formar amb elles un conjunt folk-lòric que serà el veritable sentiment del poble, per a deduir que políticament cal fer igual: anar a colles pels indrets de Catalunya, per tal de recollir-ne els cants i resumir-los en el cant de la nostra llibertat. (Grans aplaudiments.)

Parlament del senyor Carrasco

En disposar-se a parlar el senyor Carrasco, és acollit amb grans aplaudiments.

Vaig a definir —comença dient el senyor Carrasco— quina és la situació d'Acció Catalana en el moment present.

Heu pogut comprovar, catalanistes de Terrassa, els inconvenients de la política de convivència, del catalanisme *indefinit*, que podia considerar-se beneficiós anys enrera, quan el catalanisme era tot just incipien; avui, però, que el catalanisme ha arribat a la maduresa, s'imposa la matisació.

Després de la Dictadura, en reprendre les nostres tasques de proselitisme, *hem pogut observar* que arreu és general el desengany entre els catalanistes. Aquest mal enorme pervé del *confusionisme*, és *el fruit de la polític aindefinida* que havia seguit fins ara el catalanisme.

Defineix el que significa ésser catalans, el fet real de la diversificació de pobles, el sentiment de pàtria, l'existència d'una collectivitat catalana, en la història i en la consciència, en la voluntat i en la naturalesa dels catalans. (Aplaudiments.)

Recorda la intervenció dels representants dels partits republicans de Catalunya en la reunió dels representants dels partits republicans espanyols, celebrada suara a Sant Sebastià. Davant la resistència que de bell antuvi es manifestà per a tractar com a qüestió prèvia del reconeixement del fet català, fou l'exposició clara del sistema democràtic el que la vencé. Es tractava, en efecte, de fer aplicació de la doctrina democràtica el nostre cas particular. Si el poble català manifesta categòricament la seva voluntat de regir-se ell mateix, en bona doctrina democràtica s'haurà de respectar aquesta voluntat, majorment si, com en el nostre cas, es tracta d'una collectivitat amb una personalitat ben definida.

En catalanisme *no podem* defugir la doctrina i els principis. La política ha d'estar enquadrada dintre el dret, dintre l'organització jurídica, que és precisament el que anomenem civilització.

El dret ha de garantitzar la llibertat a tots, homes i pobles. Som catalans i som homes, i com a catalans ens cal la llibertat collectiva i com a homes la llibertat individual. (Aplaudiments.)

La democràcia és la fórmula política que ha de fer possible el reconeixement de la nostra doble llibertat.

Hem de considerar sospitós, almenys, el que es tracti d'evitar la manifestació de matisos dintre el catalanisme. Ens cal saber prèviament les fórmules que poden resoldre el problema de Catalunya.

Es evident que en l'estat polític en què vivim, està barrada la solució del nostre problema.

Des del moment que les institucions monàrquiques han faltat al respecte al dret constituït, que han mancat al seu jurament solemne de no sortir-se de l'organització jurídica legalment establerta, que han violat el pacte entre el poble i la monarquia, no hi ha solució possible per al nostre plet dintre la monarquia. (Forts aplaudiments.)

Ultra això, en el cas particular nostre, la claudicació en l'ordre del dret d'una persona, no es pot resoldre amb la substitució per una altra persona. Hi ha, fins i tot, la impossibilitat física.

Abans de l'experiència d'aquests anys de dictadura, podia semblar que la qüestió de la forma de govern era accidental. Després d'aquests set anys de vexacions a la nostra llengua, d'humiliació de la nostra bandera, de persecucions personals portades fins a extrems de salvatgisme pròpies tan sols de les tribus antropòfagues dels confins més bàrbars del món, vexacions, humiliacions i persecucions produïdes dintre la monarquia, no és possible mostrar-se indiferents respecte a la forma de govern, que ha esdevingut una qüestió substancial, fonamental, prèvia. (Grans aplaudiments.)

De més a més, la monarquia s'ha definit recentment d'una manera ben concreta respecte al problema català. En una ocasió solemne, que sempre recordarem, hom va enorgullir-se de portar en les venes sang del butxí de Catalunya, hom va declarar que venia a continuar l'obra d'assimilació per aquell iniciada d'una manera brutal. Des d'aleshores la monarquia no pot ésser-nos indiferent, ni que sigui seguida d'un interrogant. (Grans aplaudiments.)

L'única font de la llei i del dret és la democràcia. En tots els ordres de la collectivitat humana s'explica com a cosa natural el sistema democràtic.

El problema de Catalunya i de la República és un problema de ciutadania. Seran quan nosaltres volguem.

En les vostres mans està el plet. Heu tingut l'encert d'adherir-vos a Acció Catalana, que ofereix el màximum de satisfacció als ideals més nobles de la humanitat.

Dintre d'Acció Catalana, *però*, no hi cap tothom. Unicament hi poden ingressar els qui professin integralment els quatre principis: catalanisme, democràcia, liberalisme, república.

Aquests són els quatre principis fonamentals derivats de les conquestes de la llibertat, que formen el patrimoni de la civilització.

Quan nosaltres ho volguem, implantarem aquests principis al nostre país. Quan nosaltres ho volguem, també serà un fet la revolució. (Grans aplaudiments.)

Recaptació d'adhesions

Immediatament després del parlament del senyor Carrasco, el senyor Oliart demanà a tots els qui se sentissin identificats amb l'orientació assenyalada pels oradors i concretada pel manifest publicat, que passessin a inscriure's a les llistes de socis de la nova entitat i anuncià que en una altra reunió en què seran convocats oportunament els inscrits, es procedirà a l'aprovació dels Estatuts i al nomenament de la Junta directiva.

CONFERÈNCIA D'EN FRANCESC FARRERES A OLESA DE MONTSERRAT

El dia 19 es donà la conferència organitzada per la Unió Catalanista Republicana (adherida a Acció Catalana, al local del Saló Goya.

En Francesc Farreres dissertà sobre el tema "Patriotisme i ciutadania". Encara que degut al mal temps molts olesans no pogueren assistir a aquell acte, el local es veié força concorregut, i el conferenciant fou escoltat amb molta atenció i aplaudit amb entusiasme, el qual es guanyà les simpaties de l'auditori.

El cas del Centre de Dependents

HAN ESTAT CURSATS ELS SEGUENTS TELEGRAMES

"Sr. President del Consell de Ministres. Madrid. — Ateneu Català Republicà del Districte VI Barcelona demana justa restitució Centre Dependents Comerç Indústria als seus legítims propietaris. — Pi i Sunyer, president; Tobies, secretari."

"Exm. Sr. President del Consell de Ministres. Madrid. — Centre d'Unió Republicana de Santa Eulàlia (Hospitalet) prega V. E. intercedeixi amb esperit de justícia ràpida resolució anomalia jurídica cas Centre Autonomista Dependents de Barcelona. — Solà, vice-president; Lamiel, secretari."

"Exm. Sr. President del Consell de Ministres. Madrid. — En nom de la Junta directiva de la Casa del Vallès demanem justa i ràpida solució de l'arbitrarietat comesa amb el Centre Autonomista de Dependents de Barcelona i solicitem reposició de l'antiga Junta. — President, Francesc d'A. Planes Dòria; secretari, Francesc Glanadell Torres."

"Sr. President Consell Ministres. Associació Obrera de Concerts en nombre 3.100 socis demana restabliment normalitat Centre de Dependents tornant als seus antics propietaris el local i reintegrant a la Junta antiga els càrrecs que la dictadura va desposseir. — Joan Font, president."

"Sr. President del Consell de Ministres. Madrid. — Orfeó El Roser interessa derogació R. O. 3 novembre 1926 tornant als legítims representants Centre Autonomista Dependents Comerç Indústria."

"President Consell Ministres. Madrid. — Ateneu Sant Vicents de Castellet demana reintegració Junta legal Centre Dependents de Barcelona destituïda per la Dictadura. — President, Juan."

"President Consell de Ministres. Madrid. — Associació de Mercers al Detall Barcelona prega atengui petició legalitat Centre Autonomista Dependents Comerç Indústria tornant l'estatge als seus propietaris i reposant Junta directiva per ésser un afer de justícia. — C. Guilera Farré, president; Manuel Llobet Roig, secretari."

Vàris

CONFERÈNCIA DE JAUME COMTE

Al local del Centre Català de Castelló d'Empúries, enclavat dintre el Cafè del Comerç, tindrà lloc el vinent diumenge, a dos quarts de deu del vespre, una conferència a càrrec del soci i patrici En Jaume Comte, sobre el tema "La meva vida i aventures viscudes durant els últims cinc anys".

"LLIBERTAT!"

Aquest és el nom vibrant amb què ha estat batejat el portantveu del Centre Republicà Federal de Mataró, el primer número del qual ha arribat ara a les nostres mans.

Es una fulla de lluita, molt ben presentada i excellentment nodrida de collaboració. Li desitgem bona sort i bona feina.

UNA COMUNICACIO

Amb motiu de l'onze de setembre, el Círcol Republicà de Barcelona (Porta Ferrissa, 28, pral.) ha dirigit al cap del govern una comunicació, en la qual, després de demanar el reconeixement de la personalitat política de les regions, demana també la immediata desaparició de la prèvia censura i el restabliment dels drets ciutadans encara suspesos.

CONFERÈNCIA D'EN BARRIOBERO

La conferència que pronunciarà a la nostra capital el president del Consell Nacional del Partit Republicà Federal i ex-diputat a Corts, N'Eduard Barriobero, tindrà lloc avui, dissabte, a les deu de la nit, al Círcol Republicà de Barcelona (Porta Ferrissa, 28, pral.) i dissertarà sobre el tema "*Cómo será la cuarta República*".

L'ONZE DE SETEMBRE AL CASAL CATALA DEL PRAT

De molt abans de l'hora assenyalada per a començar l'acte, estava ple de gom a gom el bonic local que ocupa el Centre Català a la plaça del Prat de Llobregat. L'estrada era ocupada per una taula coberta amb la bandera barrada i presidida per una estàtua del màrtir Casanova. En arribar els senyors Carrasco i Rubió Tudurí, acompanyats d'altres elements del Comitè d'Organització i Propaganda d'Acció Catalana, una cobla féu vibrar les notes de la "Santa Espina", que la gent aplaudí frenèticament, i seguidament començà l'acte, que presidí el senyor Juan Vilà, president del Centre. Obrí els parlaments el culte advocat, fill de la població, En Ramon Rogé, i seguiren després els dels senyors Rubió Tudurí i Carrasco. Tots ells foren entusiàsticament aplaudits, especialment en aquells paràgrafs que subratllaven la posició de franca llibertat nacional per a Catalunya i de règim republicà, que són els ideals pels quals propugna Acció Catalana. En Carrasco digué, en acabar el seu magnífic parlament, que com el personatge guimeranià, "Mestre Olaguer", cal respondre als crits de "Viva Felipe V", que encara fan ressonar alguns oportunistes, amb els de "Via fora, lladres! Visca la llibertat de Catalunya!" Aquestes paraules arrencaren una formidable ovació.

Després continuaren les ballades de sardanes a la plaça, i els visitants s'acomiadaren un cop planejat el programa de conferències patriòtico-culturals que tindran lloc en aquell Centre, passada la festa major.

Revista de premsa

IMPERIALISME, NO

Sota aquest epígraf escriu Ll. Nicolau d'Olwer a "Diari de Vich":

"La precisió relativa que tenen mots tals com "socialisme", "centralisme", etc., no la té la paraula "nacionalisme". De fet, ella recobreix conceptes, no solament diversos, de vegades contraris i tot. "Nacionalisme" és anomenat el moviment d'un poble sotmès que lluita ideològicament, políticament o militarment per la seva llibertat o la seva integrcia. "Nacionalisme" és anomenat també, dins un poble independent, el programa d'un partit polític que, extremant totes les característiques de la seva nació, pretén concedir-la en una absorbida d'ella mateixa i imposar-ne l'estructura dins el perímetre de les més amples fronteres assolides. Cal, però, no confondre'ls. El nacionalisme català, per exemple, no té res que veure amb el d'"Acció francesa" ni amb el feixista.

Es una mena de nacionalisme, és un moviment de llibertat: de llibertat collectiva, per definició i àdhuc de llibertat individual, perquè en el poble sotmès l'home no és "ciutadà", sinó "súbdit", no tenint com no té el control del govern. D'altra banda, l'Estat dominant, mantenint-se per la força armada i el vulnerament dels drets individuals, ha d'ésser del tipus estat-policíac.

Tota altra cosa és el nacionalisme xovinista. Fits els ulls en una època pretèrita de la història pàtria—la més gloriosa, naturalment—en pren totes les característiques com a símptomes, i per la restauració d'aquestes característiques, està segur de restaurar aquella glòria. Així, evoca ensems la llibertat individual i la llibertat collectiva. Ell us admet el lliure joc del pensament i de l'activitat política, per tal com el patriotisme és una religió amb uns dogmes dels quals ell, i només ell, en té el dipòsit. Es reaccionari, doncs, i ensems és imperialista. Si no gosa parlar de "castes" dins la societat i s'acontenta d'unes "classes" prou tancades, en l'ordre exterior, ja no té tants miraments ni eufemismes, i diu ben clar que hi ha jerarquies de pobles i de llengües, els uns amb el dret de manar, els altres amb l'obligació d'obeir.

Vet-aquí la diferència essencial. L'un nacionalisme és una idea generosa, liberal, igualitària: és simplement la declaració dels "drets dels pobles", contrapartida lògica de la declaració de 1789. L'altre, és un sistema tallat a mesura dels egoismes de cada poble: no és res més que l'imperialisme.

D'aquesta diferència en ve una altra, com a corollari. L'imperialisme és la penyora més segura de guerres i conflictes; mentre que la consagració dels drets dels pobles enclou l'única possibilitat d'arribar a una estructura supra-nacional o internacional. Es alludint el nacionalisme *imperialista*, xovi i xenòfob que hom ha pogut parlar de "terrorisme nacionalista".

No hi ha dubte que un nacionalisme pot dur l'altre, com a Itàlia. Sempre que el nacionalisme que podríem dir-ne alliberador, no vagi inspirat per una convicció democràtica i un esperit de justícia, sinó tan sols per un egoisme nacional — "il sacro egoismo —, quan hagi triomfat degenerarà en un nacionalisme imperialista.

Evitar que això pugui passar a Catalunya és la tasca de la nostra democràcia."

ORDRE I CARITAT

Sota aquest títol diu Pau Romeva a "El Matí":

"La commemoració de l'onze de setembre ha estat enguany una cosa pacífica i ordenada. Suposem que fins les altures ens deuen haver trobat bons minyons. Però això no desfà la possibilitat que, per un dels mil i un atzars que es poden donar, la cosa no hagués així. I és precisament a base d'aquesta possibilitat que nosaltres ens permetem de censurar un fet que hauran tingut ocasió d'observar tots els que s'escaigueren de passar ahir per la Ronda de Sant Pere, en el tros immediat a l'estàtua del Conseller Casanova. Dels concurrents habituals en aquesta mena d'actes — ja sabem que sempre són de dues menes: el poble i *els altres* — *els altres* havien acordonat la vorera, de cara al corrent dels que transitaven; i per bé que podia ésser que no sentissin cap desig de reproduir els esplais que tanta celebritat els tenen adquirida, si de cas el sentien, a les seves mans estaven el poder i les armes. I contra aquesta perspectiva, els passants, entre els quals hi havia en gran nombre dones i infants, tenien una renglera de cases on la sàvia prudència de les porteres havia tancat totes les portes. En un moment d'alarma o el que fos, la gent no hauria trobat un refugi enlloc.

Tothom té el dret de vetllar pels seus interessos i si volen per la seva comoditat; i d'invocar, si li va bé, la màxima tan coneguda que "qui no vulgui pols que no vagi a l'era". Però pels que coneixen la mica d'història contemporània que es pot saber tenint memòria, encara que només sigui de set anys enrera, hi ha certes *previsions* que, més que una defensa de l'ordre, són una manca de caritat."

LA REVOLUCIO ARGENTINA. LA SUPERSTICIO DE LA FORÇA

Gaziel dedica, a "La Vanguardia" un interessant article a la qüestió argentina:

"Algunas veces ha ocurrido que u gran estadista fuese al mismo tiemp un consumado militar. Lo que nunca se ha visto todavía es que, por el mero hecho de ser militar, un hombre se convirtiese en un gran estadista. Esta es la base radicalmente falsa de todas las revoluciones surgidas de pronunciamientos cuarteleros. De ahí que, llámese Primo de Rivera, Pangalos o Uriburu (como el novísimo dictador argentino), cuando un general, sin más precedentes que su carrera militar ni más título que el que se toma por sí mismo, a filo de espada, asume la dirección omnímoda de un país, el hombre cuerdo ha de presumir que se avecinan toda suerte de dificultades. Sabemos ahora cómo ha venido Uriburu. Nadie puede decir cuándo y cómo se marchará.

Hay quien cree que el mundo está muy viejo y gastado. Yo sospecho, por el contrario, que da continuas pruebas de no haber rebasado la fase de su más candorosa niñez. Y una de las más agudas muestras de infantilismo que proporciona copiosamente, en pleno siglo XX, es ese prestigio que en tantos pueblos civilizados alcanza todavía, aunque por corto tiempo, la categoría militar, y no cuando se mueve dentro de su esfera estricta y en funciones de su indudable competencia, sino precisamente cuando se mete en lo que no entiende, con la abusiva pretensión de actuar a manera de un fabuloso e infalible cúralotodo. Si en un país políticamente desorganizado, con la hacienda inestable, la industria en crisis, el comercio lánguido, la instrucción soñolienta, apareciese un farmacéutico, un cura, un ingeniero, un arquitecto o un funcionario postal, con la pretensión de arreglarlo todo mediante una pócima, una jaculatoria, un motor privilegiado, un andamiaje o un nuevo sello de correos, el pueblo se le echaría a reir en las barbas, con carcajadas homéricas. Pero sale un militar, con su específico infalible, que es la espada, para todos los casos. ¡Y hay todavía gente que le cree!

Es la antiquísima e ingenua superstición de la fuerza como remedio universal. Es ese impulso obscuro, que al hombre primitivo e inhábil, cuando intentaba deshacer el primer nudo, sin conseguirlo con la rapidez y la facilidad anhelada, le hacía descargar sobre el objeto de su propia contrariedad obtusa un formidable puñetazo. Es ese instinto ancestral, tan vivo aun en e mundo ya sensiblemente lúcido d nuestros días, de apelar a los golpe cuando se agotan las razones, o mejo dicho, cuando nuestro entendimiento es incapaz de buscar otras o razonar mejor. Es el tenaz prestigio del *miles gloriosus*, para resolver violentamente lo que, si los hombres fuesen mejores y más cultos, sin violencia se resolvería con más provecho para todos. Porque luego ocurre siempre que la fuerza bruta no resuelve nada. El hombre rudimentario ya se dió cuenta de ello al observar, una vez desfogada su momentánea ira, que el primer nudo, después de los puñetazos, se ponía peor. Por esto acabó por aprender a deshacerlo con paciencia y maña. Y por esto los pueblos que perezosamente eluden su propia ignorancia delegando la función de sus responsabilidades en un dictador sin más omnipotencia que el espejismo de una fuerza irresponsable, tardè o temprano, casi siempre temprano, se dan cuenta de que, si la espada puede ser un triste medio en momentos difíciles y siempre lamentables, no es nunca un fin ni una normalidad. Pero, naturalmete, cuando hacen este descubrimiento el nudo está peor que antes.

¿Por qué el militar, profesional por excelencia, ha de poseer precisamente el talismán político de que carecen todos los demás profesionales? A nadie le extraña que un médico, un corredor de bolsa, un químico o un notario no sirvan para gobernar a un país. ¿Por qué han de servir los generales? Lo único que les distingue de los demás especialistas en materias técnicas, es que éstos no tienen medios para apoderarse, en un momento dado, de los resortes gubernamentales, ya que para ello no sirven ni las recetas, ni las cotizaciones, ni los laboratorios, ni los compendios legales. En cambio, sirven las tropas, tanto más por cuanto en los países desorganizados —que es únicamente donde estas cosas ocurren— un solo cuartel pesa más que todo un régimen caduco. Por esto a menudo hay generales que hacen lo que nunca hicieron ni podrían hacer boticarios ni canónigos, maestros de escuela ni directores de orquesta. Pero el hecho de que la especialización en el ramo de la fuerza pública permita dar públicos golpes de fuerza, no quita al que los da su exclusivo carácter de especialista, ni, por lo tanto, añade a la suya particular ninguna competencia complementaria, y mucho menos omnisciente, para meterse en todo lo que desconoce. De ahí que sean tan fáciles los golpes de fuerza y tan difíciles los gobiernos dictatoriales. Una cosa es apoderarse de un poder abyecto, y otra cosa gobernar bien a un país. Para lo primero, los generales están sobrados de preparación y medios; pero en lo segundo, faltos de tacto y de conocimientos, fracasan lamentablemente. Un dictador y un golpe de Estado se improvisan. Lo que no se improvisa es un buen estadista y una buena gobernación.

Por esto, también, en los mejores países del mundo los generales han tomado el excelente camino de encerrarse en sus cuarteles y ceñirse a su función profesional, como el cirujano en su clínica, el arquitecto en su obra y el maestro en su escuela. Allí los militares son funcionarios públicos encargados de organizar con los mejores medios técnicos, mientras dura la paz, la defensa del territorio nacional, desgraciadamente aun sujeto a posibles agresiones de vecinos y enemigos; y en tiempo de guerra, poner en juego heroicamente la fuerzas que el país ha depositado en sus manos, la sangre i la fortuna de sus propios hijos. Nada más, ni nada menos. El militar, así concebido, es uno de los funcionarios más dignos respetados e incluso influyentes de la nación. La política le está vedada precisamente porque su actividad resulta tan amplia, dentro de su especialización, que no es posible consentir que se tiña de partidismo alguno, porque está al servicio de todos, de la nación en masa. El militar no interviene como tal en las luchas políticas, como tampoco lo hacen, como profesionales, ninguna otra clase de funcionarios públicos. La política es de la exclusiva incumbencia del pueblo, y la hacen exclusivamente los representantes elegidos por él, por encima de todas las clases, profesiones y castas.

De ahí que, si en un país cualquiera —aunque fuese Alemania, aunque fuese Francia, aunque fuese Inglaterra— veis irrumpir a los militares en la vida pública, como acaba de ocurrir en la Argentina, a pesar de las adhesiones más o menos populares, de los entusiasmos prematuros, de las esperanzas palpitantes, e incluso de la justicia que accidentalmente entrañe un golpe de Estado semejante, podéis murmurar sin miedo a engaño: *Malum signum!*"

Un llibre interessant

Catalunya a les mars

per

Gonçal de Reparaz (fill)

Preu: 5 pessetes

De venda:

Llibreria Catalònia

Plaça de Catalunya, 17 - Barcelona

L'apèndix de Dret Català al Codi Civil

Dues cartes del President de la Diputació de Girona

Excmo. Sr. D. José Estrada,
Ministro de Gracia y Justicia
Respetable Señor:

La cuestión de la codificación de las instituciones de Derecho Civil Catalán, que merézcanse conservar, removida por V. E., en virtud de su carta de 27 de junio último dirigida a los presidentes de las Diputaciones provinciales de Cataluña, que por lo que a mí toca tuve el alto honor de contestar, ha entrado, merced a dicha carta, en un período verdaderamente crítico.

La suerte de nuestra legislación civil, puede ser de una completa mutilación y desorden, o bien de una conservación aceptable y orgánica que facilite, en interés de todos, la ordenada resolución de los problemas de la vida civil que interesan a Cataluña.

El rumbo que de hoy en adelante se siga, será el determinante de la situación en que quede la legislación civil catalana.

El vértigo, la impaciencia, la precipitación con que se procede desde el Ministerio, y quizás más aún desde la Comisión encargada de preparar el Apéndice, hacen augurar un fatal desenlace.

Confío, no obstante, en la serenidad de V. E., en el alto espíritu de justicia que le anima y en la buena fe, que reputo característica de todos sus actos.

La Comisión encargada en Cataluña de preparar el Apéndice, como si no tuviese realizados serios trabajos para su formación definitiva, ha procedido, con rapidez vertiginosa, a redactar una adaptación del articulado del señor Durán y Bas, articulado o bases, según dijo su propio autor, que no quiso proponer él mismo a la Comisión General de Códigos al pasar por el Ministerio de Gracia y Justicia y que, respecto del mismo, se abstuvo de hacer indicación alguna a la Comisión por él creada para confeccionar el Apéndice. Puede, pues, decirse que somos más papistas que el Papa.

La adaptación de las bases o articulado del señor Durán y Bas, ha sido entregada a la Diputación de Gerona, que la recibió en fecha 2 del actual septiembre, para ser devuelta antes de finir el 20, con las anotaciones correspondientes.

La Diputación de mi presidencia; ante la notoria falta de tiempo para desempeñar, *con relativo acierto*, su cometido, acordó facultarme con el fin de que me dirija al señor presidente de la Comisión para la formación del Apéndice y a V. E., señalando los puntos de vista que me parecieran más convenientes en pro de los grandes intereses morales de Cataluña; y todo sin perjuicio de preparar, con la mayor rapidez posible, las observaciones que entienda deba presentar la Diputación al repetido Proyecto de Apéndice tan pronto el Gobierno reclame su informe, de conformidad al artículo 7.º de la Ley de Bases.

La Diputación de Gerona, por consiguiente, a pesar de estimar como un gran honor el que reclamara su parecer la Comisión encargada de la formación del Apéndice, ha creído que no habían términos hábiles para llenar tan honroso encargo, y se dispone a preparar su labor para cuando V. E. reclame el informe a que obliga el artículo 7.º de la Ley de Bases.

Para cuando esto acontezca, con el mayor respeto y con la mayor sinceridad, quiero llamar la atención de V. E. acerca de las siguientes, somerísimas consideraciones:

Al hablar del Derecho Catalán, es menester no olviden, antes bien requiérese tengan presente todos los que por razón de su cargo o de su profesión deban intervenir en el problema espinoso de fijar su situación legal en España, que se trata de un verdadero todo, por demás completo y orgánico, capaz de regular con tanta perfección como el Derecho que mejor pueda hacerlo, la vida jurídica del pueblo de Cataluña.

No se trata de un Derecho de excepción, no se trata de un Derecho de fuero, en relación sobre todo, con el llamado Derecho común de España.

Por esto comenzaba yo mi carta, contestación de la de V. E. de 27 de junio último, diciendo: "La carta de V. E. de fecha 27 de junio último, es reveladora de los nobilísimos propósitos que animan a V. E. respecto a la publicación de los Apéndices correspondientes *al impropiamente llamado Derecho Foral.*"

Las palabras *impropiamente llamado Derecho Foral*, debieron sorprender a V. E. desde el momento que en su nueva carta del 14 de julio del año en curso díjome V. E., entre otras cosas: "En mi poder su atenta carta contestando a la mía en que le planteaba el problema de los Apéndices correspondientes al que usted llama *impropiamente llamado Derecho Foral.*"

El párrafo que dejo transcrito de la carta de V. E. revela, con claridad suma, que tan solo partiendo V. E. del punto de vista de constituir el Derecho Catalán un nuevo Derecho de fuero, y como a tal un Derecho de Detalles y de escasas particularidades, que tendría su base en otro Derecho más importante, en el impropiamente llamado en España Derecho común, puede haber creído de buena fe (ésta se la reconocemos sin límites en Cataluña) que con facilidad extraordinaria podríamos, en brevísimo tiempo, confeccionar un Apéndice que, sin contrariedades, pudiese regular luego parte de la vida jurídica civil en Cataluña.

Como constituye una equivocación de la cual derivan perturbaciones funestísimas, la de considerar al Derecho Catalán como un Derecho de fuero, queremos consignar que el error de semejante consideración está reconocida, entre otros autores de Derecho castellano, por el que fué eminente civilista y eximio profesor de la Universidad de Madrid, don Felipe Sánchez Román, quien en distintos lugares de su obra "Estudios de Derecho Civil", da a los vocablos Derecho común y Derecho foral, el mismo valor que le han dado siempre los juristas catalanes.

Así es de ver como en las páginas 68 y 69 del tomo 1.º de su citada obra dice:

"Por consecuencia de la invasión musulmana, la unidad del destruído Imperio Godo fué sustituída por multitud de pequeñas nacionalidades que surgieron al separado esfuerzo de los reconquistadores. Una de ellas, aunque de territorio más extenso que las demás, fué Castilla, existiendo todas con legislación propia e independiente, por cuyo motivo, tan *foral* y excepcional debe reputarse la castellana, *como la de los otros territorios.*"

Temería ofender la gran competencia de V. E. insistiendo sobre este punto.

Si el articular un Código, en donde en adecuado orden y de manera armónica queden reguladas las instituciones de Derecho civil de un determinado pueblo, resulta siempre labor difícil para que la claridad sea un hecho, más difícil aún aparece el redactar algunas docenas de artículos que deban armonizar, engranar y formar un solo todo con un derecho diverso consignado en otro Código.

V. E. se hará cargo de la afirmación que acabo de consignar, reflexionando sobre la dificultad que para V. S. supondría, a pesar de su carácter de expertísimo abogado, el redactar 400 artículos (380 comprende el Proyecto de Apéndice que motiva estas líneas), que debiesen contener parte del Derecho castellano para formar Apéndice, por ejemplo, del Código civil de Derecho catalán, si es que en un Cuerpo legal de esta clase estuviesen reunidos, de una manera sistemática y armónica, todas las disposiciones que constituían el régimen jurídico de Cataluña al publicarse el Código civil español.

En vista de todo lo expuesto, yo he de suplicar a V. E. que al reclamar de las Diputaciones y Colegios de Abogados el obligado informe de que habla el artículo 7.º de la ley de Bases, conceda un plazo racional para poder evacuarlo.

No puede concederse solamente días, como ha acontecido ahora.

El plazo que V. E. acaba de conceder a la Comisión Catalana para la preparación del Apéndice, y el término que ésta acaba de otorgar a las Diputaciones y a los Colegios de Abogados, no es suficiente, no ya para preparar y estudiar Apéndices que contengan las instituciones que integran el Derecho civil de un pueblo, sino para resolver una simple amigable composición en que se ventilen unos pocos miles de pesetas.

Que la Comisión no cumplió con su cometido, es público y bien conocido. Yo, con toda mi insignificancia, hace tiempo censuré su conducta. Pero las faltas que haya cometido la Comisión, no debe pagarlas Cataluña. Podrá V. E. haberla destituído, si así lo hubiese considerado oportuno. Podía la Comisión haber abandonado su puesto, si quería mantener su criterio de resistencia, o si hubiese estimado (seguramente habrá creído lo contrario) que no habían términos hábiles para presentar un trabajo aceptable. Lo que, empero (lo digo con temor, pero obligado por los dictados de mi conciencia), no podía hacer V. E., era prescindir de un Proyecto de Apéndice que presentase Cataluña, si es que sus entidades, y la pléyade ilustre de sus juristas, se prestasen a prepararlo, en un plazo breve, pero suficiente, utilizando los valiosos trabajos que se poseen.

La preparación de un Código, la preparación, aunque sea de un Apéndice como tiene que ser el de Cataluña, resulta siempre trabajo árduo y difícil. Sabe V. E. que estaba dispuesto por la base 27 de la Ley de 11 de mayo de 1888, y por la 3.ª disposición adicional del Código civil, que cada diez años la Comisión General de Codificación tenía que elevar al Gobierno el correspondiente Proyecto que contuviera las reformas a introducir en el Código civil. Ello no obstante, bien sabido es que, hasta la fecha, no se ha presentado proyecto alguno de reforma, y no ha habido ningún Gobierno que se haya considerado con derecho para presentar a las Cortes un proyecto de reforma del Código civil sin ir acompañado del que le presentara la Comisión General de Códigos.

Lo que ocurre con respecto a tan delicado problema, es un fenómeno singularísimo de psicología colectiva.

Difícilmente podríamos hallarnos en un período de mejor ambiente para resolver cuestión tan trascendental y espinosa. Rarísimo sería encontrar al frente del Ministerio de Gracia y Justicia persona de mayor buena fe, espontaneidad y edificadora de los complexos problemas del Derecho. Y poco fácil sería reunir un conjunto de Abogados-jurisconsultos, tan conocedores del Derecho de Cataluña y de no pocas disciplinas jurídicas, como los que, junto con el señor Maluquer y Viladot, por demás eminente y respetable, han firmado el proyecto de Apéndice y, sin embargo, las cosas han acontecido como si el ambiente no fuese favorable y como si las personalidades que han jugado un papel en este asunto no estuviesen adornadas de las indispensables cualidades.

Respetuosamente queda de V. E. devotísimo compañero, que espera un adecuado encauzamiento de la cuestión debatida y e. s. m.,

EMILIO SAGUER,
Presidente de la Diputación de Gerona

11 septiembre de 1930."

Carta oberta a l'Excm. Sr. Joan Maluquer, President de la Comissió encarregada de preparar l'Apèndix de Dret Català al Codi Civil

Respectable amic i distingit company:

La Diputació de Girona, que m'honro en presidir, amb respecte al Projecte d'Apèndix de Dret Català al Codi Civil, rebut el 2 del present setembre, reunida en ple el dia 5 del mateix mes, va prendre l'acord que literalment diu:

"Vista la carta de l'Excm. Sr. Joan Maluquer, president de la Comissió encarregada de la preparació de l'Apèndix de Dret Català al Codi Civil, dirigida al president d'aquesta Corporació, i en la qual acompanya diversos exemplars del Projecte que ha d'elevar prompte al Ministeri de Gràcia i Justícia;

Atès que si bé constitueix gran honor per a la Diputació el que la Comissió encarregada de l'Apèndix vulgui conèixer el seu parer en assumpte tan transcendental, que afecta al més essencial del problema de Catalunya, això no obstant, com que no existeixen termes hàbils perquè per tot el dia 20 del present setembre pugui haver fet un estudi consciencios del referit Projecte, i tenint en compte que qui sap si el Govern, no sentint les impaciències que per ara, malgrat tot, dominen, voldrà, en arribar el moment oportú, donar racional compliment a l'article 7 de la Llei de Bases d'onze de maig de 1888, en virtut del qual necessita sollicitar l'informe de les Diputacions i dels Collegis d'Advocats de les quatre capitals catalanes abans de presentar cap Projecte d'Apèndix a la Comissió General de Codificació; tràmit que no *pot entendre's complert* pel parer que voluntàriament ara reclama la Comissió encarregada de la preparació de l'Apèndix;

Per unanimitat acorda facultar àmpliament el president de la Corporació, senyor Emili Saguer i Olivet, perquè es dirigeixi al senyor president de la Comissió per a la formació de l'Apèndix i a l'Excm. senyor ministre de Gràcia i Justícia, assenyalant els punts de vista que li semblin convenients en pro dels grans interessos morals de Catalunya, i tot sense perjudici de preparar, amb la major rapidesa possible, les observacions que entengui hagi de presentar la Diputació al repetit Projecte d'Apèndix, tan prompte el Govern reclami el seu informe, de conformitat a l'article 7 de l'esmentada Llei de Bases, article que no pot quedar incomplert."

Què diré jo ara a l'Excm. senyor president de la Comissió encarregada de preparar l'Apèndix de Dret Català? Què diré jo ara al company i amic senyor Maluquer?

La meva manera de veure la qüestió referent a la codificació de les institucions de Dret Català, que necessàriament hagin de conservar-se, va quedar sobrerament assenyalada en la meva carta oberta a vostè, en la que vaig dirigir a l'Excm. senyor ministre de Gràcia i Justícia i en el meu posterior article que publicà el periòdic "La Vanguardia" l'11 del proppassat juliol.

A vostè, relativament recent a la Comissió encarregada de preparar l'Apèndix, no ateny, no pot atènyer el fracàs (tal vegada l'èxit) d'haver-se resistit a preparar en temps oportú el corresponent Apèndix, que en diverses circumstàncies s'hauria pogut elevar als Poders públics per a donar-li curs i presentar-lo a les Corts, on necessàriament ha d'anar per a la seva definitiva aprovació.

Ningú com vostè, en la seva qualitat de president de la Comissió referida, pot saber l'esperit de resistència de què em planyia jo en els meus meritats escrits.

Sento vivament haver estat profeta.

Considero oportú recordar en aquests moments quelcom del que vaig dir en la meva conferència llegida el 1913 a l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Barcelona. Considero oportú recordar-ho, en primer terme, perquè cadascú té obligació de sostenir el seu criteri, i no altre, com manifestava el senyor Duran i Bas en les seves lluminoses i formidables polèmiques amb el jurisconsult senyor Romero Girón al Senat espanyol, quan la discussió del Codi Civil, i perquè, segons consignà el nostre Sant Raimond de Penyafort, com una de les regles de Dret, en les Decretals de Gregori IX, *propter scandalum evitandum, veritas non est omittenda*.

Deia jo en la meva esmentada conferència:

"No farem l'obra del nostre Apèndix, amb el procediment fins avui seguit, i amb els mitjans de què disposem.

"Considerem que significaria un oprobi inqualificable, un esmicolament de la nostra vida jurídica, tant si a Madrid, barroerament, i amb la competència que per a això els manca, ens donessin un Apèndix qualsevol, com si acceptessin un Apèndix nostre, que no fos producte de diferents estudis i revisions.

"Quanta no fóra la responsabilitat dels professionals catalans, si resultés després, com necessàriament hauria de succeir, que una gran part del nostre Dret no quedés buidat o traduït dins l'articulat de l'Apèndix, o bé que el que comprengués hi quedés consignat sense el degut engranatge, tant entre si, com en relació al Codi Civil!"

. . . .
. . . .

"Donat el nostre caràcter, que també té molt de lleuger, correm el perill que, atropelladament, sobretot en rebre de Madrid els primers requeriments, volguem donar per acabada l'obra de la Codificació del nostre Dret peculiar."

Realment, tot el sospitat acaba de succeir.

El 27 de juny del present any va dirigir-se el senyor ministre de Gràcia i Justícia als presidents de les Diputacions provincials, talment com si hagués conegut — que és quasi segur no va conèixer — la meva carta oberta del 23 del mateix juny, inserida a LA PUBLICITAT el 25 del mateix mes.

Contestada la carta del senyor Ministre, la Comissió Codificadora donà a conèixer el seu acord d'acceptar la promulgació, com a Apèndix del Codi Civil, de l'articulat de la Memòria del senyor Duran i Bas, si bé reservant-se d'ampliar-lo "amb un nombre reduït de disposicions particulars o aclariments que facin viable l'aplicació com a text legal del contingut d'aquella Memòria, d'acord amb l'antic Dret i el costum de Catalunya, i evitin en el futur les confusions i pertorbacions de l'actual règim".

Reunida novament la Comissió de l'Apèndix, féu constar que continuava els seus treballs de revisió, consignant una sèrie de consideracions que llegim a la Revista *La Notaria*, corresponent a 9 d'agost de l'actual any; consideracions que podrien allegar aquells que no fossin els responsables de la resistència que s'oferí sempre per a no ultimar ni presentar l'Apèndix.

Als periòdics de Barcelona, corresponents al 6 del mateix agost, va publicar-se una nota oficiosa de l'Excellentíssim senyor Ministre de Gràcia i Justícia, per virtut de la qual s'anunciava que, de no rebre en breu termini el Projecte d'Apèndix, prescindiria del treball de la Comissió Catalana.

Tal nota oficiosa fou contestada per vostè, en la seva qualitat de President de la Comissió de l'Apèndix, oferint al senyor Ministre que abans del primer d'octubre tindria al seu poder el corresponent treball; la qual contestació fou ratificada pels vocals de la pròpia Comissió senyors Abadal, Hurtado, Borrell, Maspons i Martí i Miralles, o sigui pels mateixos senyors que, amb l'altre vocal, senyor Anguera, i amb vostè, en qualitat de President, signen el Projecte d'Apèndix a 9 d'agost d'aquest any, rebut per la Diputació de la meva presidència el 2 de l'actual setembre.

L'Excellentíssim senyor Ministre, per virtut del corresponent telegrama, dirigit a vostè, accedí a acceptar el termini que vostè va assenyalar-li per al lliurament de l'Apèndix, de primer d'octubre de l'any en curs.

La Diputació de Girona, animada del major esperit de concòrdia, procurarà —i té ja en estudi— assenyalar les addicions i modificacions que tal vegada puguin introduir-se en el Projecte d'Apèndix formulat per la Comissió que vostè, amb tants mèrits, presideix, aprofitant el temps que des d'avui transcorre, fins que el senyor Ministre, en compliment de l'article 7 de la Llei de Bases d'onze de maig de 1888, i abans de passar el Projecte a la Comissió General de Codis, solliciti l'obligat informe de les Diputacions provincials i dels Collegis d'Advocats de les quatre capitals catalanes.

Ha de fer constar, però, aquesta Presidència, que per damunt de totes les lleis hi ha la que emana de la naturalesa de les coses, per virtut de la qual a ningú no li està donat de fer impossibles.

Algun dia, quan tal vegada sigui ja tard, potser podrà aclarir-se el per què de la precipitació, el per què del vertigen que sembla que a molts domina.

Fem l'Apèndix. Això diguérem sempre, i a això es resistiren els que dominaren amb el seu criteri a la Comissió encarregada de preparar-lo. Agrupem i sistematitzem les nostres institucions de Dret Civil amb relativa rapidesa, però no amb una precipitació, que els que menys haurien de sentir són els individus de la Comissió que en ella imposaren el seu punt de vista de completa obstrucció.

En tant ells cregueren que del que es tractava era de resistir i no de laborar, que ara, en signar el Projecte d'Apèndix que volen elevar al Govern, es troben que dels dotze vocals que, a part del President, han de constituir la Comissió, solament són sis els que signen, perquè, amb tota seguretat, únicament són avui sis els que la constitueixen.

D'haver considerat que legalment i moralment estaven obligats a preparar l'Apèndix, tan prompte ocorregueren vacants a la Comissió, les haurien comunicat a les entitats corresponents, per a la seva deguda provisió.

Jo em proposo dir al senyor Ministre que, si és indubtable que pot prescindir de la labor de la Comissió, com digueren els senyors Abadal, Hurtado, Borrell, Maspons i Martí i Miralles en contestar la nota oficiosa de tan alt funcionari, no pot fer-ho amb tota l'autoritat moral, sense donar-los un termini verament suficient per a portar a cap la seva important comesa, ja que en la mateixa falta es troba incursa la Comissió General de Codificació, que cada deu anys, a comptar des de la publicació del Codi Civil, degué haver presentat al Govern les reformes que al mateix fossin menester. Es obligació que deriva de la Base 27 de la Llei d'onze de maig de 1888 i de la tercera disposició addicional del Codi Civil espanyol.

Ja sap, senyor Maluquer, l'afecte que li té el seu antic amic i company, que li estreny cordialment la mà.

EMILI SAGUER
President de la Diputació

Girona, 11 de setembre de 1930.

CAMISERIA
CORBATERIA
Ferrer Batlles
38, Boqueria, 38
Dies de rebaixa
Vegeu preus
marcats

UN GRUP DE DISCOS DEL SUPLÈMENT DE SETEMBRE

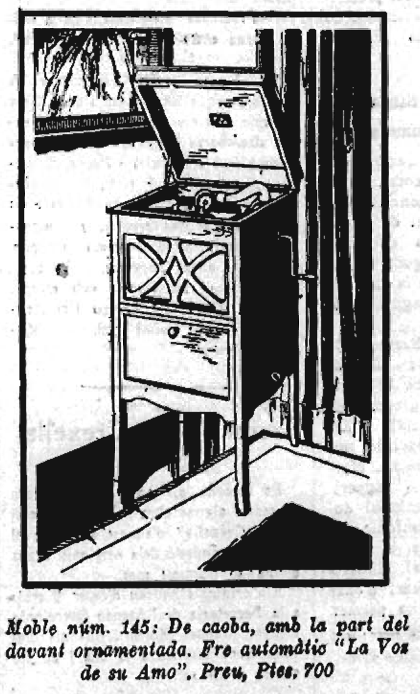

Moble núm. 145: De caoba, amb la part del davant ornamentada. Fre automàtic "La Voz de su Amo". Preu, Ptes. 700

PAU CASALS. Concerto "Grave ed espresivo" (Tartini). "Ven, dulce muerte" (Bach, arranjament Siloti).—DB-1400.

TRIO DE BARCELONA. "Goyescas", Intermedi. "Allegro appassionato" (Granados).—AB-602

ORQ. SIMFONICA (Mestre Goossens). "Danzas fantàsticas". Núm. 1 "Exaltación". Núm. 2 "Ensueño", I i II parts. Núm. 3 "Orgía" (Turina).—AF-333-334.

JOHN MC. CORMACK. "Mother machree". "I hear you calling me". "A pair of blue eyes". "I feel you near me" (Fragments de la pel·lícula "Canción de mi corazón").—DA-958 i 1113.

TINO FOLGAR. "El Huésped del Sevillano". "Romanza de la espada". "Raquel".—AE-3184.

LLUISA VELA i EMILI SAGI-BARBA. "El puñao de rosas". "Duo". — "Maruxa". "Romanza de Pablo" (Emili Sagi-Barba).—AD-36.

CAPELLA DE MONTSERRAT. "Salve solemne", I i II parts (Pérez-Moya). (Impressionat a la Basílica; director, P. Ferrer).—AB-609.

QUARTET VOCAL STA. CECILIA. "La marxa dels moliners". "El cavaller fatxenda" (en català).—AE-3228.

IRUSTA-FUGAZOT-DEMARE. "La Gayola". "El Tatuaje". Tangos (sol Fugazot).—"A eso de la oración". Estil. "Ruleta" (sols Irusta).—AE-3230-3231.

MANUEL VALLEJO. Fandangos "Cuando la vi en su agonía". Tarantas "La llama llega al cielo".—AE-3221.

ENRIQUETA MAS. "Oh, tu vergel". "Romansa sense paraules" (en català).—AE-3205.

MERCE SEROS. "Ginesta, primavera catalana". "La java del carrer" (en català). AE-3205.

ORQ. DEMON'S JAZZ. "Blas, ¿a dónde vas?". Xotis. "Españolas de cabaret". Pasdoble.—AE-3161.

Model de taula núm. 104: De roure o caoba, amb la part del davant ornamentada. Fre automàtic "La Voz de su Amo". Ptes. 400

LA VOZ DE SU AMO

Municipi

L'AFER DE PROVEIMENTS I LA "CORDIALITAT DE RELACIONS" ENTRE EL SENYOR PICH, L'ALCALDE I ELS REGIONALISTES

Diu "La Noche" d'ahir i ho reproduim per a espai dels nostres lectors:

"Es posible que al alcalde de Barcelona, señor conde de Güell, le preocupe mucho el problema de las subsistencias. Así quiso demostrarlo, por lo menos, cuando al regreso de su veraneo estimó que no bastaba la Comisión de Abastecimientos para resolverlo y que era preciso que él y la Permanente asumieran la labor que pesaba sobre aquella Comisión.

La ciudad supuso, y con ella los concejales que integraban la Comisión de Abastecimientos, que, calladamente, más que veranear, lo que había hecho el alcalde durante su permanencia en el extranjero era estudiar el problema y que, como fruto de sus estudios, era portador de una fórmula que impidiera que Barcelona sea la ciudad de España en la que se vende más cara la fruta y la verdura y que, a pesar de tener el mar a su vera se llega a pagar en el Mercado central de pescado la merluza a veinte pesetas el quilo.

¿Traía la fórmula el señor conde de Güell? Nosotros, conocedores de su interés grandísimo en servir a la ciudad, por dedicar al estudio y a la soulción de sus problemas horas y horas — naturalmente que, con excepción de aquellas necesarias, imprescindibles para comer y para tomar el té — confiábamos que iba a surgir en estos momentos aquel alcalde de cuerpo entero que reclamaba el señor Santamaría para poner en cintura a acaparadores y a determinados altos empleados y para no hacer el juego, inconscientemente, de aquellos que, movidos por mezquinos personalismos, impiden reorganitzaciones urgentes y contribuyen con una abstención acomodaticia a que los acaparadores impongan su voluntad y hagan, además, grandes negocios.

Pero el señor conde de Güell al llegar a Barcelona ha perdido o ha olvidado la fórmula salvadora que había traído del extranjero. Nosotros no creemos que al tratarse de los problemas de la ciudad incurra en ligereza el señor alcalde. Lo que ocurre es que se distrae. Y así como se cuenta de un íntimo amigo suyo que una vez embarcó para Nueva York, y al encontrarse el buque en alta mar se dió cuenta que no llevaba ni dinero ni equipaje, y que en otra ocasión fué a visitar a un amigo, a caballo, y que, terminada la visita, olvidó el caballo y regresó a pie, campechanamente, para completar, sin duda, el ejercicio higiénico que había hecho montado en brioso alazán o en yegua agilísima, es muy probable que el señor conde de Güell se olvide de sus funciones de alcalde presidente de la Corporación Municipal cuando se reúne la Comisión Permanente en sesión y que, por ello, ni recuerde que dió su asentimiento a que el Ayuntamiento fuera en corporación a depositar una corona en el monumento a Rafael de Casanova, sin tener en cuenta las circunstancias especiales en que aun vivimos, propicias a la exaltación de pasiones, como acertadamente dijera el señor Maynés, ni que por haber sido quien provocó, aparentemente, la crisis de la Comisión de Abastecimientos, no debía abandonar la presidencia en el momento que el señor Pich planteaba el debate sobre el problema de los abastecimientos.

El señor conde de Güell, atildado física y moralmente, correctísimo, incurre en desatenciones que serían intolerables si no fueran hijas de ese su olvido de las funciones que como alcalde está obligado a cumplir. Porque ¿qué pasaría si cada vez que el alcalde se ausentara de la Presidencia al producirse un debate importante le imitaran los tenientes de alcalde y se levantara la sesión?

O se es alcalde con voluntad propia o si se actúa al dictado de quienes tiran la piedra y esconden su deseo de beneficiar a los acaparadores, hay que sufrir las consecuencias de las censuras arrostrándolas desde el sillón presidencial y replicar a los ataques justificando, aunque sea en lenguaje más o menos camelístico que sólo deben saber interpretar los taquígrafos, las razones a que han obedecido disposiciones que no han servido, hasta ahora, más que para agravar el problema de las subsistencias.

Lo que no puede continuar es el espectáculo de un alcalde sin voluntad y olvidadizo y la maniobra del jefe de la minoría regionalista que pretendiendo epatar a la opinión presentándose ante ella como el único hombre capaz de hablar claro deja el problema de las subsistencias tan turbio... como el silencio del teniente alcalde de la Lliga señor Cararach, que es el único concejal que por su situación especialísima, no puede, ni debe intervenir en nada que con el problema de las subsistencias se relacione.

¿Está claro?"

Un obsequi al senyor Martínez Domingo

Ahir, la Comissió d'Obres Públiques obsequià amb un dinar en un dels restaurants dels afores el seu president senyor Martínez Domingo, amb motiu del seu nomenament recent de delegat especial del Ministeri del Treball. L'alcalde, que no pogué assistir-hi, fou representat pel tinent d'alcalde senyor Maynés.

¿Serà enderrocat, per fi, el vell casalot que serveix per a presó de dones?

Segons ha manifestat el senyor Olivella a la seva tornada de Madrid, el ministre de Gràcia i Justícia, ha promès que l'enderrocament del vell casalot que serveix per a presó de dones seria un fet d'ací poc.

Hi assistirà el propi director general de Presons, senyor Betancort.

S'aixecarà un mur divisori entre el que ha de quedar reduït a presó, que donarà al carrer d'Amàlia, i el que s'ha d'enderrocar.

Una subhasta per a la installació de llums i timbres al grup escolar de "Pere Vila i Codina"

Sota la presidència del tinent d'alcalde senyor Massot, delegat per l'alcalde, i amb assistència del regidor senyor Joan Coma Cros, en representació de la Comissió municipal permanent, s'ha celebrat avui la subhasta relativa a la installació de llum i timbres en el grup escolar "Pere Vila i Codina", situat al Saló de Sant Joan, sota el tipus de 48.082'45 pessetes, havent estat adjudicada provisionalment al senyor Josep Franc, per la quantitat de 31.150'65 pessetes.

Interessant-se per millores urbanes

El regidor jurat del districte tercer senyor Josep Xicoy, ha presentat a la Delegació Municipal d'Obres Públiques una moció interessant que es colloqui la illuminació corresponent al camí que comença al convent dels PP. Caputxins de Sarrià i acaba a l'Avinguda de Pedralbes, per tal d'evitar alguns fets denunciats per la premsa.

* * *

El tinent d'alcalde senyor Santamaria, ha formulat davant la Delegació Municipal d'Obres Públiques unes mocions interessant que es completi la illuminació del carrer d'Amílcar, trajecte comprès entre el Passeig de Maragall i l'Avinguda de la Verge de Montserrat, i que es colloqui alguna boca de regament en l'esmentat carrer a fi d'evitar els possibles accidents que podrien ocórrer en cas d'incendi per no haver-n'hi actualment cap.

El senyor Santamaria ha interessat també de la Ponència de Rotulació de carrers, que es rotulli i numeri en tota la seva extensió el susdit carrer d'Amílcar.

Vuitanta barraques que han d'enderrocar-se a la Riera Blanca

Es fa públic, perquè arribi a coneixement dels estadants d'unes vuitanta barraques existents al lloc denominat "Can Tries", entre la Gran Via i la Riera Blanca, així com també als d'altres barraques emplaçades al carrer del Gasòmetre núm. 128, que si en el terme de trenta dies, des del següent al de la inserció d'aquest anunci en el Butlletí Oficial, no han procedit a enderrocar-les perquè no reuneixen les condicions d'habitabilitat prescrites per les Ordenances unicipals, ho efectuaran les brigades d'aquest Ajuntament.

Concert de la Banda Municipal per a diumenge

La Banda Municipal donarà, demà, diumenge, a les dotze, si el temps ho permet, un concert simfònic popular a l'Envelat de l'"Associació de Propietaris de Casa Baró", situat a l'Avinguda de la Verge de Montserrat, de la barriada d'Horta. Executarà el següent programa.

"Egmont", obertura (Beethoven); "Coral variat" (Bach); "Danses fantàstiques", a) ensomni, b) orgia (Joaquim Turina); "La processó de Sant Bartomeu" (Català); "Els Mestres Cantaires", Preludi del tercer acte, Vals dels aprenents, Marxa de les corporacions (Wagner).

La pròpia Banda Municipal donarà un altre concert simfònic popular a la barriada de la Salut (carrer de les Camèlies), dimarts vinent, dia 16, a un quart d'onze de la nit, si el temps ho permet. Executarà el següent programa:

Primera part

"La Gruta de Fingal", obertura (Mendelssohn); "Peer Gynt", suite. I. Matinada; II. Mort d'Ase; III. Dansa d'Anitra; IV. Final (Grieg).

Segona part

"Leonora núm. 3", obertura (Beethoven); "Aria", de la tercera suite (Bach); "El baile de Luis Alonso", intermedi (Giménez); "Nupcial", sardana (Lamote de Grignon, (fill); "Cavalcada de les Walkyries" (Wagner).

ADVERTIMENT

Advertim a les persones que els interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 680, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Barbarà, 11 i 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores

LES LLETRES

MERIDIANS

per

FOCIUS

** Estètica proletària. — *Per a V. F. Calverton* (L'Estètica sociològica dels bolxevistes) *Trotski, en* Literatura i Revolució, *s'ha mostrat un crític brillant de la literatura russa i la seva crítica de la literatura revolucionària extremista té un fonament sociològic.* Trotski s'oposa a la irreflexió dels que voldrien veure destruïda tota forma d'art vell, per tal com és un art "burgès", i posa en ridícul l'apellació d'art proletari anomenat així perquè és produït per homes que han participat a la revolució. El fi de la revolució proletària és al contrari de destruir les classes i, per tant, tota idea de cultura de classe. *Per a Calverton aquesta opinió de Trotski o és gaire compartida. Lunatxarski, per exemple, s'ha esforçat a demostrar que, en un estadi de transició com el que travessa Rússia actualment, hom pot concebre un "art proletari".*

** Psicologia. — *A Tartú (Dorpat), a Estònia, s'acaba de fundar un Institut de Psicologia dels Pobles, que dirigirà el doctor Ernest Harms. Aquest Institut serà el primer del món que estudiarà amb mètodes experimentals les manifestacions de la psicologia dels pobles, no solament els que tenen un caràcter primitiu, ans també els que es manifesten en la llengua, la poesia, les arts. Llur isolament nacional permet als Estats bàltics de tenir un camp d'observació favorable.*

CHASSAIGNE FRERES
Pianos - Autopianos - Gramofons
Discos - Rollos - CLARIS, 48

** Anglaterra. — *Segons Thomas Greenwood, Anglaterra, poble pràctic i intuïtiu de dominadors i d'organitzadors, considera les Indies com un fet, com una realitat.* Els anglesos no han anat a l'India per a estudiar el país i abdicar dues tradicions. *Els missioners i els savis no han precedit sinó seguit els militars i els comerciants.* En arribar a Calicut, Vasco de Gama mostra el camí de les Indies als aventurers portuguesos, holandesos i francesos que tingueren el coratge de passar el Cap de Bona Esperança. I l'audàcia dels mariners anglesos permeté de conquistar per a llur pàtria l'herència de llurs predecessors damunt les costes de Malabar i de Coromandel. Es injust de pretendre que els anglesos no han comprès les Indies. Mentre el brahman cerca el seu ideal en la supressió de l'acció per a atènyer el *nirvana*, l'anglès, hereu de la Roma antiga, condemna la inacció per a exaltar l'èxit. Dos mons, dues concepcions diverses de la vida: *Aquest és, segons Greenwood, l'origen veritable de l'antagonisme anglo-indi. En desembarcar a les Indies els anglesos han plantejat al món, sota una forma realista,* "els elements de la lluita eterna entre l'ésser i el devenir".

** Pipes. — *A. V. Kidder, en* A pipe of unique form from Pecos, New Mexico, *descriu una pipa d'argila negra descoberta l'any 1916 durant unes excavacions efectuades a Pecos. Aquesta pipa, de caràcter típic, va decorada amb figures d'animals. Havia estat dipositada, segons sembla, a l'amagatall on ha estat modernament trobada, junt amb altres objectes, l'any 1650, per bé que sembli molt més antiga. Vegeu* Indian Notes, *Nova York, volum V, núm. 3, juliol 1928, pàgs. 293-295, 1 figura.*

Premi "Joan Crexells"

Es recorda als autors que vulguin presentar alguna obra inèdita al Premi "Joan Crexells" d'aquest any, que el termini d'admissió dels originals acaba el dia 30 d'aquest mes.

Els originals hauran d'ésser lliurats a la Secretaria de l'Ateneu Barcelonès (senyor Manuel Moron), tots els dies feiners, de les deu a la una i de les quatre a les set.

Monografies Mèdiques

"Tractament de les fractures" és el títol del fascicle 30 d'aquesta publicació científica que tant honora Catalunya. N'és autor el doctor L. Ribó i Rius, un dels joves metges de més possibilitats i bon esdevenidor.

El tema és d'una importància capital per les profundes transformacions que han portat en el tractament de les fractures l'avenç de la Cirurgia ortopèdica. Per això el volum darrer de Monografies Mèdiques té un alt valor, per quant l'autor explica amb claredat totes les tècniques més modernes i d'èxit més segur.

Un altre avantatge d'aquest volum és que està escrit de cara al metge pràctic, i sobretot rural, amb mitjans limitats. Tots els procediments que hom descriu poden ésser emprats d'una manera eficaç en el medi més pobre. Per a aclarir encara més el text, illustren el volum divuit figures.

En resum, és un breu tractat de fractures, imprescindible a tot metge i per a estudiant aclaridor dels més grossos volums.

El Noticiari insereix: El camí de la llengua catalana, per J. Aiguader i Miró. — Biografia del Dr. Josep M. Roca Heras, pel doctor Joan Freixes i Freixes. — Sumari del número vinent.

Diputació

Els cursos agrícoles

Hem rebut el programa d'estudis que es cursaran a les institucions agrícoles creades per la Diputació i que consten:

Ensenyança elemental d'experts agrícoles: tindrà lloc a la Granja Experimental de Caldes de Montbui, i es donarà a base d'estudis teòrics i de pràctiques.

El preu de la pensió a l'Internat serà de 125 pessetes al mes, i la matrícula per a totes les assignatures i pràctiques de cada curs, es fixa en 40 pessetes.

Ensenyança mitja, es donarà a l'Escola de Barcelona (Urgell, 187). El grau mig consistirà en els estudis de pèrit agrícoles, igual als que se segueixen a l'Institut d'Alfons XII, de l'Estat.

El preu de matrícula per als estudis lliures, inclosos els drets d'exàmens, és per cada assignatura, de 20 pessetes.

Ensenyança superior: Ultra els estudis de pèrit agrícola, es donaran a la mateixa Escola de Barcelona, estudis superiors, que constaran de dos cursos i que podran seguir si així ho desitgen, els alumnes que hagin acabat els ensenyaments de pèrit agrícola.

En tots els cursos, tant del grau de pèrit agrícola com del grau superior, s'hauran de realitzar pràctiques.

Els alumnes del grau superior, a més, hauran de fer pràctiques de cultiu en un període no inferior a tres mesos, i, per tant, hauran de residir a l'internat de Caldes de Montbui.

La pensió de l'internat a Caldes serà de 125 pessetes mensuals, com a mínimum.

Els cursos dels ensenyaments mitjà i superior començaran el 16 d'octubre d'un any, i acabaran el 15 de juny de l'any següent.

Els exàmens ordinaris tindran lloc en la segona quinzena de juny, i els extraordinaris, en la primera d'octubre.

Per a matricular-se, ultra els requisits esmentats, caldrà acompanyar la cèdula personal, certificat de revacunació i dues fotografies del sollicitant, de grandària 4 per 6 centímetres.

Els alumnes del pla d'estudis anterior a l'actual podran, si volen, adaptar-se al present, sollicitant-ho de la Direcció, abans del primer d'octubre pròxim, i mitjançant les condicions que se'ls detallarà a Secretaria, on es facilitaran, també, tota mena de dades referents als tres graus d'ensenyaments esmentats.

Els qui hagin aprovat alguna assignatura del curs preparatori o dels graus elemental o superior de director d'explotacions agro-pecuàries i vulguin continuar l'estudi d'aquesta carrera, ho hauran de sollicitar abans del dia primer d'octubre vinent.

El Patronat de l'Escola Indusrial de Vilanova i Geltrú

El Patronat de l'Escola Industrial de Vilanova i Geltrú ha celebrat una sessió que serà memorable per a l'esdevenidor d'aquesta institució cultural i per a la bella població de la costa oriental d'Espanya, amb assistència del diputat En Joan A. Mas Yebra, en representació de la Diputació Provincial.

En aquesta sessió va donar compte el seu president, doctor Agell, de noves tan grates com la subvenció acordada pel Govern per a iniciar la construcció del nou edifici els plans del qual, deguts a l'eminent arquitecte municipal senyor Miró, són dignes d'admiració; i de la cessió per a emplaçament del dit edifici, feta per l'Ajuntament, de l'esplèndid solar situat junt a la plaça de l'estació, el qual amida la superfície de 6.408 metres quadrats.

Animat el Patronat del viu desig de començar de seguida l'obra, va acordar obrir un concurs lliure entre constructors de la localitat durant vuit dies, que començaran a comptar-se el dissabte, dia 20 del mes que som, el qual dia es trobaran exposades al públic, a la secretaria de l'Escola, els plans i plecs de condicions, fins al dissabte següent, a fi de donar immediat principi a les obres.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Cultura

LA DOCTORA QUADRES BORDES TORNA DE L'ESTRANGER

Ha tornat a Barcelona, després d'un important viatge d'estudi per les ciutats més importants de l'estranger, l'eminent metgessa doctora Quadres Bordes.

CENTRE EXCURSIONISTA RAFEL CASANOVA

Sessió de Cinema Cultural

Per al vinent dia 25, a les deu de la nit, la secció d'Arxiu ha organitzat una sessió de cinema en la qual es projectaran els següents films documentals: "Un viatge a l'Artic", "Ultimes caceres a l'Africa Meridional", i altres films curts com a complement del programa.

La sessió tindrà lloc al local del Casal dels Lluïsos, Plaça del Nord, 9 i 10.

Per a més detalls, a la Secretaria del C. E. "Rafel Casanova", Salmerón, 87, principal, de vuit a nou de la nit.

UN CURS D'ECONOMIA POLITICA A L'ATENEU POLYTECHNICUM

En aquest Ateneu ha quedat oberta la inscripció per a poder assistir al curs d'Economia Política que explicarà el professor Carles Pi i Sunyer.

Aquest curs començarà els primers dies d'octubre i durarà fins a darrers de maig.

Als alumnes que assistiren l'any passat a aquest curs els serà reservat el lloc fins al dia 20 de l'actual.

Per a més detalls i per a inscriure's cal passar per la secretaria de l'Ateneu (Alt de Sant Pere, 27, principal, tots els dies feiners, de sis a nou del vespre.

Les Arts

LA INAUGURACIO DE LA SALA PARES

L'anunci que la Sala Parés es proposava inaugurar la temporada amb una exposició d'una collecció de pintura moderna catalana, no tan sols ha produït un bon efecte, sinó que ha despertat la curiositat per part dels aficionats.

Avui ja es pot afirmar definitivament que la Sala Parés ha demanat al colleccionista Josep Barbey que cedeixi una part de la seva collecció per a ésser exhibida a l'esmentada casa. La generositat de l'esmentat colleccionista farà possible aquest esdeveniment, que és ja esperat amb gran interès.

UNA CONFERENCIA A LA SALA PARES

Durant la quinzena que constituirà la inauguració de la present temporada artística de la Sala Parés tindrà lloc una conferència sobre temes artístics a càrrec d'una de les personalitats més relevants de l'esmentat ram en la nostra ciutat.

Els Tribunals

De la feta d'uns sindicalistes del Lliure a Badalona

Ahir van declarar al Jutjat de la Concepció els operaris de la fàbrica de vidre "La Badalonesa", els sometentistes i els guàrdies civils, que van intervenir en els successos d'aquella fàbrica i pels quals hi ha processats dos individus del Sindicat Lliure.

Sembla que tots els testimonis es van ratificar en les primeres manifestacions que, dit sigui de passada, no afavoreixen gens els processats.

S'ACABEN LES VACANCES

El dilluns, dia 15, acaben les vacances a l'Audiència i es reintegraran a llurs respectius llocs tots els magistrats i fiscals.

Des de dimarts funcionaran les dues sales del civil i les quatre seccions del criminal.

NO HI HA ASSENYALAMENTS

El Tribunal de vacances no ha fet cap assenyalament per a avui.

DENUNCIA CONTRA UN PASTISSER

Un metge particular va posar a coneixement del Jutjat de guàrdia que des de feia dos dies que visitava dues famílies que viuen al carrer del doctor Valls, núm. 27, pis principal, primera porta i segona porta, d'intoxicació greu, a conseqüència d'haver menjat una pasta en males condicions.

Els intoxicats són Maria Garcia Pérez, de 49 anys, Carme de la Torre i Maria de la Torre, de 22 i 20 anys, respectivament.

Aquestes tres dones viuen a la porta primera.

A la segona són Maria Josefa Canyete, de 60 anys i Josep M. i Manuel Herdia, de 37 i 27 anys, respectivament.

Els malalts van pregar al metge que no en donés part, tota vegada que l'amo de la fleca on van comprar la pastissa, que viu al carrer de Pelai, es va comprometre a satisfer les despeses que poguessin causar la curació, però ara el metge denunciant s'assabenta que l'esmentat forner es nega a pagar cap despesa, malgrat l'estat greu dels malalts.

El forner allega que posseeix un certificat que demostra que en els seus dolços no hi ha cap substància perjudicial.

En canvi el metge sosté que la intoxicació és deguda a aquests dolços, tota vegada que altres individus de les dues famílies que no van menjar dolços, es troben en bon estat de salut.

DENUNCIA CONTRA UN ESTABLIMENT DE POMPES FUNEBRES

En nom de la Diputació Provincial s'ha presentat al Jutjat una denúncia per competència illegal contra un establiment del carrer de Saragossa, que es dedica al servei de Pompes Fúnebres.

* * *

Ha estat denunciat al Jutjat de guàrdia el periòdic comunista "Treball", per injúries a Joan Duran en un article publicat en el número del 10 de maig.

Les Sardanes

FOMENT SARDANISTA D'HORTA

Aquesta entitat ha organitzat per a aquesta nit una audició de sardanes, que tindran lloc al camp de futbol de la Unió Atlètica d'Horta, a càrrec de la cobla Canigó.

A GRACIA

Els Amics de la Sardana de Gràcia han organitzat per a aquesta nit una audició de sardanes, que tindrà lloc a la plaça de Rius i Taulet, a càrrec de la cobla Barcelona.

GRUP RENAIXEMENT

Aquesta entitat ha organitzat per a aquesta nit una audició de sardanes, que tindrà lloc davant dels cafès Còmic i Comtal del Parallel, a càrrec de la cobla Empòrium.

Aquest Grup fa avinent als seus socis i sardanistes en general que des de diumenge vinent les audicions de sardanes només tindran lloc els dimarts, dijous, dissabtes i diumenges, davant dels mateixos cafès.

FOMENT DE LA SARDANA D'HOSTAFRANCS

Aquesta entitat ha organitzat per a avui i demà, diumenge, a les deu de la nit, dues audicions de sardanes, que tindran lloc a la plaça d'Espanya, davant el bar "La Pansa", a càrrec de les cobles Barcelonina i Barsino, respectivament.

SARDANES A MARICEL-PARK

A dos quarts d'onze d'aquest vespre, i demà, diumenge, a les sis de la tarda, tindran lloc al Maricel-Park diverses audicions de sardanes.

AGRUPACIO SARDANISTA DE SANT GERVASI

Aquesta entitat, amb collaboració de la Comissió de festes, ha organitzat per a demà, amb motiu de la festa major, tres audicions de sardanes, a càrrec de la cobla La Selvatana, de Cassà de la Selva.

Les dites audicions tindran lloc al matí, a la plaça Bonanova, a la tarda a la plaça de Frederic Soler (casa la Vila), i a la nit a la plaça de la Bonanova.

JOVENTUT SARDANISTA DEL CENTRE MORAL DEL POBLE NOU

Amb motiu de la festa major del Poble Nou, la Joventut Sardanista del Centre Moral d'aquella barriada ha organitzat els següents actes:

Demà, diumenge, a dos quarts de dotze del matí: Ballada de sardanes a càrrec de la cobla manresana La Principal de Bages.

A les deu de la nit: Extraordinària ballada de sardanes a càrrec de les cobles Empòrium i La Principal de Bages.

Dilluns, dia 15, a les deu de la nit: Gran festa de la dansa catalana, a càrrec de l'Esbart Folk-lore de Catalunya, dirigit pel mestre En Josep Zaldivar i secundat per la cobla Empòrium.

Dia 21, a les deu de la nit: Ballada de sardanes a càrrec de la cobla empordanesa L'Emporitana, de Verges.

Vaga general a Vilanova i Geltrú

El governador va dir anit passada als periodistes que a Vilanova i Geltrú, amb motiu de la vaga dels obrers de la fàbrica de ciment "Griffi", havien ocorregut incidents i es practicaren detencions.

Tinc noves —digué— que en passar un camió de la fàbrica "Griffi" per una plaça de Vilanova, un grup de 60 persones el va fer deturar.

La guàrdia civil va invitar el grup a dissoldre's, cosa que tots van fer, llevat d'un obrer de l'Ajuntament de Vilanova, del qual ja se'n tenien queixes.

A continuació el governador va llegir el comunicat del comandant del lloc de la guàrdia civil de Vilanova, el qual diu:

"A les deu del matí, en passar un camió de la fàbrica "Griffi" per la plaça de la Constitució, una dona va agredir un guàrdia civil que garantitzava la llibertat del treball. La dona va sortir-ne amb contusions i un atac de nervis, i en ésser portada al dispensari, s'amotinà el públic i una altra dona agredí un segon guàrdia civil, que resultà amb esgarrapades a la cara.

El marit d'aquesta segona dona insultà de paraula la força armada i fou detingut com les dues dones abans esmentades.

A les onze quedà restablert l'ordre.

A la tarda, amb motiu d'aquests fets varen deixar el treball els obrers de fàbriques i tallers i invitaren la resta de la població a plegar. Forces de la guàrdia civil patrullen pel poble."

Un reporter preguntà:

—Es general, doncs, la vaga?

—Possiblement sí — contestà el senyor Despujol.

No em preocupa —continuà dient el governador— que els homes usin una actitud tan poc varonil de posar les dones davant les manifestacions; la meva actuació anirà contra els homes que faltin a la força pública. Es un procediment molt dolent i seran ells els que en sortiran perdent.

Tinc noves —acabà manifestant— que l'alcalde de Vilanova ha estat aquesta tarda a Barcelona per veure de solucionar la vaga de la casa "Griffi", on treballen 70 obrers.

La vida social

El conflicte dels obrers del ram de construcció del Foment d'Obres no sembla pas haver entrat en vies de solució i pel contrari s'agreuja. — ¿Dijous secundaran la vaga els obrers ocupats en la recollida de les escombraries?

No s'han confirmat les previsions optimistes respecte un immediat arranjament del conflicte que sostenen els obrers adherits al Sindicat Unic del ram de construcció amb el Foment d'Obres.

Ahir al matí es reuniren en assemblea al seu estatge social del carrer de Guàrdia, els obrers en vaga i l'ompliren totalment. Presidia En Sans.

Es donà compte de la fórmula de solució proposada pel comte de Güell i que consistia: Reintegració al treball de tots els vaguistes, junt amb els sis obrers acomiadats; aquests, però, passarien, a les 24 hores, a treballar en obres de l'Ajuntament (?).

Tots els oradors, unànimement, es mostraren contraris a la fórmula, que consideraren inacceptable, i acordaren, en canvi, sotmetre a l'alcalde les seves proposicions, que són les quatre següents:

1. Reconeixement de la personalitat del Sindicat Unic per part del Foment d'Obres i Construccions.
2. Readmissió dels sis obrers acomiadats, com a delegats del Sindicat Unic.
3. Que el Foment d'Obres satisfaci als vaguistes els jornals perduts i que representen unes 400.000 pessetes, segons càlculs.
4. El comiat dels obrers que no han secundat la vaga i han vingut treballant aquests dies.

Immediatament una comissió obrera es traslladà a l'Ajuntament per donar compte dels acords presos en l'assemblea.

El comte de Güell cridà tots els tinents d'alcalde presents a la casa, que eren gairebé tots, i celebrà una reunió oficiosa. També va assistir-hi el gerent de l'empresa afectada pel conflicte.

Els reunits es tancaren en una reserva impenetrable; només l'alcalde, per les poques paraules que deixà anar, va donar a comprendre que no calia fer-se gaires illusions.

A la tarda, es presentaren de nou els obrers i presentaren per escrit a l'alcalde les seves reivindicacions, les quals foren trameses a la representació de l'empresa, que esperava també a l'Ajuntament.

Els obrers demanen una contesta per a dins del termini de 24 hores, o sigui aquest vespre.

Ahir, hom es mostrava francament pessimista i no es creu pas que, de moment, s'arribi a un acord satisfactori.

* * *

El governador, ahir al migdia, parlant amb els periodistes del curs de la vaga, donà compte d'haver rebut la visita de l'alcalde amb el qual havia conferenciat.

Un repòrter li preguntà quina impressió tenia del conflicte, contestant el senyor Despujol que l'alcalde treballava amb tota la seva voluntat per trobar-hi una solució.

* * *

Si no sorgeix aquesta solució, és probable que la vaga s'estengui dilluns a tot el ram de construcció i dijous als de transports, ço que afectaria a la recollida d'escombraries, que com és sabut va a càrrec del Foment d'Obres i Construccions.

CERCLE BARCELONI D'OBRERS DE SANT JOSEP

(Mercaders, 32, pral.)

El Cercle Barceloní d'Obrers de Sant Josep (Mercaders, 32, pis principal), celebrarà junta general extraordinària demà, diumenge, al matí, a dos quarts d'onze de primera convocatòria, i a les onze de segona

EL CARNET ELECTORAL

Hauran de proveir-se'n obligatòriament tots els electors de les capitals de província, Cartagena, Vigo, Ferrol, Gijón, Jerez, Linares i La Carolina. Per obtenir el carnet caldrà exhibir la cèdula de l'any 1930. El document costarà de 30 cèntims a 2 pessetes, segons el preu de la cèdula

Madrid, 12. — La "Gaceta" publica les disposicions següents:

Reial Decret que diu:

"EXPOSICION. — Señor: Las mismas razones que justificaron que se declarara obligatoria por el artículo cuarto del Real decreto de 22 de julio último la posesión del carnet oficial de identidad para la emisión del sufragio en las próximas elecciones generales en las capitales de provincia y en los Ayuntamientos de Cartagena, Ferrol, Gijón y Jerez de la Frontera, concurren en las ciudades de Vigo, Linares y La Carolina, que no figuraban mencionadas en dicho párrafo. Para subsanar esta omisión, se propone a V. M. la aprobación de este real decreto, aprovechándose la oportunidad para hacer varias aclaraciones o interpretaciones de otros artículos de aquel expresado real decreto.

Es la primera la del mismo artículo cuarto en el sentido de precisar que la obligatoriedad del carnet para las próximas elecciones generales sólo afecta a los electores de los términos municipales de las capitales de provincia y poblaciones expresamente mencionadas a tales efectos.

Es la segunda la del artículo séptimo según la letra del cual ha de celebrarse concurso para la adjudicación del trabajo material de impresión y confección del carnet.

Y como quiera que la confección de dicho documento requiere una serie de actos previos y posteriores a ella, que obligarán al concesonario a mantener con la Administración relaciones permanentes, ya que en realidad durante el tiempo que duren las obligaciones que acepta ha de realizar un verdadero servicio público, se declara e interpreta en este sentido en dicho artículo séptimo.

Es la tercera la del artículo octavo consagrado a fijar el valor del carnet.

La matemática proporcionalidad que, según los términos en que este artículo está redactado, debe existir siempre entre el precio del carnet y el de la cédula personal del elector.

Si puede ser de fácil aplicación cuando uno y otro documento estén refundidos, ha de engendrar serias dificultades cuando el carnet sea documento independiente de la cédula, dimanante del número considerable de clases de éstas, existente, aumentada en el caso actual por razón de la urgencia con que ha de procederse a la confección del carnet, habida cuenta la proximidad de la fecha en que las elecciones han de celebrarse y para subsanarlas se respeta los precios máximos fijados al carnet en el artículo 51 del Estatuto municipal.

Pero se hace desaparecer la inexorable proporcionalidad matemática entre el coste de ambos documentos, creándose diferentes clases de carnets dentro de las que se agrupan las diferentes clases de cédulas personales existentes, en la forma que se ha considerado más equitativa.

En vista de las consideraciones anteriores el presidente que suscribe, de acuerdo con el Consejo de ministros, tiene el honor de someter a la aprobación de V. M. el siguiente proyecto de Real decreto.

A los Reales pies de V. M.

Madrid, 9 de septiembre de 1930.— Dámaso Berenguer Fusté.

REAL DECRETO. — A propuesta del presidente de mi Consejo de ministros y de acuerdo con éste, vengo en decretar lo siguiente:

Artículo primero. La obtención del carnet oficial de identidad creado por Real decreto de 22 de junio de 1930 será inexcusable para que puedan emitir su sufragio cuando aquél les sea exigido para identificar su personalidad, los electores de los términos municipales de las capitales de provincia y de os ed Catragena, Ferol, Gijón, Jeerz ed la Forntera, Vigo, Linares y La Caorlina.

Artículo segundo. El ministerio del Trabajo y Previsión convocará el concurso a que se refiere el artículo séptimo del Real decreto de 22 de julio de 1930 para adjudicación del servicio de impresión y confección del carnet oficial de identidad.

Art. tercero. El precio del carnet oficial de identidad será fijado por el ministerio del Trabajo y previsión, estableciéndose categorías proporcionadas a la cédula de los interesados, sin que los precios máximos de todas ellas puedan exceder en modo alguno de los límites determinados en el artículo 51 del Estatuto municipal vigente.

Dado en San Sebastián a 10 de septiembre de 1930. — Alfonso. — El presidente del Consejo de ministros, Dámaso Berenguer Fuster."

Les característiques del carnet

També publica la "Gaceta" la Reial ordre convocant el concurs per a la confecció del carnet electoral de conformitat amb el plec de condicions que s'insereix.

Els carnets es dividiran en cinc categories.

El preu serà de 2 pessetes per als posseïdors de cèdula major de 100 pessetes, de 1'50 per a cèdules de 25 a 100, i d'una pesseta per als de cèdules de 3 a 25 pessetes.

0'60 pessetes per a les cèdules de 3 pessetes.

0'30 per a les cèdules d'1'50.

Els carnets els lliuraran en el termini que acaba el 25 de desembre.

El servei es realitzarà per un termini de quatre anys.

El concurs se celebrarà a les deu del matí al ministeri del Treball, el dia 29 de l'actal.

Les característiques dels carnets són les següents:

El carnet oficial d'identitat consistirà en un full de cartolina de tamany màxim de 13 per 18 centímetres, en la qual figurarà en primer terme, amb caràcters ben destacats, la paraula Espanya i immediatament la denominació del document, o sigui les paraules Carnet Oficial d'Identitat, i a continuació el número corresponent del carnet i la indicació dels anys 1930-31-32-33, que seran els de vigència del document.

A la resta d'aquest, i amb la distribució i forma que cada concursant cregui preferible, figuraran:

A. Impreses i en renglers separades les indicacions referents a les circumstàncies personals de l'interessat expressades amb les paraules següents: Nom i cognom. Natural de. Província de. Veí de. Domicili. Estat civil. Professió. Data del naixement.

B. Sota l'epígraf també imprès "Identificació personal de don...", figurarà la fotografia del titular i al peu d'aquesta les paraules: "Firma de l'interessat", amb l'espai suficient perquè aquest s'estampi. Immediatament una altra ratlla que digui: "Senyals especials". Diverses línies de punts.

C. Un altre epígraf amb la denominació: "Canvis de domicili", i l'espai prudencial necessari per a consignar-los.

D. Un altre amb les paraules: "Rectificació de dades", al qual seguirà igualment una línia de punts.

E. Un espai lliure assenyalat amb punts per a la data de l'expedició del carnet i a sota l'avantfirma. El cap provincial d'Estadística, i a la mateixa a'çària però a l'esquerra, un espai lliure per al segell de la dependència.

F. Un espai en el qual sota l'epígraf "Eleccions" apareixin dotze divisions iguals subdividides en grups de tres, en cada un dels quals es consignaran les paraules: Municipals, Provincials i Generals, divisions que seran destinades a acreditar en el seu dia l'emissió del vot del posseïdor del carnet mitjançant un taladrament on constarà la data de l'elecció.

G. Advertències legals. Es farà constar que l'ús indegut del carnet portarà aparellades les responsabilitats legalment establertes.

La fotografia del titular del carnet, obtinguda precisament de perfil, figurarà formant amb aquest un cos o peça absolutament inseparable i s'estamparà de manera que doni les màximes garanties que no pot ésser borrada, destruïda per fregament o altres manipulacions, ni substituïda en cap cas.

Amb les mateixes garanties s'estamparà en el carnet el nom del titular, que figurarà immediatament després de l'epígraf "Identificació personal de don...".

La reorganització dels cossos de Correus i Telègrafs

Madrid, 12. — El director general de Comunicacions ha rectificat la notícia d'haver estat aprovada en Consell de ministres la reforma de plantilles dels cossos de Correus i Telègrafs, que no li ha estat sotmesa encara i que per ara està en estudi.

No pot ésser cert, doncs, que s'hagi de tractar de xifres i pres cap acord sobre la qüestió.

Pel que respecta al restabliment de l'escala única a Telègrafs, que també ha corregut aquest rumor, no fa referència a aquest cos, sinó al de Correus, i respon principalment a una aspiració dels funcionaris postals, que el Govern ha acollit amb molt de gust.

La Direcció treballa sense defallir en la preparació de les reformes que fan referència al personal i confia que en el seu temps mereixeran l'aprovació del Govern.

Hi ha també error a relacionar la substitució del dret de lliurament, que també està en estudi, amb l'augment o disminució del timbre postal, quan en realitat es tracta de facilitar el servei de distribució a domicili de la correspondència, garantitzant-la degudament per la tornada al remitent en el cas de no ésser trobat el destinatari i la seva finalitat és conèixer amb absoluta exactitud el que ha de produir aquest dret de lliurament i traduir-lo després en bé d'aquest servei i del personal. En definitiva, el segell especial que ha de substituir els cinc cèntims que es donen ara per carta, si el projecte prospera, representarà un reemborsament de la totalitat que automàticament es dóna al remitent i simplificarà l'operació entretinguda del cobrament al repartir, que pugna amb la rapidesa que el lliurament de la correspondència exigeix en aquests temps, el volum de la qual es tradueix a Madrid en uns quants cents de tones cada dia. No hi ha, doncs, per què relacionar aquest projecte amb un augment o disminució del franqueig ordinari.

LA SUPRESSIO DE LA CENSURA

Dilluns o dimarts serà publicada la R. O.

Madrid, 12. — Al despatx del ministeri de l'Exèrcit, s'han reunit aquest matí, amb el general Berenguer, els ministres de Governació i Foment, el sots-secretari de la Presidència i el governador civil de Madrid.

La conversa ha estat molt llarga.

En finir la reunió, els periodistes han visitat el governador de Madrid i li han preguntat si en la reunió s'havia parlat de l'aixecament de la censura, i el comte de Valle de Suchil ha contestat que, en efecte, una de les coses que havien tractat més extensament havia estat aquesta; però, amablement, s'ha negat a fer declaracions, car ha dit que considerava que no era cosa de la seva jurisdicció.

El governador ha assabentat el president del Consell i els ministres de la campanya empresa per tal que als automòbils de càrrega no hi vagin passatgers i evitar així part dels nombrosos accidents que es registren a les carreteres.

També parlà el governador de la conveniència d'obligar els automobilistes que installin en llurs vehicles fars oscillants i ha exposat en la reunió el seu projecte de creació d'un cos de guàrdies de circulació per carretera, servei que es faria en motocicletes.

Després els periodistes s'han entrevistat amb el ministre de Foment, el qual els ha confirmat que en la reunió s'havia tractat de la supressió de la censura.

"Això —ha dit— no té res d'estrany. Es aquest un govern que desconeix el que hi havia legislat respecte al particular, i per això ha de canviar impressions.

Ens agafarà tots —afegí el senyor Matos— desentrenats. Després de set anys, serà un diàleg entre un mut que recobra l'ús de la paraula i un sort que torna a sentir."

Hom li ha preguntat quin dia es publicaria la R. O. restablint el règim anterior al setembre de 1923 i ha contestat:

—Dissabte, des d'ara els dic que no.

—Aleshores —li han dit els reporters— dilluns o dimarts?

—Bé, sí —ha contestat el ministre—; dilluns o dimarts, si voleu.

Manifestacions del cap del Govern

Madrid, 12. — El general Berenguer ha despatxat amb el sots-secretari i amb el director general de la Presidència i ha ultimat nombrosos expedients abans de sortir cap a Sant Sebastià.

En hablar amb els periodistes els ha dit que mancava de notícies per comunicar-los.

Preguntat novament sobre l'aixecament de la censura, repetí que ja era cosa acordada i que serà executada pel ministre de la Governació en el moment que ho cregui oportú.

—Ara la premsa —ha afegit— haurà de reconèixer que mentre jo he estat president la censura s'ha exercit amb la major benignitat possible. Jo espero que d'ara endavant la premsa correspondrà a això i es comportarà de la millor manera i correcció possibles.

El balandre d'Enric Blanco a Melilla

Melilla, 12. — Ahir ancorà a la badia el veler del professor Blanco amb la seva esposa i llur filla.

Des del cap Tres Forcas venien escoltats per nombroses embarcacions.

El públic aplegat al moll tributà als navegants una afectuosa rebuda.

Ha dit el viatger que els dies bons alternava en la guàrdia amb la seva esposa, però que els dies de mal temps aquesta es retirava de la coberta.

L'etapa Boston a les Açores l'han feta en 41 dies; de les Açores a Gibraltar, 14 dies; de Gibraltar a Melilla, 22 hores.

Han tingut quinze dies de mal temps.

Ha dit el senyor Blanco que a la Universitat de Iowa li han donat un any de vacances, però que no sap si hi tornarà. Feia vint-i-dos anys que no veia els seus pares, i en trobar-los al moll hi hagué una escena corprenedora.

Romandrà a Melilla fins al dia 10 d'octubre, que marxarà a Barcelona.

Porta com a mascota un nino, amb el qual ha jugat durant el viatge la seva filla, que té set anys.

El senyor Blanco invità les autoritats a fer un passeig en el balandre.

Melilla, 12. — El balandre "Ebalú" arbora les banderes espanyola i nord-americana.

El veïnat del barri de la Sal, on viuen els pares del senyor Blanco, prepara diversos actes a honor dels navegants.

Demà compliran seixanta dies del dia que van començar la travessia.

L'"Ebalú" ha quedat a càrrec dels mariners de la Companyia de Mar, de Melilla.

El professor Blanco ha dipositat el sextant i la corredera que li han servit per a la navegació, a la Comandància de Marina.

EL PROBLEMA MONETARI

Les proposicions de les empreses petroleres

Madrid, 12. — S'assegura que el Govern d'Espanya ha rebutjat definitivament totes les proposicions de determinades empreses petroleres estrangeres que sollicitaven el monopoli, per creure que els 4.400 milions que componen les reserves or són que que suficients per a normalitzar el canvi i procedir a l'estabilització de la moneda sense haver de recórrer a empréstits a l'estranger.

La centralització de les operacions de canvi

Madrid, 12. — Des de demà, totes les operacions de canvi estaran centralitzades en un organisme format pel Tresor, el Banc d'Espanya i el Banc Exterior d'Espanya i es prohibeix la Banca privada de negociar directament moneda estrangera, amb l'objecte de revaloritzar la nostra moneda.

Immediatament es mobilitzaran les grans reserves d'or que posseeix Espanya.

Es creu que tan aviat com els factors posats en joc actuïn eficaçment es procedirà a la revalorització de la pesseta, que ja està decidida pel Govern.

Al Centre de Contractació de Moneda

Madrid, 12. — El ministre d'Hisenda, acompanyat del governador del aBnc d'Espanya, ha visitat el Centre Oficial de Contractació de Moneda, on ha estat rebut pel l'alt personal, que li ha donat compte amb tot detall de les operacions realitzades.

El ministre ha exposat la seva satisfacció i confiança que l'esmentat organisme arribarà a les finalitats que s'esperen.

Avui la demanda de moneda ha estat escassa en els primers moments.

A darrera hora ha augmentat la demanda, i ha portat com a conseqüència que la lliura, que en obrir-se les operacions estava a 45, hagi tancat a 45'60.

El president del Comitè Regulador dels Canvis, sots-governador del Banc, senyor Montalvo, ha estat interrogat pels periodistes sobre les causes de l'excessiva demanda de divises.

El senyor Montalvo creu que és degut a què les exigències comercials dels Bancs per fer comandes s'ajusten escrupolosament a les ordres que té rebudes del Comitè Regulador, el qual, per mitjà dels seus inspectors, comprova si és justificada la demanda.

També ha expressat el senyor Montalvo que el resultat de l'actuació de l'Oficina de Contractació ha d'ésser molt favorable per al nostre país.

En ésser preguntat sobre la necessitat de l'augment del personal, ha afegit el senyor Montalvo que no ho creia necessari de moment, car el treball dels dies successius no ha d'ésser tan intens.

Ha expressat finalment el seu convenciment que la baixa de la lliura no obeeix a l'excessiva demanda de pessetes feta pels països americans, avui en commoció política, car les sessions de Borsa d'aquells països comencen a la tarda en relació amb el nostre horari.

Comentaris de "La Epoca"

Madrid, 12. — "La Epoca", en el seu article de fons s'ocupa de la política monetària del senyor Wais.

Diu que aquesta política recorda la del senyor Villaverde. En el projecte de Llei que presentà aquest a les Corts l'any 1903, per a regularitzar i millorar el canvi exterior i per a procurar el restabliment de la circulació i de la moneda en or, es contenen idees i preceptes que recorden perfectament el que ara s'està fent.

Afegeix que el senyor Wais, conseqüent amb la política financiera del Govern, traçada en època del senyor Argüelles, enuncia dos grans principis: Primer; és necessària una estabilització de fet de la pesseta, aconseguida després d'haver-la desposseït del que avui la deforma, que és el que el senyor Wais anomena, amb frase de Villaverde, sobrepreu i incertitud; i, segon; que serà després necessària l'estabilització.

Quin interès tan petit — afegeix el periòdic — els que pretenen posar en pugna al ministre amb el Banc d'Espanya! Té donades proutes proves de patriotisme el Banc d'Espanya perquè ningú posi en dubte la seva collaboració lleial en el problema del canvi; però, apart d'això, els interessos de l'Estat i dels Bancs d'emissió en aquestes matèries es troben tan insolublement lligats, que no hi ha un sol país que deixi d'oferir l'exemple del Banc emissor collocat a la vanguàrdia de la defensa de la pròpia divisa.

El senyor Wais ha enquadrat el seu criteri i la seva conducta a tots els postulats de Villaverde, postulats que el Banc és el primer en conèixer i practicar. Quan els interessos de l'Estat i del Banc són tan armònics, es troben tan estretament units, que la seva separació és impossible.

Els doctes en comineries polítiques, que colloquen la turbina de les seves passions ambicioses i inquietes en qualsevol lloc, per aquesta vegada han errat el tir.

ELS CONFLICTES DEL TREBALL

El treball a les Banques

Madrid, 12. — Al ministeri del Treball s'ha facilitat una nota dient que en l'assumpte de les bases de treball dels funcionaris de Banca circulen versions errades que poden desorientar l'opinió i àdhuc els interessats.

S'ha arribat a dir que les bases no s'han posat en vigor, per influència patronal.

L'error d'aquestes insinuacions s'evidencia en els següents fets:

Les bases de treball aprovades pel Consell de Corporació de la Banca, foren rebutjades i contra d'elles es presentà recurs.

Els recursos foren interposats igualment per patrons i obrers.

Aquests recursos no han estat dictaminats encara per la Comissió interina de Corporacions, per no haver transcorregut el temps reglamentari per a fer-ho. Per tant, no pot haver-hi demora per part del Ministeri; ans al contrari, pot afirmar-se que en arribar el termini reglamentari, dins el mes que som, la Comissió interina de Corporacions informarà sobre les bases, les quals passaran seguidament a resolució del ministre.

Obrers acomiadats

València, 12. — A causa de la manca de treball, la Siderúrgica de la Mediterrània, de Sagunt, s'ha vist obligada a acomiadar alguns obrers i anuncia que dissabte a la tarda n'acomiadarà 72 més.

Una manifestació a Ubeda

Ubeda, 12. — A causa de la intensa crisi de treba que es pateix en aquesta regió, un nombrós grup d'obrers d'aquest poble ha anat en manifestació pels carrers demanant feina.

Els manifestants, en actitud pacífica, han visitat l'alcalde, al qual han demanat que faci el que pugui per tal de remeiar l'anguniosa situació en què es troben.

L'alcalde els ha promès emprendre algunes obres de caràcter municipal, per tal de poder-los donar feina.

Els manifestants s'han produït en actitud correctíssima.

El plet dels tallers de la Companyia dels Andalusos

Màlaga, 12. — Aquest matí s'ha reunit el comitè paritari per a tratar del plet plantejat per alguns obrers ferroviaris dels tallers de la Companyia dels Andalusos sobre el descans dominical.

Es convení que cada diumenge es donarà descans a una meitat dels obrers.

Sembla que la solució ha estat acceptada pels obrers, quedant per tant resolt el conflicte plantejat l'anterior diumenge.

El temps

Madrid, 12. — L'anticicló de les Açores s'estén avui i ocupa una gran part de l'Atlàntic, car ha quedat inscrit entre els parallels 20 i 45 i els meridians 15 i 70, en forma de cintura. Al voltant d'aquesta gran zona de pressions altes es troben múltiples àrees de pertorbació atmosfèrica, totes de poca intensitat, però que produeixen fenòmens de pluges i aiguats borrascosos a les comarques on arriba llur acció. Tota l'Amèrica del Nord i gran part de la Central estan sotmeses a aquest règim.

Els nuclis principals es troben al Nord del Canadà, sobre la península del Labrador i sobre els estat d'Idaho, Nevada i Utah i també sobre Mèxic.

Al sud d'Islàndia hi ha una àrea de pertorbació atmosfèrica i la que es trobava prop de les Illes Britàniques camina cap a Orient i avui ocupa França, Suïssa i nord d'Itàlia.

A l'Africa Occidental hi ha també una zona de pressions febles, ensems que l'anticicló de les Açores es desplaça cap a Occident, el de la península Escandinava es corre a l'est de la Bàltica.

El temps a Europa és lleugerament de pluges i almenys de molts núvols.

La temperatura màxima d'ahir fou de 29 graus a Alacant i la mínima de 2 a Terol.

A Madrid la màxima d'ahir fou de 22 graus i la mínima d'avui ha estat de 12.

Temps probable fins el dia 13, a les set del matí: Cantàbria i Galicia: Vents moderats del quart quadrant i aiguats. Marejada.

Centre i Extremadura: Temps insegur.

Catalunya i Llevant: Alguns aiguats i vents de Ponent.

Andalusia: Vnts de Ponent i aiguats.

Els nacionalistes bascos

Bilbao, 12. — El partit nacionalista basc, al qual pertanyen, com hom sap, els extremistes, publicarà demà un manifest desautoritzant plenament el plebiscit obert pel diari nacionalista "Euzkadi" per al omenament d'una ponència de personalitats nacionalistes que hauria de condensar les aspiracions i el programa del nacionalisme.

Es diu a la nota que la idea del plebiscit nasqué sense la intervenció del partit i és "únicament patrocinada per algun dels deu senyors que componen el Consell de l'esmentat diari.

El partit prega, doncs, a totes les personalitats que han estat elegides pel plebiscit per formar part de l'esmentada ponència, que renunciïn a ella per no respondre el plebiscit repetit a un anhel general del nacionalisme.

LES PROPAGANDES POLITIQUES

Míting republicà a Madrid

Madrid, 12. — Definitivament, el míting d'afirmació republicana tindrà lloc el dia 28 a la plaça de braus.

S'estan fent els treballs preparatoris de l'acte. En tren especial vindran a Madrid els republicans de províncies.

Alcalà Zamora a les Canàries

Santa Cruz de Tenerife, 12.—L'exministre senyor Alcalà Zamora es troba en aquesta illa i ha estat obsequiat pel Collegi d'Advocats, el qual ha organitzat un banquet a honor seu.

Durant el banquet ha pronunciat un eloqüent discurs, en el qual ha parlat de la unió de les esquerres, unió que, al seu entendre, persistirà per a donar una sensació de força al país i a les dretes, molt convenient en les actuals circumstàncies.

En parlar dels problemes suscitats pel que Cambó anomena "fet diferencial" a Catalunya, sosté que la política catalana es troba en l'actualitat enverinada pel sentiment de reacció determinat per les provocacions sofertes durant els anys de la dictadura, que ja no pot tornar. Conforme es vagin asserenant els esperits, serà possible parlar amb equanimitat i claredat de judici.

Darrerament manifestà que no pot deixar d'exigir-se les responsabilitats de la dictadura, si no es vol que la llei perdi la seva vitalitat foral, i insistí en el seu conegut punt de vista sobre la illegalitat de què estaran sadollades les eleccions que es preparen, les quals, amb frase enginyosa, qualificà de "trabajoso puente entre la oscuridad de dos túneles".

Fou molt aplaudit.

El cicló de Santo Domingo

Madrid, 12. — El sots-secretari d'Estat ha facilitat la següent nota:

"El ministro de Santo Domingo ha visitado al subsecretario de Estado para reiterarle por orden expresa del Gobierno su íntima gratitud por la rapidez y generosidad con que el Gobierno de Su Majestad ha acudido en socorro de las víctimas de la reciente catástrofe ocurrida en aquea República.

El ministro de Estado y la Inspecció General de Emigración, además de haber girado telegràficamente cinco mil dólares para auxiliar a los damnificados, sin perjuicio de ulteriores socorros, se ocupa activamente de las repatriaciones interesadas.

Según informe del Cónsul de la nación en Santo Domingo, pasan de cien los españoles arruinados por dicha catástrofe."

DISPOSICIONS DIVERSES

Madrid, 12. — La "Gaceta" d'avui publica les següents disposicions:

Decret aprovant el reglament d'organització i funcionament del Consell Superior d'Economia i organitzant a l'estranger el servei de consellers i agregats comercials.

Disposant que sigui abonat al senyor Francesc Xavier de la Rosa, cap de Negociat de tercera classe del Cos Pericial de Duanes, com de servei actiu el temps transcorregut des de la presa de possessió del càrrec de secretari general del Consorci de la Zona Franca de Barcelona.

Autoritzant el senyor Josep Romay, oficial de primera del Cos Pericial de Duanes, per a servir al Negociat d'Explotació i Estadística del Consorci de la Zona Franca de Barcelona.

Jubilant el senyor Angel Sailent, professor auxiliar de l'Escola Industrial de Terrassa.

Disposant que s'interessi del ministre de Finances que doni les oportunes ordres per tal que la Inspecció del Timbre de Barcelona giri una visita al domicili de la Caixa Mútua Popular, entitat d'estalvi en liquidació.

Tramviaires en vaga

San Fernando, 12. — Els obrers tramviaires segueixen en vaga, ajudats per l'opinió general, que condemna la Companyia per no donar més facilitats a favor dels vaguistes.

No solament contribueixen a sostenir els vaguistes parats, sinó que la gent, amb rara unanimitat, s'absté de pujar als tramvies, els quals van gairebé buits del tot.

La Companyia ha ofert un augment del deu per cent. Els vaguistes demanen al menys un vint per cent. De totes maneres, tenint en compte que hi ha jornals de tres pessetes, al que percep aquest salari l'augment del vint per cent només li representa un plus de 60 cèntims diaris sobre el seu sou primitiu. Això explica l'actitud dels treballadors, que la empresa qualifica d'intransigent.

ADMINISTRACIO DICTATORIAL

Com es feien les obres

Bilbao, 12. — En l'Ajuntament ha estat facilitada una nota addicional relacionada amb la revisió de l'expedient promogut per l'Ajuntament de la Dictadura sobre construcció del monumental mercat d'abastos de la ribera.

Es diu en la nota que en els trenta nou contractes adjudicats, hi ha setcentes mil pessetes que els contractistes no han cobrat i l'actual Ajuntament no pot pagar per no tenir consignació en el Pressupost, ja que el crèdit fixat per l'Ajuntament de la Dictadura fou excedit en la dita xifra en realitzar les obres.

Es diu també que gran part de les dites obres han estat efectuades en forma absolutament ilegal, sense previ acord de la corporació i fins contrariant acords de la mateixa, i en algun cas, ni tan sols es dictà el procedent decret de l'alcalde ordenant l'execució de l'obra ni es donà l'ordre d'adjudicació al contractista.

Es clar, la major part de les obres efectuades excedeixen notablement de les xifres pressupostades.

LA VIDA OFICIAL

Madrid, 12. — El general Berenguer, després de la reunió celebrada, ha despatxat amb el ministre d'Instrucció pública i ha rebut el director general del Marroc i Colònies, general Bàrcena.

El president demà a les nou sortirà cap a Sant Sebastià, en automòbil. Es deturarà en algunes capitals de província per tal d'interessar-se per alguns assumptes.

Madrid, 12. — El ministre de la Governació ha conferenciat amb el governador civil de Guadalajara i amb el cap de policia de Barcelona.

Ha rebut el governador civil de Canàries, el qual li ha parlat de les infraccions comeses en la designació de consellers del Cabilde Insular de Las Palmas.

Ha rebut també el director de Duanes, senyor Martil.

L'AERONAUTICA

Els avions italians

Cartagena, 12. — Aquest matí el vaixell holandès "Gouncee" ha remolcat l'hidro italià "S. 55", el qual efectuà ahir un amaratge forçós per avaria al motor a l'altura de Cap de Palos.

Anava en aquest aparell el general Valle, cap d'Estat Major del ministeri de l'Aire, d'Itàlia, en qual, junt amb el altres tripulants de l'aparell, fou recollit per l'esmentat vapor holandès i el portà a aquest port.

Tots ells han sortit avui cap a Roma, tripulant dos hidros, dels nou que vingueren d'Itàlia i no pogueren sortir per haver-se avariat.

Aquests hidros han estat reparats a l'aeròdrom de Los Alcázares.

Carnet de l'excursionista

SORTIDES PER A DEMA

— **L'Agrupació Excursionista "Catalunya"** té organitzada una excursió familiar al Castell de l'Aramprunyà, sota el següent itinerari: Gavà, Font del Ferro, Ermita de Brugués, Castell d'Aramprunyà i Gavà.

Lloc de reunió: Baixador del Passeig de Gràcia, per a sortir en el tren de les vuit del matí.

— **L'Agrupació Excursionista "La Punxa" ha organitzat** una excursió familiar a la Font Picant, per Mollet.

— El **Club Excursionista de Sans** efectuarà una visita al fossar d'En Rafael de Casanova, a Sant Boi de Llobregat, i després continuarà per Sant Ramon, Sant Climent, Castell d'Aramprunyà i Castelldefels.

Sortida, davant l'estatge, Gallileu, 40, a les 5'15 del matí.

— La secció d'excursions de l'**Ateneu Polytechnicum** ha organitzat una sortida de platja a Garraf. La sortida es farà amb el tren de les 5'27 del matí.

— Organitzada per l'**Anglo Bank Sports Club**, tindrà lloc una excursió amb autocars a Tossa de Mar. Es sortirà de la Plaça de Catalunya, a un quart de set, davant del Banc Anglo Sud America Ltd. Es tornarà al mateix lloc, a les 21 h., aproximadament.

— El **Club Femení i d'Esports, de Barcelona**, inaugurarà les excursions de la secció infantil "Daines", amb la matinal del següent itinerari:

Peu Funicular Vallvidrera, Vallvidrera, Tibidabo i la tornada pel nostre camp d'esports.

Punt i hora de reunió: Plaça de Catalunya, a les vuit del matí.

Dia 21. — Secció d'excursionisme i turisme.

Terrassa, Torre de l'Angel, Cova del Drac, Santa Annès La Mola, Cavall Bernat i Terrassa.

Per concórrer a les excursions, cal ésser-hi inscrit amb anterioritat i dur el distintiu d'esmalt del Club.

— El **Foment Excursionista de Barcelona** ha organitzat per a demà, diumenge, una sortida

ESTRANGER

LA DICTADURA A EGIPTE

Serà modificada la llei electoral

El Caire, 12. — S'ha celebrat una recepció a honor del primer ministre Sidky Bajà, per haver fracassat l'atemptat que contra ell es preparava.

El President ha pronunciat un discurs i ha dit que s'ajustarà a la Constitució, que mantindrà el règim parlamentari i que modificarà la llei electoral a l'objecte que pugui assegurar-se el triomf de la veritable opinió d'Egipte.—Fabra.

LA REACCIO POLONESA

Les oposicions contra Pilsudski

Varsòvia, 12. — El partit socialista ha pres la iniciativa d'oposar-se a la política del mariscal Pilsudski, la qual, qualifiquen de pre-dictatorial. Diversos partits d'esquerra han unit llur protesta a la dels socialistes. Diverses manifestacions que s'havien intentat realitzar contra el Govern han estat dissoltes per la força pública i s'han practicat bastantes detencions.

Altrament i malgrat d'una evident agitació política, l'ordre és complet en tot el país. — Fabra.

No hi haurà vaga general

Varsòvia, 12. — La temptativa dels socialistes, encaminada a celebrar una manifestació de protesta contra les detencions de diversos homes dels partits d'esquerra, ha fracassat.

Sembla que ha estat abandonat el projecte de declarar la vaga general contra l'actitud del mariscal Pilsudski.—Fabra.

L'STROMBOLI EN ERUPCIO

Cinc morts i quinze ferits

Mesina, 12. — Aquest matí ha entrat en erupció el volcà Stromboli. L'erupció és molt aparatosa. Com a detall curiós, ha de consignar-se que el volcà llança un gran torrent de sorra incandescent. El torrent de sorra té una amplada de cinquanta metres i marxa a una velocitat molt superior a la dels torrents de lava i destrueix i incendia tot el que troba al seu pas.

Abans del migdia l'erupció havia causat la mort a cinc persones i ferit a altres quinze.—Fabra.

LA BARALLA XINESA

El setge de Naning

Hong-Kong, 12. — Les forces de Canton continuen assetjant la ciutat de Naning, província de Kwansi.

Els estrangers són evaquats de Naning. Han arribat ja a Wuchow sans i bons el personal de duanes, el de les societats petrolíferes i alguns missioners que fins ara seguien residint a Naning.

Un avió cantonès ha bombardejat l'hospital de Naning i ha matat i ferit nombrosos malalts.

Les oficines de l'Standard Oil foren saquejades. També foren saquejats altres magatzems de Naning.—Fabra.

Hong-Kong, 12. — El Govern de Canton anuncia oficialment que ha reconquistat la ciutat de Naning.—Fabra.

Contra el govern de Pequín

Nanquín, 12. — El Govern nacionalista ha denunciat que no reconeixerà cap dels emprèstits o contractes celebrats entre la coalició nordista i qualsevulga potència estrangera o xinesa, o b amb particulars, i que, ultra aquesta mesura, considerarà il·legal la venda de qualsevol objecte de valor pertanyent als palaus de la residència imperial de Pequín.—Fabra.

---

familiar al Bosc d'En Güell (Santa Perpètua de la Moguda), on tindran lloc diverses curses atlètiques, ocs infantils, concurs literario-humorístic i proves ciclistes.

Aquesta festa serà dedicada al meritíssim consoci Angel Lletjós.

Excursió collectiva i Aplec Sardanista de l'Orfeó de Sans a Bella-Terra

Aquesta prestigiosa entitat cultural ha organitzat per a demà, diumenge, una excursió collectiva i un Aplec Sardanista, a Bella-Terra.

Al sol anunci d'aquesta excursió, dels socis de l'Orfeó s'han inscrit unes 200 famílies, la qual cosa farà que Bella-Terra es vegi molt concorreguda; la comissió organitzadora ha inclòs en el programa ballades de sardanes al matí i a la tarda, per renomenades cobles.

Tot fa preveure que aquesta excursió serà un nou èxit per a aquesta entitat cultural.

Una partida d'indis i de desertors ha saquejat una localitat boliviana

Les execucions de Trieste han motivat diversos incidents anti-italians a Praga

Les víctimes del cicló de Santo Domingo són, oficialment, 2.700 morts i 8.000 ferits

Seran convocades eleccions noves a l'Argentina. Uriburu assegura que romandrà poc temps al poder

El delegat alemany, Sr. Curtius, ha demanat la inclusió de la qüestió de les minories a l'ordre del dia de la S. de les N.

El Stròmboli ha entrat en erupció. Ha causat cinc morts i quinze ferits

Han estat restablertes les garanties constitucionals a Guatemala

La Dictadura egípcia modificarà el règim electoral

L'AGITACIO ARGENTINA

Seran convocades eleccions noves

Buenos Aires, 12. — Segueix regnant la calma més absoluta en tot el país. No s'han realitzat noves detencions d'importància ni registrat cap greu símptoma de descontentament.

El nou Govern ha reiterat el seu ferm propòsit de procedir immediatament a noves eleccions legislatives dins de les màximes garanties d'imparcialitat. El general Uriburu ha tornat a declarar que no es considera més que un president provisional i que de cap manera vol que el seu mandat duri més de l'estrictament necessari.

Durant els dos darrers dies sembla haver-se aclarit molt la situació, a la qual cosa hi ha contribuït les declaracions moderades del Govern i el canvi favorable que ha vigoritzat la vida mercantil.

Si bé en el Govern actual hi ha un predomini d'elements conservadors la nova situació de fet compta amb el suport més o menys directe dels socialistes, dels radicals amics del doctor Alvear i de diversos partits provincials independents. Queden fora només els irigoyenistes, el nombre dels quals havia disminuït força en els darrers temps. Tots aquests partits i agrupacions han manifestat repetidament llur desig d'ajudar a la normalització de la situació, convocant eleccions noves i constituint els municipis i l'engranatge administratiu a base de votacions lliures. — Fabra.

El Govern nord-americà

Londres, 12. — El corresponsal del "Times" a Washington diu que l'opinió nord-americana espera que el Govern dels Estats Units reconeixerà dintre dos o tres dies al nou Govern argentí. Afegeix que els directors de l'Oficina de Comerç exterior s'han dirigit al president Hoover, demanant que sigui adoptada immediatament aquesta mesura. A Washington sembla témer's que França, Anglaterra o Alemanya siguin les primeres que reconeguin el Govern Uriburu.—Fabra.

Uriburu romandrà poc temps al poder

Buenos Aires, 12. — Interrogat per un representant de l'Agència Havas, el president Uriburu ha declarat que el seu pas pel poder serà breu, que vol ésser el president de tots els argentins sense distinció de partits, com ho fou el president Roc Sáenz Peña.

El Govern es proposa cultivar les relacions internacional molt descuidades pel Govern anterior.

Ha fet constar que, malgrat de les dificultats del moment, la piastra manté una cotització elevada, la qual cosa és una prova de la confiança que inspira el nou Govern. Vint grans bancs han ofert un emprèstit i han deixat en llibertat el Govern per a fixar el tipus d'interès.—Fabra.

LA SITUACIO A GUATEMALA

Restabliment de les garanties constitucionals

Guatemala, 12.—El Govern ha publicat un decret restablint les garanties constitucionals que estaven suspeses fa algun temps i ha derogat totes les limitacions que venien exercint-se sobre les llibertats públiques.—Fabra.

SOCIETAT DE NACIONS

La qüestió de les Minories a l'ordre del dia de l'Assemblea

Ginebra, 12. — El ministre d'Afers Estrangers alemany, senyor Curtius, ha tramès una lletra al President de l'Assemblea de la Societat de les Nacions demanant que sigui inclosa a l'ordre del dia la qüestió de les Minories. — Fabra.

Tercera sessió de l'Assemblea

Ginebra, 12. — L'Assemblea de la Societat de les Nacions ha celebrat aquest matí la seva tercera sessió, sota la presidència del senyor Titulesco.

El ministre d'Afers Estrangers d'Holanda, senyor Beelaerts, féu ressaltar les dificultats que s'han trobat per tal d'aconseguir la cooperació internacional en el terreny econòmic i en el del desarmament, així com també per a la codificació del Dret Internacional.

Després elogià la iniciativa del senyor Briand, i, finalment, manifestà que, segons el seu criteri, ni la Societat de Nacions ni la projectada Federació Econòmica Europea assoliran enterament els seus fins mentre l'esperit públic dels diversos països no sigui guiat per un ver esperit internacional.

El doctor Munch, ministre d'Afers Estrangers de Dinamarca, parlà del fracàs de la Conferència duanera i després elogià el projecte del senyor Briand el qual digué que podria remeiar la situació europea.

Finalment anuncià que el seu país ratificarà el mes d'octubre vinent el conveni comercial concertat el mes de març, en relació amb la treva duanera. — Fabra.

Ginebra, 12. — En la sessió celebrada aquesta tarda per l'Assemblea de la Societat de Nacions, ha pronunciat un discurs el senyor Hymans, ministre d'Afers Estrangers de Bèlgica, el qual ha explicat l'actitud del seu país respecte al Memoràndum del senyor Briand.

El Govern belga s'adhereix al projecte i admet que es doni a la intel·ligència projectada una base convencional, però creu convenient que la Unió Europea sigui integrada dintre el quadro de la Societat de Nacions.

El senyor Briand, amb el cap, fa signes d'aprovació.

L'orador acaba dient que el seu Govern creu que és en el terreny econòmic on cal arribar a una acció collectiva i concertada com més aviat millor.

El senyor Schober, Canceller d'Austria, ha parlat després, i referint-se al programa del senyor Briand, ha posat de manifest la seva opinió en allò que fa referència, especialment, a l'aproximació econòmica entre els Estats d'Europa.

El senyor Quiñones de Leon, ambaixador d'Espanya a París i primer delegat espanyol, fa ressaltar que el seu país ha aportat sempre una contribució important a les activitats de la Societat de Nacions.

Ha fet constar que en el curs d'aquest any Espanya ha adoptat diverses mesures que es refereixen a la lluita contra els tòxics i ha treballat sense treva a favor de l'obra fonamental de la Societat de Nacions i per manteniment i l'afirmació de la pau.

S'ha adherit després a les esmenes presentades, que permetran donar una completa eficàcia a la declaració de París que posà la guerra fora de la llei.

Espanya accepta aquestes esmenes com a mínimum.

Per altra part, Espanya, no sols s'adhereix a la clàusula facultativa del protocol del Tribunal Permanent de Justícia Internacional, sinó que ha arribat més enllà en el camí de les solucions pacífiques i ha decidit subscriure l'acta general d'arbitratge.

Ha expressat la seva confiança que la vinent reunió de la Comissió del desarmament, permetrà la convocatòria de la Conferència del Desarmament en un termini no llunyà.

En parlar del projecte de Federació Europea, ha recordat que el seu govern figura entre els primers que respongueren el memoràndum francès i fa constar que Espanya ha tingut el goig de comprovar que les preocupacions de les quals es feia ressò, eren compartides per altres governs.

Ha retut homenatge a la tasca realitzada pel senyor Briand, amb la seva iniciativa, i ha dit del polític francès, que posa al servei del seu ideal el prestigi del seu nom, per ajudar a l'establiment definitiu de la pau i de la concòrdia entre els homes de bona voluntat.

La sessió s'ha aixecat a les dotze i es reprendrà demà al matí, a un quart d'onze. — Fabra.

Ginebra, 12. — En el discurs pronunciat pel senyor Schober en la sessió celebrada avui per l'Assemblea de la Societat de Nacions, l'esmentat senyor ha dit que Austria està disposada a recolzar tota proposició que tendeixi a la creació d'una àmplia federació econòmica europea, la qual, en estrènyer més els lligams entre els diversos països, pugui ésser un remei per a la situació política actual.

El ministre d'Afers Estrangers de Suècia ha dit que al seu criteri, tots els països lliure-canvistes haurien d'estar obligats a adherir-se al sistema de proteccionisme, per tal de defensar millor la producció nacional.

Ha afegit que era necessari orientar en forma resolta, en aquest sentit, la limitació de fronteres duaneres.—Fabra.

Els ferrocarrils del Sarre

Ginebra, 12. — El Consell de la Societat de Nacions s'ha reunit aquesta tarda i ha solucionat la qüestió de protecció de les línies fèrries del Sarre.

El senyor Scialoja, en absència del senyor Grandi, ha llegit un report en el qual dóna compte de l'opinió expressada pel Cap de la Comissió de Govern del Sarre, sobre aquesta qüestió, en resposta a una consulta que li fou feta oportunament.

La Comissió declara que en el cas que el Consell de la Societat de Nacions jutgés oportú suprimir la comissió de xarxes ferroviàries del Sarre i àdhuc les forces de protecció de la mateixa, la Comissió de Govern declara estar en estat d'assumir la responsabilitat de la seguretat dels transports i del tràfec en les dites xarxes, fixant els efectius d'una gendarmeria local i tractant de la creació d'un organisme especial encarregada de l'organització des del punt de vista tècnic, del trànsit i transport en les línies fèrries i reservant-se els drets, en cas de produir-se desordres, de fer anar al Sarre els elements civils i militars que consideri necessa-

El ministre d'Afers Estrangers alemany, senyor Curtius, declarà llavors que aquesta solució el satisfeia i afegí que tenia la seguretat que els desordres a què s'havia al·ludit no es produirien.

El senyor Briand declarà estar completament d'acord amb la declaració del senyor Curtius.

És suficient que la Comissió del Sarre estigui dotada de tots els mitjans necessaris per a fer front a les seves obligacions.

Seguidament la proposició ha estat aprovada per unanimitat.

El Consell ha tractat després del Tribunal de Justícia Internacional de La Haia i ha fixat en 15 el nombre de jutges en exercici.

El nombre de jutges suplents segueix essent de quatre.

El Consell ha decidit suprimir en data de 31 de desembre l'oficina de socors als refugiats hel·lènics.

En aquesta ocasió el Govern d'Atenes ha expressat al Consell de la Societat de Nacions les gràcies més caloroses pels serveis prestats a un milió de refugiats grecs.

Seguidament el Consell ha acordat invitar la U. R. S. S a prendre part en la conferència convocada per a estudiar tot el que es refereix a la fabricació de tòxics

Després ha fet ús de la paraula el senyor Herzog, qui ha declarat que l'Africa del sud segueix prestant el seu decidit ajut a la Societat de Nacions

El senyor Orestes Ferran, ex-president de la Cambra i actual ambaixador del Brail a Washington, ha explicat el punt de vista del seu país en el que es refereix a la política tan sortosament iniciada pel senyor Briand, sobre la cooperació europea. El Brasil —ha dit— veu en això un bon començament per a arribar al desarmament general, però estima que ha de realitzar-se sempre dins el quadre de la Societat de Nacions.

En acabar de parlar el senyor Ferran, s'aixecà la sessió, la qual es reprendrà demà, a les 4'45 de la tarda. — Fabra.

UNA LOCALITAT BOLIVIANA SAQUEJADA

La guarnició se sotmeté als assaltants

Buenos Aires, 12. — A "La Nación" li telegrafia el seu corresponsal a Asunción que una partida d'indis ha entrat a Robore, població boliviana, i l'han saquejat i causat grans danys. — Fabra.

Buenos Aires, 12. — El corresponsal de "La Nación" a Asuncion comunica que importants forces formades per indis i desertors de l'exèrcit, s'apoderaren diumenge de la ciutat boliviana de Rodore. La guarnició de la ciutat es va sotmetre als rebels. Després de saquejar la ciutat, fugiren i llavors foren perseguits per les tropes. Els rebels marxaren en direcció al Sud.—Fabra.

ELS ARMAMENTS NAVALS

Les negociacions franco-italianes

Londres, 12. — El "Morning Post" diu que les negociacions navals franco-italianes seran reanudades en breu amb la cooperació de la Gran Bretanya.—Fabra.

El centenari de Mistral

Saintes Marie La Mer, 12. — Les grans festes organitzades amb motiu del Centenari de Mistral, es descabdellen amb extraordinària brillantor, amb l'assistència de delegacions d'Itàlia, Portugal, Suècia i Romania. — Fabra.

LES EXECUCIONS DE TRIESTE

Els incidents de Zagreb

Belgrad, 12.—Oficialment es declara que les notícies circulades a l'estranger sobre la tensió a la frontera italo-iugoslava són molt exagerades, almenys pel que afecta a la part iugoslava.

Especialment es desmenteix que a Agram hagi estat cremada una bandera italiana com a protesta del fusellament dels quatre eslovens a Trieste. No obstant, s'admet que nombrosos eslovens que resideixen a l'altra banda de la frontera italiana han entrat a Iugoslàvia fugint de la repressió italiana. Igualment s'admet que aquest fet i l'excitació que hi ha a la regió fronterera han obligat a les autoritats iugoslaves a augmentar la força pública. — Fabra.

Manifestacions a Praga

Praga, 12. — Han estat detinguts tres joves que hom creu pertanyen al portit comunista, els quals són acusats d'haver apedregat l'edifici en el qual està installada la Legació d'Itàlia.

També ha estat dispersada per la policia una manifestació organitzada pels elements nacionalistes txecs, després d'una reunió de protesta contra les execucions portades a cap recentment a Trieste. — Fabra

EL CICLO DE SANTO DOMINGO

Causà 2.700 morts i 8.000 ferits

París, 12. — La Legació de la República Dominicana en aquesta capital, anuncia que segons dades oficials, el nombre de morts en la catàstrofe és de 2.700 i el de ferits, de 8.000, dels quals més d'un miler tenen gangrena — Fabra.

La Música

NOTES OFICIOSES

ORFEO "EL ROSER"

Avui, dissabte, dia 13, a les deu de la vetlla, l'Orfeó "El Roser" donarà al seu estatge (Roser, 33), el Concert de Tardor, en obsequi als seus socis protectors, amb aquest programa:

Primera part: "El Cant de la Senyera", "El mestre i la viudeta", "Sant Josep i Sant Joan", "L'hereu Riera" "El dimoni escuat", "La cacera".

Segona part: "El bon caçador", "L'emigrant", "La violeta", "El cel de l'amor", "El pardal", "Sota de l'om", "Jesús i Maria", "El fadrinets de Sant Boi", "Muntanyes regalades", "La donzella morta", "La sardana de les monges".

Els teatres

NOTES OFICIOSES

NOVETATS

Han començat, en el Teatre Novetats, els preparatius per a la pròxima temporada de teatre català que, com tots els anys, li donarà la màxima atenció i importància.

La companyia dirigida per Carles Capdevila estarà composta pels notables artistes abituals, Maria Morera, Emilia Baró, Josefina Fornés, Elvira Jofre, Marta Fàbregues, Teresina Gay, Domènec Aymerich, Joaquim Torrents, Avelí Galceran, Gimbernat, Just Gómez Gener, Banyeres, Soler, Martí Ferrandiz i d'altres, entre els quals n'hi hauran de nous en l'elenc del Novetats.

L'empresari, senyor Josep Canals, compta per a la temporada amb obres de Carles Soldevila, Pous i Pagès, Josep M. de Segarra, Pompeu Crehuet, Prudenci Bertrana, Avelí Artís, Ferran Agulló, Miquel Duran, de València; J. Burgas, Carme Montoriol, Francesc Presses, Lluís Capdevila i J. E. Morant, i d'altres.

CINEMA

LES ESTRENES

LA CANCION DE LA ESTEPA

M. G. M. :: Fèmina

"La canción de la estepa", "The roghe's song", en anglès, ignorem perquè es diu de l'estepa quan tota l'acció passa a les muntanyes i quan l'opereta de Franz Lehar, d'on són trets argument i música, es titula "Amor de zíngar". El drama té lloc entre gitanos russos — aquells gitanos cantors que servien perquè els senyors de l'antic règim podessin fer les grans "juergues" — i el protagonista és el gitano més cantor de tots. No hi falta la princesa per protagonista ni la comtessa per característica, ni la parella de gitanos còmics. Però és una opereta amb un sol cantor, el baríton, llevat dels cors; les altres parts només parlen — en anglès, naturalment. Lawrence Tibbett, el protagonista, és un cantor d'òpera de gran nomenada (parlem de l'actor, no del personatge), de bella i potent veu, que aprofita totes les ocasions per lluir-se brillantment. Canta com els àngels d'òpera i amb qualsevol pretexte i, entre cançons, transcorre el drama, quasi dirìem la tragèdia si no fos per les facècies de Stan Laurel i Oliver Herdy que si no els coneguéssim no se'ns revelarien pas en aquest film.

Catherine Dale Owen queda apagada per les brillants qualitats del seu partenaire, que es comporta sempre com a gran divo.

Lionel Barrymore ha donat a la seva direcció un caràcter excessivament teatral, cosa a la qual contribueix el decorat i sobretot el procediment de tecnicolor amb què està feta la pel·lícula, gràcies al qual agafa sovint tonalitats de cromo.

La música i el cant fan de bon escoltar i agradaran segurament als amants de les grans figures operístiques.

P. de F.

NOTES OFICIOSES

AVUI S'INAUGURA AMB CINEMA SONOR EL TEATRE COMTAL

Aquesta nit tindrà lloc al Teatre Comtal la inauguració de la temporada de cinema sonor, amb la qual cosa es realitzarà la implantació d'aquest als locals populars de "Cinaes".

Una de les obres culminants realitzades fins avui dia per *Fox Movietone Follies* constituirà la base del programa d'inauguració, la qual serà projectada *en totes les sessions dels dies successius*, conjuntament amb un noticiari Fox. Una pel·lícula interpretada per Lily Damita, "La señorita Rocambole", completa el programa.

La inauguració del Teatre Comtal constitueix un esdeveniment, tant per la varietat de les pel·lícules que es presenten d'estrena, com per tractar-se d'una installació sonora efectuada per la Western Electric, marca d'innegable renom, i pels preus populars que regiran en el dit saló, el qual serà objecte d'importants reformes.

Josep M. Folch i Torres, l'afortunat iniciador junt amb el senyor Canals dels celebrats espectacles per a infants, ha lliurat ja la seva rondalla escenificada, la qual, a jutjar per les noves que en tenim, és una de les millors obres que han sortit de la ploma del fecund comediògraf.

La temporada serà inaugurada amb l'estrena de la comèdia en quatre actes i sis quadros "Mecenas", original de l'escriptor Carles Soldevila.

La nova producció escènica de Soldevila començarà d'assajar-se immediatament.

Aquest número ha passat per la censura governativa

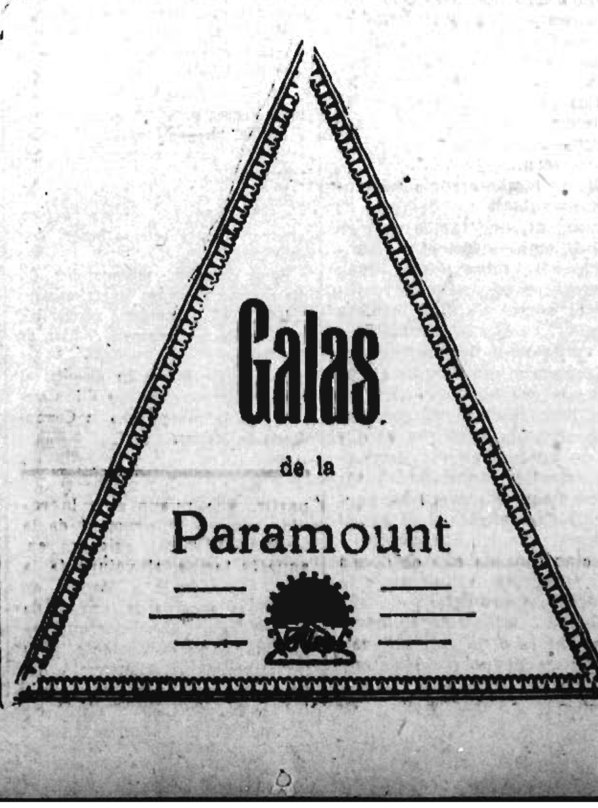

DARRERA HORA

DE MADRID

La República del senyor Pío Baroja

Madrid, 12. — El "Heraldo de Madrid" publica avui una conversa celebrada per un dels seus redactors amb l'illustre novel·lista Pío Baroja.

El periodista trobà el literat a Irun i li preguntà si creia que pot venir la República.

Pío Baroja respongué:

—Almenys això és el que creuen els líders del partit republicà. La República no pot venir per ella mateixa. Cal portar-la. Esperar que arribi podrà ésser molt còmode, però no té res de pràctic. Per altra banda, no és tan fàcil, al meu entendre, l'adveniment de la República. No veig entre els elements directors del republicanisme espanyol un tipus Gambetta o Lenín.

—Es que sense desordre social no es pot aconseguir el fi proposat?

—Utòpic és pensar en això. L'única manera de portar la República és fer la revolució, i entre els republicans cerco i no trobo un Robespierre. Tots els revolucionaris dels altres països es mantenen al marge de l'Estat, i hi viuen independents. Un funcionari d'un Govern monàrquic no pot ésser un bon revolucionari. A més, la burgesia espanyola a què pertanyen tots els elements destacats del partit republicà és incapaç de treure's l'americana i l'armilla i llançar-se al carrer.

—I no creieu que Marcel·lí Domingo...?

—Marcel·lí Domingo el crec intel·ligentíssim, però Espanya necessita homes d'acció; no sols espiritual. Lerroux, fa vint anys, hauria estat el més indicat. De totes maneres, en la nostra nació, que ja porta més de seixanta anys sense cap moviment revolucionari, no podria tenir la revolució el mateix caràcter que en 1868: Visca Espanya amb honra! Visca la República! Ara seria una altra cosa. Aquesta plana major republicana, el més probable és que fos substituïda per una altra de nova que sortís de sota i que actualment no coneixem; perquè reemplaçar un polític hàbil és més fàcil que substituir un valor positiu, com Ramon i Cajal, per exemple.

—Vós creieu que l'Església hauria d'estar separada de l'Estat i l'ensenyança de la doctrina catòlica hauria d'ésser desproveïda del seu caràcter obligatori en els programes escolars?

—Efectivament; però l'Estat no es pot enfrontar cara a cara amb l'Església, perquè és més forta que ell.

El senyor Baroja afegí que no tenia molta confiança en les eleccions.

—Un amic molt assabentat d'aquestes qüestions polítiques—afegí el senyor Baroja—em deia dies enrera que per a ésser diputat són necessaris de sis a set mil duros pi a despeses. Una vegada que el pintor Viladrich volgué presentar-me pel districte de Fraga m'assabentà de les condicions necessàries, les quals eren indispensablement posseir les firmes de dos diputats provincials o de dos senadors, i votació segura del deu per cent dels electors. Així és impossible la renovació, perquè això no està a l'abast d'un home qualsevol del carrer. Una altra dada, que també em donà el mateix amic abans esmentat: En el districte de Pamplona, que té uns cent-cinquanta Ajuntaments, calculava que només per a pagar el menjar dels delegats del candidat que hi ha a les taules, cal disposar de dos mil duros... Les eleccions són un joc de potentats!

—De manera que vós no creieu en l'adveniment de la República?

—Mentre els elements directors dels partits estiguin en aqueixa actitud passiva, no. Crec que ha arribat l'hora d'obrar, no de fer discursos.

—Ja mostren activitat: la reunió de Sant Sebastià, la d'Irún...

—Sí. La reunió de Sant Sebastià, per quedar d'acord en acceptar una República nacionalista, cosa que crec és un disbarat, com ho fou en temps de Pi i Margall la República federalista.

—Quina classe de República creieu, doncs, que és la més propícia per al moment actual?

—Centralitzadora i dictatorial.

—Us sembla poca dictadura, encara?

—Ha d'ésser així. En tots els governs revolucionaris, primer ve el centralisme i després la dictadura, fins a encarrilar bé el país. I com que jo crec que l'únic procediment per implantar la República és una revolució...

La Borsa de Madrid

Madrid, 12.—Malgrat que està ben entrada l'estació, el nombre d'operacions no pot ésser més reduït, si bé és veritat que es fan amb més fermesa i millor disposició als valors.

Els canvis màxims i mínims facilitats per l'Oficina del Centre Oficial de Contractació de Monedes són:

Francs, 36'25 i 35'00; lliures, 45 i 44'48, i dòlars, a 9'25 i 9'15.

ELS ESPORTS

La XII Volta Ciclista a Catalunya

(Organitzada per la Unió Esportiva de Sans i disputant-se el VI Gran Premi Citroen)

L'etapa Seu d'Urgell-Girona (234 quilòmetres) és guanyada pel basc Montero, en batre Canyardó a l'sprint

Pancera es classifica en novè lloc i retrocedeix al cinquè lloc de la general. Canyardó s'assegura en el lloc de guanyador

Després de l'etapa d'avui, Seu d'Urgell-Girona, podem dir que la Volta d'enguany ha estat la Volta del triomf de Canyardo. Amb l'etapa d'avui ha aconseguit augmentar la diferència que el separa del segons classificat a 22 minuts, que representen 22 quarts per al corredor que pretengui encalçar-lo. L'esforç que per aconseguir aquesta marca ha fet el gran corredor català ha estat una cosa extraordinària, com feia temps que no es veia per les carreteres de Catalunya. I el resultat que obté amb la seva energia i entusiasme es deu exclusivament al seu esforç, que avui ha tingut una nova ocasió d'exhibir per les collades de Tosses i de Santigosa.

L'escamot general ha marxat agrupat fins a Puigcerdà, més ben dit, fins al punt on s'inicia la forta collada de Tosses. Arribats ací, els corredors han hagut d'apel·lar a totes les seves energies a conseqüència de l'estirada formidable que el grupuscoà Montero, seguit de Canyardo, Maurel i Borràs, ha realitzat. A Campdevànol, final del declivi de la collada, ha estat Canyardo tot sol el primer que ha passat. Això demostra la rapidesa quasi temerària amb què s'ha llançat carretera avall. Ha seguit tot sol fins a la meitat de la collada de Santigosa l'altre jutge de l'etapa. Allí se li han ajuntat Montero. Maurel i Mateu. Aquest darrer, però s'ha desfet aviat del grup i han quedat sols els tres corredors de l'entesa. La carrera ha seguit animada i sense cap variació entre els fugitius fins a Bàscara, que el francès no ha pogut resistir i ha deixat Montero i Canyardo sols, camí de Girona. La victòria ha calgut disputar-la a l'esprint després dels 234 quilòmetres de carrera. Ha estat una lluita breu, però emocionant, de la qual n'ha sortit guanyador el formidable grimpador basc, com si amb aquest darrer esforç hagi volgut demostrar que encara li sobraven energies.

Aquesta ha estat, esbossada, l'actuació de Canyardo i Montero. El primer ha vist afirmar-se la seva posició i el segon ha millorat sensiblement de llocs en la classificació general, puix que ara marxa al tercer lloc, a 8 minuts del francès Maurel, el qual, per afirmació pròpia, davant els resultats que des de la quarta etapa obté Montero, no s'hi veu gens segur.

El rival de les primeres etapes està desconegut. Ja no es tracta d'un defalliment circumstancial, sinó d'una desmoralització absoluta que ha tingut moments crítics, susceptibles de determinar l'abandonament de la carrera. Aquesta funesta disposició d'ànim ja va manifestar-se a la Seu i si no va realitzar-se ha donat per resultat l'esfondrament total del notable corredor italià. Aquest resultat negatiu en un home de classe es comprèn si tenim present que en cap ocasió, ha pogut refiar-se de l'ajut d'altres corredors capaços de poder-lo sostenir. Aquest isolament és prou per a determinar un resultat com el que registrem. No n'hi ha prou, en una carrera d'aquesta envergadura, de tenir la sort de sortir indemne d'avaries. Això és molt preuable, però cal també comptar amb algú que sigui prou capaç i de prou crèdit per a poder-se'n refiar en les ocasions compromeses. Una sola d'aquestes ocasions és suficient per a provocar el desinflament desencoratjador que origina un defalliment momentani: tant material com moral. I això és el que ha ocorregut a Pancera, sense poder-hi aplicar cap remei, perquè no els tenia a mà, perquè el remei que necessitava eren uns bons puntals com els que, normalment, compta cada corredor i com el mateix Canyardo ha comptat.

A Catalunya hem trigat a conèixer Montero. Quan diem conèixer ens referim al contacte directe que la seva actuació d'enguany a la Volta ens ha proporcionat i que ha servit perquè aquest formidable grimpador basc ens vingués a mostrar les seves qualitats excepcionals a casa nostra mateix. Guanyar-se la confiança de tot un públic esportiu en tres dies, és un avantatge que només està reservat als homes de veritable classe en l'esport. Ricard Montero se l'ha guanyat i tenim la impressió que en les etapes que resten no li serà tan fàcil continuar el camí triomfal que ha emprès d'ençà que l'itinerari de la Volta, en entrar en les etapes de muntanya li proporcionà l'ocasió. Tant-se-val. Ja hem vist a Montero i aquest ha vingut expressament a Catalunya a mostrar-nos les seves portentoses qualitats. Si abans entre nosaltres el seu nom era discutit, avui serà esmentat amb elogi. Aquest resultat, si és que no pot millorar la classificació que ara detenta, és prou per donar-se per satisfet i nosaltres esmenarem de bon grat el criteri que d'ell teníem format.

Manquen dues etapes per acabar la Volta i resten 42 corredors classificats i disposats a seguir fins a Barcelona. En els primers llocs hi figuren Albinyana, Mateu, Tubau, Borràs i el tarragoní Carrion, el nou valor del ciclisme català que ha proporcionat enguany Tarragona. D'aquests cinc corredors, quatre són fills de comarques tarragonines. El celler del ciclisme català podem seguir dient que no s'estronca.

LA SORTIDA, AMB LA MEITAT DELS CORREDORS

Tan grossa fou la festa que el poble de la Seu dedicà als ciclistes i seguidors de la Volta, que ahir, a l'hora anunciada per a les quatre de la matinada, al lloc de sortida només hi havia els organitzadors i amb prou feines. Tots van haver de córrer porta per porta a cridar els corredors i la sortida no es va poder donar més aviat de dos quarts de cinc. Amb tot, Canyardo no hi era. Els jutges, però, no van anar amb contemplacions i donaren la sortida sense el líder. Ben aviat, però, va sortir, acompanyat d'uns quants rerassagats més. I als deu quilòmetres de la sortida tots s'havien enganxat.

UN NOU ATAC DE MONTERO

Als 52 quilòmetres de la sortida, que foren coberts a tren de passeig, començà la pujada a la collada de Tosses, que té no gens menys que uns 25 km. de pujada. Montero tornà a estirar fort. L'escamot aviat es reparteix. I Montero, amb aquella fermesa que mostrà en l'etapa anterior. Als sis quilòmetres de la collada sols seguien a Montero, Canyardo, Borràs, Maurel i Ezquerra.

Un quilòmetre més amunt, Montero estira més fort. Canyardo, segurament poc interessat a seguir el seu company d'equip, no s'esforça gens i deixa la iniciativa de caça a Maurel, que era al que menys interessava una escapada de l'irunès. El francès es defensà braument, però Montero, en el seu fort, que és la pujada, encara augmentà l'avantatge.

En el quilòmetre 15 de la collada les posicions són: al cap, Montero; a un minut, sis segons, Ezquerra; Mateu, Canyardo i Maurel, Borràs. A dos minuts i dos segons passen Sardanyons, Pancera, Tubau, Arambarri, Albinyana, Casamada, Caño, Carrion, Borràs, Serrano, Flequer i Pontes. Dalt de la collada les posicions són: Montero, que ha trigat cinquanta minuts a pujar-la (a 30 quilòmetres de promedil); a dos minuts, vint-i-cinc segons, Mateu, Canyardo, Ezquerra i Maurel.

El comandament d'aquest grup ha hagut d'anar sempre a càrrec del francès.

A 5 minuts i 5 segons passen Sardanyons, Albinyana, Pancera, Caño, Casamada, Flequer, Ezquerra, Borràs, Arambarri. Sardanyons és el que ha brillat més en aquest escamot, en el qual, com es pot observar, manquen ja Serrano, Pontes i Tubau.

AL FINAL DE LA BAIXADA, CANYARDO AL CAP

La baixada de la collada de Tosses ha estat quelcom emocionant. Els corredors s'han llençat per aquells viratges i pendents perillosos d'una manera fantàstica. A Campdevànol, final de la baixada, passen Canyardo sol; a 55 segons, Maurel, Mateu i Montero; a 2 minuts, 35 segons, Borràs i Albinyana; a 4 minuts, 45 segons, Ezquerra, Tubau, Caño, Arambarri, Pancera, Carrion, Sardanyons i Casamada.

Es dedueix d'aquestes diferències el que segueix: la reunió d'Ezquerra i Tubau a l'escamot de Pancera, i el vèncer el constant perill que representen els precipis, que suposa els dos minuts guanyats per Albinyana i Borràs sobre aquell escamot, i els altres dos, guanyats a Montero per Mateu, marcant sempre els viratges al davant de Canyardo i de Maurel.

CANYARDO-MONTERO

La lluita persisteix tan aferrissada com al principi, a la costa de Santigosa. Canyardo anava sol al davant, però més que pel seu propi interès hi anava perquè l'havien deixat. Amb l'avantatge que posseeix no li pot interessar córrer cara al vent per guanyar uns minuts més. Es limita a seguir. Millor dit, a què el portin. Això sí, amatent, però, a la més mínima indicació d'un atac de Montero per ajudar-lo si li interessa per guanyar posicions. Per això no és d'estranyar que a la poca estona de marxar sol, Canyardo es deixés atrapar per Montero, Maurel i Mateu, que el seguien.

Entre un nombrós i entusiasta públic es passa per la riallera vila de Ripoll, i més tard per Sant Joan de les Abadesses, on hi havia un control d'aprovisionament.

Diumenge, 14, a un quart de cinc:
VALENCIA F. C.
F. C. BARCELONA
CAMPIO DE CATALUNYA
CAMP DE LES CORTS
Entrada: DUES Ptes.

Montero, després d'ajudar a Canyardo, per consolidar-se al lloc de líder, es dedica, amb l'ajut del català, a guanyar llocs. I en una etapa ha aconseguit els seus propòsits gairebé que plenament. Del cinquè lloc que ahir ocupava, avui ja figura en el tercer. I cal esperar que si no els empeny la desgràcia, Canyardo-Montero coparan els dos primers llocs en arribar a Barcelona. Cal consignar que encara resten les costes d'Igualada i els Bruchs.

MAUREL ES RETARDA

Maurel no pot seguir el tren que li imposa Montero. Queda rerassagat, i Canyardo, donant-se compte de la impotència del francès, escapa amb Montero. Segueixen tots dos, rellevant-se a un tren fantàstic fins a la meta. Allí Montero decideix l'etapa a favor seu sobre la mateixa ratlla d'arribada.

Per a constatar el ten fantàstic que s'ha portat en aquesta etapa cal assenyalar que se sortí de la Seu d'Urgell amb mitja hora de retard, però s'arribà a Girona amb una hora d'avenç sobre l'horari probable.

LA CLASSIFICACIÓ DE L'ETAPA

1. Montero, en 8 h. 12 m. 55 s.
2. Canyardo, igual temps.
3. Maurel, 8 h. 16 m. 7 s.
4. Mateu, 8 h. 21 m. 7 s.
5. Esquerra, 8 h. 30 m. 21 s.
6. Borràs, 8 h. 30 m. 23 s.
7. Albinyana, 8 h. 30 m. 25 s.
8. Caño, 8 h. 30 m. 27 s.
9. Pancera, 8 h. 30 m. 34 s.
10. Casamada, 8 h. 32 m. 5 s.

Tubau, 8-44-11; Soler, 8-59-14; Escurriet, igual temps; Carrion, 9-2-35; Dupau, 9-8-25; Pagès, 9-9-14; Arambarri, 9-12-16; Sardanyons, 9-16-48; Pontes, 9-17-42; Flequer, 9-33-6; Del Campo, 9-36-16; Serrano, igual temps; Gascon, 9-36-26; Rosales, 9-36-52; Forns, 9-48-30; Borrull, 9-56-26; Pla, 9-56-26; Bori, 10-3-22; Oms, 10-3-22; Sarinyena, 10-4-10; Aller, 10-6; F. Figueres, 10-16-55; Fernàndez, 10-16-55; Esteve, 10-17-45; Gasulla, 10-17-45; Pou, 10-22; Oñaederra, 10-28; Carbó, 10-42-55; Salvador, 11-1-10; Casanoves, 11-1-35; Soler, 11-30; Vergés, 11-30.

LA CLASSIFICACIÓ GENERAL

1. Canyardo, 40 h. 8 m. 30 s.
2. Maurel, 40 h. 30 m. 47 s.
3. Montero, 40 h. 38 m. 33 s.
4. Mateu, 40 h. 43 m. 38 s.
5. Pancera, 40 h. 45 m. 43 s.
6. Albinyana, 41 h. 10 m. 48 s.
7. Tubau, 41 h. 17 m. 21 s.
8. Borràs, 41 h. 23 m. 51 s.
9. Carrion, 41 h. 43 m. 30 s.
10. Caño, 42 h. 57 s.

Escurriet, 42-26-38; Ezquerra, 42-42-16; Arambarri, 42-53-8; Dupan, 4253-24; Casamada, 42-59-22; Soler, 43-4-55; Sardanyons, 43-17-55; Gascon, 43-18-3; Pontos, 43-38-6; Flaquer 44-4-45; Serrano, 44-8-20; Pagès, 44-42-57; Rosales, 44-49-5.

Pou, 44-49-5; Delcampo, 45-57-52; Fernàndez, 45-2-12; Sarinyena, 45-38-20; E. Figueres, 45-38-57; Bori, 45-43-34; Borull, 45-58-1; Forns, 46-25-46; Aller, 46-38-59; Oñaederra, 46-56-7; Pla, 47-24-21; Bergés, 47-41-7; Homs, 48-22-22; Gasulla, 48-27-20; Casanova, 48-34-37; Esteve, 49-14-45; Carbó, 49-15-55; Salvador, 50-43-40; Soler, 51-45-45.

ELS RETIRATS D'AHIR

En l'etapa d'ahir es registraren les baixes següents:

Miquel Gili, que no es presentà a la sortida de l'etapa; Tudela, que sofrí una caiguda, i Oliver i Montoy, que s'han retirat durant l'etapa.

SESTAL CICLES DE QUALITAT
COMERÇ, 29 (Estació de França)

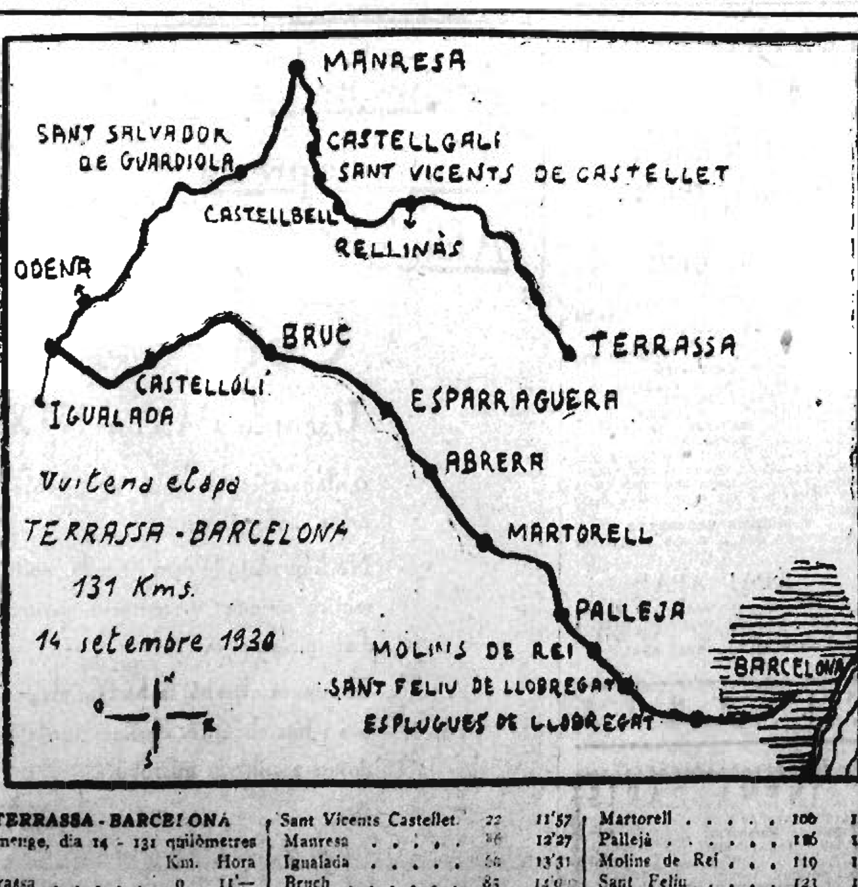

TERRASSA - BARCELONA
Diumenge, dia 14 - 131 quilòmetres

	Km.	Hora
Terrassa	0	11'—
Rellinàs	10	11'31
Castellvell	18	11'48
Sant Vicents Castellet	22	11'57
Manresa	36	12'27
Igualada	66	13'31
Bruch	85	14'0
Esparreguera	97	14'35
Abrera	100	14'41
Martorell	106	14'54
Pallejà	116	15'15
Molins de Rei	119	15'23
Sant Feliu	123	15'35
Esplugues	128	15'30
Barcelona (Estadi)	132	16'—

AVIACIO

A L'AERODROM CANUDES

Els pilots i avions d'aquest aeròdrom han realitzat durant aquests dies una intensa campanya aeronàutica per Catalunya i Huesca, havent visitat en el curt espai d'un mes les poblacions de Mollet, Igualada, Granollers, Manresa, Sant Joan de Mediona, Torredembarra i Barbastro; durant aquests vols de propaganda s'han efectuat més de dos-cents batetgs de l'aire i totes les exhibicions s'han dut a terme sense el més petit incident i amb l'entusiasme més pregó per part de les multituds reunides en els pobles visitats.

Darrerament també, un dels aparells de l'Aeròdrom Canudes, tripulat pel pilot En Guillem Xuclà, realitzà una "tournée" de propaganda en la que ha visitat Lleida, Saragossa, Madrid i Toledo, efectuant més d'un centenar de vols i donant el bateig de l'aire a més de vuitanta persones.

De tornada ja tot el personal i material a l'aeròdrom, pel diumenge s'han preparat dues interessants festes aeronàutiques, que tindran lloc al matí i tarda d'aquest dia, en les quals es posaran en vol quatre aparells de l'aeròdrom amb els seus corresponents pilots, i en els quals podran volar totes les persones que ho desitgin i s'inscriguin al mateix aeròdrom.

Els autocars per a l'Aeròdrom Canudes tenen llur parada a la Ronda Universitat, xamfrà Balmes, i sortiran a les deu del matí i quatre de la tarda.

A L'AEROPORT

Acabada la temporada d'estiu, a partir de demà, diumenge, a l'Aeroport tornaran a celebrar-se les reunions aeronàutiques que tenien lloc tots els dies festius.

Al matí i a la tarda es faran vols, en els que el públic podrà prendre part inscrivint-se a l'aeròdrom mateix, a qualsevol hora, i l'entrada al camp serà lliure, com de costum.

Els autocars, que surten de la plaça de Catalunya (davant l'estació de Sarrià), faran el servei entre la ciutat i l'aeròdrom directament.

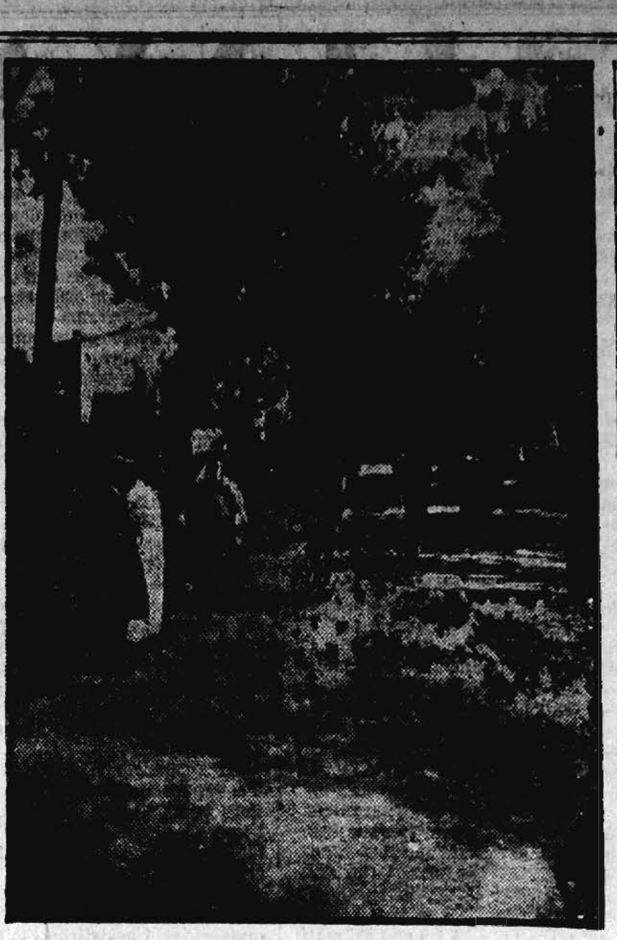

Un moment del pas dels corredors per Artesa de Segre

FISK Els millors neumàtics
CREU COBERTA, 17, I SANT JOAN, 11 (REUS)

Diumenge, 14, a un quart de cinc:
VALENCIA F. C.
F. C. BARCELONA
CAMPIO DE CATALUNYA
CAMP DE LES CORTS
Entrada: DUES Ptes

F U T B O L

Es prepara el gran partit Centre-Catalunya

Definitivament, el vinent dia 24 se celebrarà el primer partit entre les seleccions del Centre i Catalunya.

Aquest partit és de gran transcendència, tota vegada que ens ha de mostrar a començament de la temporada la forma de les dues potències futbolístiques. Té, a més, els nobles al·licients d'ésser de benefici a la Mútua de Jugadors, a l'Asil de Sant Joan de Déu i a la família del dissortat Jimeno.

Segons notícies rebudes de Madrid, la Federació Centre en els moments actuals està fent una revisió dels millors valors futbolístics de què disposa, i assegura que en aquesta ocasió confeccionarà un equip representatiu de gran potència, digne per tots conceptes de poder-se acarar amb l'equip català.

En aquest encontre el porter Ricard Zamora, que tantes vegades havia defensat el marc català, es presentarà per primera vegada com a seleccionat del Centre. Serà interessant de veure com aquest excepcional jugador es defensa de les escomeses dels davanters catalans, els quals fins ara havien estat els seus companys.

Per la seva part, la Federació Catalana disposa d'elements més que suficients per a poder fer un equip que satisfaci el més exigent. Creiem saber que a mitjan setmana entrant es farà pública la composició de l'equip de Catalunya.

S'han ja cursat un bon nombre d'encàrrecs de taquillatge per a aquest encontre. Els que desitgin adquirir amb anticipació entrades i seients poden passar les demandes als clubs de primera categoria, a la Federació Catalana i al Centre de Localitats d els plaça de Catalunya.

Cal esperar, doncs, que el partit, que se celebrarà a Les Corts, resultarà el grandiós èxit que les finalitats altruistes a què està destinada la recaptació es mereixen.

L'EQUIP QUE PRESENTARA EL BARCELONA CONTRA EL VALENCIA

Ha causat molta satisfacció entre l'element valencià que resideix a la nostra ciutat la vinguda del primer equip del València F. C., que el vinent diumenge jugarà un encontre amistós al camp de Les Corts contra els campions de Catalunya, encontre que començarà a un quart de cinc de la tarda.

Es confia que l'actuació del València serà, de molt, superior a la darrera visita que ens féu, tot i que llavors ja fou brillant. Motiva aquest optimisme la inclusió en l'equip de tres o quatre jugadors nous.

L'equip del València és esperat aquest vespre a la nostra ciutat.

Ens ha estat comunicat l'equip que el Barcelona presentarà contra el València. Serà el següent: Nogués, Llorenç (substitut), Oro, Mas, Martí, Guzman, Castillo, Piera, Golburu, Arocha, Bestit i Sagi. Suplents: Saló, A. Garcia i Ramon.

A les tres en punt de la tarda, abans d'aquell partit, en jugaran un altre, d'una hora de durada, els equips infantils del Gràcia i Poble Sec. Aquest encontre correspon al Campionat de Catalunya d'infantils, organitzat per la Lliga Amateur de la Federació Catalana de Futbol.

El futbol amateur

CAMPIONAT COMERCIAL

Resultats dels partits celebrats els proppassats dissabte i diumenge, dies 6 i 7.

Grup dissabte

P. C. P., 6; Mas Bagà, 1.

Banc Alemany cedeix els punts a Studebaker Club.

Grup diumenge

Ebre S. C., 7; Jorba, 0.

C. D. Siglo, 3; S. D. S. A. Cros, 3.

Penya Casajuana, 2; Material F. C., 1.

Ford F. C., 7; C. D. Rocalla, 1.

Aiglon F. C., 5; S. A. E. S. A., 0.

Monplet, 4; D. H., 1.

Partits a celebrar els vinents dissabte i diumenge, dies 13 i 14:

Dissabte

Studebaker Club - A. D. Gramòfon, camp del Gràcia.

P. C. P. - A. D. Telefònica, camp de la U. S. Sans.

Petromax - Mas Bagà.

Diumenge

Ebre S. C. - Barato, camp de l'Ebre.

C. D. Siglo - Material F. C., camp del Fortpienc.

Casajuana - Jorba, camp del Sagrerenc.

Ford F. C. - S. A. E. S. A.

FESTA MAJOR DE SANT GERVASI

Amb motiu de la festa major d'aquesta barriada, tindrà lloc al camp del C. D. Bonanova (situat al carrer de Ganduxer) un partit de futbol entre els primers equips del S. Orieó Sarrianenc i C. D. Bonanova, el dia 14 de setembre, a les quatre de la tarda.

Per a donar més interès al partit, el Cóllegi de Nostra Dona de la Bonanova (Germans de les EE. CC.) ha ofert una magnífica copa perquè sigui disputada en el susdit partit.

El match promet ésser molt disputat i veure's molt concorregut, degut a què els dos equips alinearan els millors elements de què disposen, per tal de fer-se seu l'esmentat trofeu.

El futbol a les comarques

A REUS

Reus Deportiu - U. E. de Vilafranca

Demà, diumenge, tindrà lloc a l'Estadi del Reus Deportiu aquest interessant partit amistós, el qual servirà per a entrenar degudament els jugadors reusencs, car ja la intenció d'inaugurar la temporada vinent a darrers del mes que som o a primers d'octubre, a base d'un bon partit de futbol.

El Reus presentarà el següent equip:

Sans, Guasch, Fonts, Margalef, Bergés, Fornés, Ricardín, Capell, Domingo II, Llopis i Climent.

Els aficionats reusencs podran veure jugar quatre nous elements: En Fonts, que jugà en el Tarragona F. C. i a l'anterior temporada en el Catalunya Nova, i és per tant força conegut; En Bergés, que darrerament ha jugat en el Gimnàstic de València; En Ricardín, que ha defensat moltes temporades els colors del Múrcia, i En Capell, que, per haver jugat en l'Atlètic de Sabadell, és ja conegut dels reusencs.

PILOTA BASCA

AL CLUB MANISTA

Els partits de pilota a mà per al Concurs Social que es jugaran demà al Frontó Amèlia són els següents:

Pirem partit: a les 3'30 de la tarda (de tercera categoria), París-Duran (rojos) contra Maled-Pozuelo (blaus).

Segon partit: (de tercera categoria) Javierre-Blanes (rojos) contra Besó-Montón (blaus).

Tercer partit: (de segona categoria) Miró-Baulies (rojos) contra Segalà I-X. (blaus).

Quart partit: (de segona categoria) Gasque-Muntaner (rojos contra Argilés-Roca (blaus).

Cinquè partit: (de primera categoria Tena-Isidoro (rojos) contra Ballester-Marin (blaus).

Diumenge, 14, a un quart de cinc:
VALENCIA F. C.
F. C. BARCELONA
CAMPIO DE CATALUNYA
CAMP DE LES CORTS
Entrada: DUES Ptes.

N A T A C I O

LA SENYORETA MARIA AUMACELLES INTENTARA BATRE, AQUEST VESPRE, EL RECORD DELS 300 I 400 METRES ESTIL LLIURE FEMENI

Avui, dissabte, a les set del vespre, tindrà lloc a la piscina del C. N. Barcelona l'intent de rècord dels 300 i 400 metres estil lliure femení per la coneguda nedadora de fons senyoreta Maria Aumacelles.

La magnífica forma en què es troba actualment aquesta simpàtica nedadora fa esperar que sortirà airosa en el seu intent.

B O X A

AL BOXING SPORT CLUB

L'interès que ha desvetllat l'emocionant revenja entre els pesos migforts Isidro-Llorenç ha estat augmentat pel combat final entre els professionals Rodríguez i Sans, els quals, sens dubte, oferiran un combat duríssim.

L'ordre del programa és el següent:

Pesos gall: Bolet (Sporting) contra Frades II (Firpo).

Pesos mosca: Vilanova (Boxing) contra Fernàndez (Palace).

Pesos ploma: Ubeda (Boxing) contra Català (Barceloneta).

Pesos ploma: Abad (Boxing) contra Ferrer (Palace).

Pesos mig: López (Boxing) contra Bosch (Catalunya).

Pesos mig: Isidro (Boxing) contra L'orenç (Sporting).

Pesos ploma: Rodríguez contra Sanz (professionals).

Efectueu una prova de la motocicleta O. K. SUPREME i sereu un entusiasta més.
Després demaneu preus, i sereu un afortunat comprador.
Per a proves i preus
O. K. SUPREME
Avinguda Alfons XIII, núm. 409.

ESTADI
DIUMENGE, A LES 4 — ARRIBADA dels ciclistes que disputen la
VOLTA A CATALUNYA
A continuació interessants programes de
DIRT-TRACK
Revenja COBO - GARCIA
Presentació de MISS SUNNY SOMERSET - Bella campiona anglesa
Debut de CLIFF PARKINSON (El Bòlit Humà)
TRIBUNA LATERAL AMB SEIENT, 1 PESSETA
SERVEI EXTRAORDINARI D'AUTOMNIBUS

CATALUNYA

MANRESA

Conferències de Duran Reinals i Nicolau d'Olwer :: Altres noves

Són esperades amb molta expectació les dues conferències que tenen anunciades per a avui, divendres, a l'estatge d'Acció Catalana, els senyors Duran i Reinals i Nicolau d'Olwer.

Hom diu que per a escoltar l'autoritzada paraula de tots dos conferenciants vindran nombroses representacions de la comarca.

Tot fa preveure, doncs, que avui l'estatge d'Acció Catalana es veurà concorregudíssim, donada la vàlua dels dos conferenciants esmentats i llur significació.

— Sabem que per l'11 de setembre es cursaren nombroses targes al Govern de Madrid demanant la normalització del Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, de Barcelona.

També les entitats catalanistes trameteren corones de flors al monument a Rafael Casanova a Manresa.

— Es imminent l'aparició del setmanari "Política", que serà el portaveu d'Acció Catalana, a Manresa.

— Ha estat inaugurada la nova botiga que ocupa al carrer del Born la sabateria Torra. Val a dir que tota ella és un davassall de bon gust i de luxe, i el rètols són tots escrits en català, com pertoca. Ja el títol de la botiga diu així: "Calçats Torra".

Felicitem els senyors Oriol pel bon gust amb què han sabut restaurar el seu antic i important comerç de sabateria.

SANT FELIU DE PALLAROLS

L'estiueig

Aquest any, com altres, la nostra vila ha estat molt animada.

Durant els tres mesos d'estiu han estat molt nombroses les famílies que per la bona aigua i excel·lent temperatura que es gaudeix han romàs a la nostra vila.

Entre les famílies que encara han allargat llur estiueig figura la del nostre amic En Ramon Solà i Pujol.

TARREGA

La Festa Major

Festes que a honor de Sant Eloi celebrarà la ciutat de Tàrrega, durant els dies 13, 14, 15 i 16 de setembre de 1930.

Dia 13. — Al migdia, tritlleig general de campanes i cercavila pels gegants i nans i Banda Municipal, que tan encertadament dirigeix el mestre En Ramon Ribera.

A les set de la tarda: arribada del típic Tararot, el qual, amb les seves alegres tocades, seguirà tots els carrers.

Dia 14. — A les set del matí: presidida pel Magnífic Ajuntament i Reverenda Comunitat, sortirà de l'església parroquial la tradicional processó de Sant Eloi, la qual es dirigirà a l'ermita de l'esmentat Sant, on es cantarà una solemne Missa. Assistiran als susdits actes la Banda Municipal i el Tararot.

A les vuit: al passeig de la Serra, tindran lloc les curses pedestres que recorreran els trajectes de costum. Al guanyador de la Cordera no li serà permès fer la presentació. Amenitzaran aquest acte la Banda Municipal i el Tararot.

A les dotze dels dies 14, 15 i 16, audició de sardanes per la renomenada Cobla La Principal de Santa Coloma de Farnès, organitzades pel "Foment de la Sardana".

A les cinc de la tarda: interessant partit de futbol entre el Fortpienc i el Tàrrega S. C.

A la mateixa hora: extraordinari concert per l'Orfeó Nova Tàrrega, amb la col·laboració de la Cobla La Principal de Santa Coloma de Farnès.

A les set: gran concert a la plaça del Carme.

Dia 15. — Al migdia: concert a la plaça Major.

A les cinc de la tarda: gran esdeveniment esportiu: partit de futbol entre els equips de primera categoria R. C. D. Espanyol i Badalona F. C. (primers equips complets).

Després del partit de futbol, concert a la plaça del Carme.

A dos quarts de deu de la nit: dispar d'un grandiosíssim castell de focs artificials, per l'acreditada casa Successor de Lluís Mates, de Barcelona.

Amenitzarà l'acte la Banda Municipal.

Dia 16. — Al migdia: concert a la plaça Major.

A les cinc de la tarda: emocionant partit de futbol entre l'Espanyol i el Júpiter (primers equips complets).

Diversions particulars:

L'Aliança: projeccions de pel·lícules sonores; actuació de la genial estrella de varietats, Goyita; concerts i balls de societat, amenitzats per la renomenada orquestra Fatxendes, de Sabadell.

Ateneu: Companyies de comèdia del teatre Novetats i Vila-Daví, del teatre Romea, de Barcelona; audicions de sardanes per la renomenada Cobla La Principal de Santa Coloma de Farnès i ball de societat.

La Unió i Joventut Targarina: balls de societat, tarda i nit.

AGRAMUNT

La Festa Major

Heu-vos ací el programa de les festes que se celebraran en aquesta vila amb motiu d'escaure's la seva Festa Major:

Dia 13. — A les deu del matí: Repartiment de bons de queviures a les famílies necessitades de la vila.

A les dotze: gran volteig general de campanes i estrepitosa tronada anunciarà la festa de la Verge del Socors.

A les set de la tarda: solemnes completes, que acabaran amb la Salve, a l'Església parroquial.

A les deu de la nit: gran concert per l'orquestra "La Principal d'Agramunt, amb la cooperació de nous i valuosos elements, davant la casa Consistorial.

Dia 14. — A les nou del matí: solemne Ofici. Es cantarà la Missa del Santíssim Sagrament, de Ribera; el panegíric de la Verge anirà a càrrec de l'eloqüent orador sagrat reverend P. Lluís Jou, franciscà.

A les dotze: gran concert per l'orquestra "La Principal d'Agramunt", davant la casa Consistorial.

A dos quarts de tres de la tarda: magne concert per l'orquestra "Mon agramunt", d'Agramunt, valuosament augmentada per notables solistes del Sindicat Musical de Catalunya; al local de "La Barretina", i gran concert davant el Cafè Saló (empresa envelat).

A les quatre de la tarda: solemne processó, a la qual assistirà el magnífic Ajuntament i autoritats, i en la qual es portarà sota tàlem la veneranda imatge de la Verge del Socors.

Actuarà en tan solemne acte l'orquestra d'aquesta vila "Els Montagrins", notablement augmentada.

A les cinc: gran partit de futbol al camp d'esports del F. C. Agramunt.

A dos quarts de set: gran audició de sardanes davant la sala-cafè de "La Barretina".

A la mateixa hora, gran ball, (empresa envelat).

A dos quarts de deu de la nit: a la Societat "La Barretina", presentació de l'excel·lent companyia del teatre Romea, de Barcelona, Vila-Daví, la qual posarà en escena la monumental obra dramàtica "La Dolorosa", de l'eminent poeta Ventura Gassol. A continuació, presentació de la gentil cançonetista Mary Ondra. Després, lluït ball.

A les deu: (empresa envelat) debut de la companyia de sarsuela del teatre Victòria, de Barcelona, la qual posarà en escena la sarsuela en un acte "El señor Joaquín" i la sarsuela en dos actes, de reconegut nom, "La del Soto del Parral". En acabar l'espectacle, lluït ball a càrrec de "La Principal d'Agramunt".

Dia 15. — A les nou del matí: Ofici de difunts. Es cantarà la Missa de J. Llaurador; el sermó anirà a càrrec de l'esmentat orador sagrat.

A les onze: gran audició de sardanes davant "La Barretina"; a dos quarts de tres de la tarda (empresa envelat) gran concert davant el Cafè Salon, i l'orquestra "Montagrins", davant "La Barretina".

A dos quarts de tres:. (empresa envelat): Concert al Cafè-Saló i també un altre concert al local de la societat "La Barretina".

A les sis: lluïts balls a la societat "La Barretina" i a l'envelat.

A dos quarts de deu de la nit: gran concert per l'orquestra "Montagrins, davant la Casa de la Vila.

A les deu: grans balls a l'envelat i societat "La Barretina".

GIRONA

Un telegrama. — Conferències

El Grup Excursionista i Esportiu Gironí ha adreçat un telegrama al Govern demanant la reposició de la Junta del Centre de Dependents.

— Avui, dissabte, el professor senyor Miquel Santaló donarà una conferència al Centre Federal de Llansà, sobre el tema: "Deures immediats de les organitzacions republicanes", i demà en donarà una altra a Portbou, sobre "La República a Espanya".

ULLDEMOLINS

La Festa Major

Amb impaciència són esperades les festes que els dies 13, 14, 15 i 16 tindran lloc amb motiu de la Festa Major. Ultra les festes religioses i profanes que de costum solen celebrar-se, enguany el programa ens ofereix un número extraordinari, que, sens dubte, deixarà un grat record als veïns d'aquesta vila.

Es tracta de la representació de l'excels poema "La Dolorosa", de l'eminent poeta Ventura Gassol, per al dia 13 a les deu de la nit, i a càrrec de la companyia Vila-Daví, del teatre català Romea, de Barcelona, a l'envelat monumental.

Si a l'èxit obtingut en les representacions que d'aquest poema s'han fet a Barcelona i per Catalunya, s'ajunta el fet que l'acció passa en el mateix poble, es comprendrà l'interès que entre els veïns i pobles de la rodalia ha desvetllat aquesta representació.

La companyia Vila-Daví, a fi d'obsequiar el poble on el poeta es va inspirar, i salvant tota classe de dificultats, donarà la representació sense descuidar el més petit detall.

Cal remarcar, com a nota culminant de la festa, que a la representació assistiran l'autor del poema i el celebrat escriptor En Joan Puig i Ferreter, invitats pels nombrosos amics i admiradors amb què compten ací.

Esperem, doncs, que el 13 de setembre serà, per als veïns d'Ulldemolins un dia de grat record.

BISBAL DEL PENEDES

Interessant conferència. — De la collita. — Altres

El dissabte passat, i en el local de la Unió Bisbalenca, es va organitzar una nova conferència que va descabdellar l'intel·ligent i jove advocat de Barcelona, En Joan Lluís Pujol i Font.

El tema fou "Causes del malestar econòmic". Resumint el que el senyor Pujol va dir en el seu discurs, que va durar hora i mitja, direm que les causes que han contribuït a la baixa de la nostra pesseta, són tres: primera, la implantació de monopolis; segona, la destitució de les persones tècniques, substituïdes per les inaptes, cas que tant va abundar en temps de la dictadura, i tercera, a la poca preocupació de la classe treballadora i mitjana per les coses financieres.

El nombrós públic que omplí el local, va sortir més que satisfet de la conferència.

— Estan molt avençats els preparatius per a la pròxima collita. La pluja que ahir va caure, calmà el pessimisme que entre els pagesos regnava. La impressió que els novells mostos aconseguiran una elevada graduació, ha fet que el seu ànim es tornés a omplir d'optimisme.

El veterà i ferm republicà federal, En Joan Huch i Palau, s'ha vist en el dolorós tràngol d'exposar-se a una delicadíssima operació quirúrgica, que li ha estat practicada a la Clínica del doctor Puig i Sureda, de Barcelona.

El pacient es troba ja en un estat satisfactori i fora de perill.

Fem vots pel seu prompte i total guariment.

ST. JOAN DE LES ABADESSES

La Festa Major

Amb motiu de tenir lloc durant els dies 13, 14, 15 i 16 d'aquest mes, la Festa Major local, se celebraran els actes que organitzats per la Comissió de festes es descabdellaran sota el següent programa oficial:

Dissabte, dia 13 (nit). — La Casa Ajuntament, places, passeigs i carrers, apareixeran esplèndidament il·luminats.

A les vuit: l'orquestra, installada al cloquer del Monestir i alternant amb un gran repic de campanes, executarà airoses peces, amb les quals invitarà al veïnat a donar començament a les festes.

Acte seguit: a la Plaça Major, sardanes.

Diumenge, dia 14. — A tres quarts de deu: de la Casa Ajuntament sortiran les autoritats i Pavordes, els quals, acompanyats per l'orquestra, es dirigiran al Monestir per assistir al solemne Ofici.

A les quatre: els Pavordes, acompanyats per l'orquestra, passaran a recollir, a llurs respectius domicilis, les Pavordesses, per tal d'anar a ballar, a la Plaça Major, l'antic ball de Caputxes i Gambetos.

Un cop acabat aquest ball, es tocaran cinc sardanes a la Plaça Major.

A les nou de la nit, serenates per les orquestres i el Chor de la Joventut Santjoanina.

A les deu: sardanes a la Plaça Major.

Dilluns, dia 15. — A dos quarts d'onze del matí: Sardanes al Passeig d'Abat Vianya.

A les cinc de la tarda: gran concurs de sardanes a la Plaça Major. S'adjudicaran els següents premis: primer, 250 pessetes; segon, 125; tercer, 75; i quart, 50 ptes.

Seguidament: sardanes.

A les nou de la nit: serenata per l'orquestra "La Moderna, de Granollers", al Passeig de Vinya.

A les deu: ball de Caputxes i Gambetos, i tot seguit, sardanes, a la plaça de l'Abadia.

Dimarts, dia 16. — A les deu del matí: audició de sardanes.

A les tres de la tarda: Tornaboda a la font del Cubilà, on després de berenar, es ballaran sardanes.

Al captard: gran marxa de les antorxes per totes les places i carrers de la vila i per acabar, a la plaça Major esb allarà una sardana.

A les deu de la nit: sardanes al passeig.

La part musical, a càrrec de Palafrugell".

SOLER I TORRA G^{MANS}

BANQUERS

BITLLETS

Francesos, 36'00 per 100.
Anglesos, 44'60 ptes.
Italians, 48'25 per 100.
Belgues, 128 per 100.
Suïssos, 178 per 100.
Portuguesos, 0'36 ptes.
Alemanya (Reichsmark), [illegible]
Austria (Schilling), 1'38 íd.
Txecoslovàquia, 26'75 per 100
Holandesos, 3'60 ptes.
Grècia, 11'80 per 100.
Suècia, 2'45 pessetes.
Noruega, 2'44 íd.
Dinamarca, 2'45 íd.
Finlàndia, 22'95 per 100.
Romania, 5'40 íd.
Bulgària, 6'44 íd.
Turquia, 4'00 pessetes.
Estats Units, 9'10 íd.
Canadà, 9'00 ídem.
Argentins, 3'20 íd.
Uruguais, 7'52 íd.
Xilens, 1'04 íd.
Brasilers, 0'90 íd.
Bolivians, 2'98 íd.
Colombians, 8'51 íd.
Peruans, 32'75 íd.
Paraguais, 0'10 íd.
Venezuela, 1'65 íd.
Japonesos, 4'45 íd.
Algerins, 35'75 per 100.
Egipte, 44'30 ptes.
Filipines, 4'28 íd.
Hongria, 1'59 íd.

OR

Alfons, 175 per 100.
Unces, 175 per 100.
4 i 2 duros, 175 per 100.
1 duro, 8'50 pessetes.
Isabel, 176 per 100.
Francs, 174 per 100.
Lliures, 41'25 pessetes.
Dòlars, 9'05 íd.
Cubà, 9 íd.
Mexicà nou, 176 per 100.
Venezuela, 175 per 100.
Marcs, 213 per 100.

Mercat d'Arbós

Ous, la dotzena, 4 ptes.
Conills, el parell, de 8 a 10.
Gallines, íd., de 20 a 22.
Pollastres, íd., de 12 a 16
Anecs, íd., de 18 a 20.
Porcs, un, de 50 a 70.
Garrofes, els 40 quilos, 8 ptes.
Ordi, els 100 quilos, 37.
Blat, els 100 quilos, 47.
Vi blanc, grau i carga, 2'50.
Vi negre, íd., 2'50.
Moresc, 100 quilos 55.
Erp, ídem, 42.
Favetes, íd., 52.

FONDA SIMON

Es on menjareu la millor escudella i olla. Saló per a banquets. Esparteria, 6, i Vidrieria, 12. Tel. 17992

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

OFERTES DE TREBALL

ES DEMANEN

treballadores vernissadores de munyeca. Casa L. Borre; i Fills. Carrer Dupont, 96, a Tolosa.

LLOGUERS

LOCAL ESPAIOS

es traspassa, lloc cèntric i propi per a societat important amb sala teatre. Per tractes. Carme, 64, pral.

DIVERSOS

MALALTIES DE LA PELL

Vies urinàries. Defectes sexuals. Raigs X Radioteràpia. Diatèrmia. Dr. Ferré Pijoan. Rambla de Canaletes, 11 (escala de la Sastreria).

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVETATS

Gran companyia lírica. Primer actor i director,

ANSELM FERNANDEZ

de la qual forma part l'eminent tenor

EMILI VENDRELL

Tarda, a les 4'30. Programa extraordinari:

LOS DE ARAGON per M. Melo i L. Moreno. LAS HILANDERAS per T. Avelli i A. Latorre, i l'exitàs

LA DOLOROSA

per CORA RAGA i ANTONI LATORRE.

Nit, a les deu. La grandiosa obra en tres actes, del MESTRE VIVES,

Doña Francisquita

per l'eminent divo E. VENDRELL i les notables tiples Cora Raga i Trini Avelli. Gran presentació.

Demà, comiat de la companyia. Programa monstre. A la tarda, LOS DE ARAGON, LOS CLAVELES, LAS HILANDERAS, per E. Vendrell, i LA DOLOROSA. Nit, DOÑA FRANCISQUITA.

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE BARCELONA

COMPANYIA DEL TEATRE LARA DE MADRID

Avui, dissabte, tarda, a un quart de sis. Nit, a un quart d'onze. La farsa còmica en tres actes, de Carles Arniches,

Para ti es el mundo

Demà, diumenge, tarda: ROSAS DE OTOÑO

Nit: PARA TI ES EL MUNDO

TEATRE CATALA ROMEA

Companyia VILA-DAVI

Dissabte 20 setembre. INAUGURACIO I ESTRENA. La comèdia en cinc actes i dos intermedis, original d'AVELI ARTIS,

Quina llàstima de xicot!

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE POLIORAMA

Gran companyia còmica de IRENE ALBA - GARCIA LEON PERALES

Avui, dissabte, tarda.

PEGAME, LUCIANO!

Nit:

DOÑA TUFITOS

TEATRE NOU

Companyia SAUS DE CABALLE

Tarda, a les 4'30: LA MARCHA DE CADIZ i EL HUESPED DEL SEVILLANO. Nit, a les deu: EL POBRE VALBUENA i

EL PINAR

Demà, tarda, actes primer i tercer de MARINA i EL PINAR. Nit, LA MARCHA DE CADIZ i EL PINAR.

TEATRE VICTORIA

Avui, dissabte, tarda, a les 4'30. I: LA ALEGRIA DE LA HUERTA. II: EN SEVILLA ESTA E LAMOR. III: EL HUSAR DE LA GUARDIA. Nit, a les deu. I: LA MANO DE DOÑA LEONOR. II: LA ROSA DEL AZAFRAN.

OLYMPIA

LA SETMANA ENTRANT

HIPOLIT LAZARO

en LA FAVORITA, L'AFRICANA, AIDA, TOSCA, RIGOLETTO i una altra veritablement SENSACIONAL.

Encàrrecs a Comptaduria.

TEATRE APOLO

Companyia de grans espectacles de MANUEL SUGRANYES

Avui, dissabte, tarda, a les 5'30. Butaques a 3 ptes. Seients a 1'50 ptes. Els dos grandiosos espectacles

EUREKA

i

OLE! OLE!

Nit, a un quart d'onze:
Esdeveniment teatral.
I: La revista de gran èxit

OLE! OLE!

pels seus creadors,
EMPAR MIGUEL ANGEL
Pepeta Huerta — Maria Severini
JOANA SALAZAR
Pep Vinyes
Manuel Pradas — Modest Cid
PAUL CHEVALIER
germà de Maurice Chevalier.
YETTE HARREL
i l'artista enciclopèdic
RAY-BEL
II: ESTRENA

de la revisteta d'Adéu! amb poques plomes, poca roba i quatre sketchts sense trucs de París, escrita amb mala lletra per Amichatis i Sugranyes, per a ésser representada

3 UNIQUES VEGADES, 3

amb música més o menys original de Viladomat.

APA! APA!

Decoracions sense acabar, de Morales i Asensi. — Demà, diumenge, tarda, a un quart de cinc, i nit, a les 10'15, OLE! OLE! i APA! APA!

CINEMES

CINEMA PARIS

TARDA, 4'30 - NIT, A LES 10

Revista Paramount (sonora). Còmica; Cocoa Nuts, (sonora) Paramount, i, l'èxit de Nancy Carroll i Richard Arlen en el film sonor MANHATAN COCKTAIL.

Demà, matinal d'onze a una.

CINÆS

FEMINA. — Programa sonor M. G. M. Aparell Western Electric. Tarda, de 4 a 8, i nit a les 10: Diari Metro (a les 4, 6 i 10); LA CANCION DE LA ESTEPA (a les 4'40, 6'10 i 10'10), per Lawrence Tibbet. Stan Laurel

CAPITOL. Programa sonor Fox. Aparell Western Electric. Avui, de 4 a 8 i nit a 1/4 d'11: Noticiari Fox; LA BELLA DE SAMOA, per Lois Moran; EL PRECIO DE UN BESO, totalment parlada i cantada en espanyol.

PATHE PALACE :: EXCELSIOR :: MIRIA

Avui, LA MUJER MARCADA, per Lillian Gish. - EL CHICO, per Charlot. - Còmica. - Als Pathé Palace i Excelsior, a més, EL PRISIONERO DE ZENDA, R. Novarro.

:: MONUMENTAL :: BOHEMIA :: IRIS PARK ::

Avui, EUGENIA GRANDET, per Rudolf Valentino i Alice Terry. — LA CHICA DEL CORO, per Bessie Love; POR LA VIA LACTEA, Reginald Denny.

GRAN TEATRE COMTAL *(Marquès del Duero). Temporada de cinema sonor*

Avui, LA SENORITA ROCAMBOLE, per Lily Damita. NOTICIARI FOX SONOR: Dibuixos animats sonors, i la revista FOX MOVIETONE FOLLIES, 100 per 100 sonora, per Sue Carol, David Rollins, i un sens fi de cares boniques.

DIANA :-: ROYAL :-: WALKYRIA :-: ARGENTINA

LOS HIJOS DE NADIE, per Leda Gish. - Còmica. - Dibuixos. - Noticiari Fox. Als Diana i Argentina, a més, EL PRINCIPE ESTUDIANTE, i als Royal i Walkyria, a més, LAS CATARATAS DEL DIABLO, per Lon Chaney.

CIRC BARCELONES

LA CATEDRAL DE LES VARIETATS

Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc. Butaca, 1 pta. Nit, a les 9'45. Butaques a 2 i a 1'50 pessetes.

ESTUPEND PROGRAMA D'ATRACCIONS MIMI SAMANIEGO, dansarina; MONTIJANO, l'home que intriga; FRED AND MERYS, ciclistes còmics; ANGELETA RUBIO, notable ballarina.

BLANCA NEGRI

L'artista de moda, única en el seu gènere. ... Es despatxa sense augment d'onze a una, i tarda, des de les quatre. Telèfon 13595.

SPLENDID CINEMA

Consell de Cent, 217. - Telèfon 30616

Avui, Cultural; LA DAMA DE LAS CAMELIAS, Rudolf Valentino; Harold Lloyd en

Marino de agua dulce
Marqués en Comandita

per ADOLF MENJOU.

TRIOMF, MARINA I NOU

UN CARGAMENTO EXTRAÑO; LOS TRES RECLUTAS, per Ossi Olwalda; A CONSTIPARSE TOCAN (còmica). Actualitats Gaumont.

Només al Triomf, EL ANGEL PECADOR (sonora). Només al Marina, EL PATRIOTA, sonora. Només al Nou, LAS ESTRELLAS DEL CIRCO (muda).

Quina llàstima de xicot!

DIVERSOS

Maricel-Prak

GRAN PARC D'ATRACCIONS MONTJUIC

Muntanyes russes-Bug-Wiching - Waves
GRAN PISTA DE SKATING
MAGNIFIC RESTAURANT
THE DANSANT - DINERS AMERICAINS
JAZZ ORQUESTRINA
Tobogan - Cascada - Discos - Skooter

AVUI, DISSABTE, NIT:

Grandiosos focs aeris
Audicions de sardanes
i
Concert per la Banda del Regiment de Caçadors

DEMA, DIUMENGE, TARDA:

Audicions de sardanes
i
Magnífics focs japonesos

Mitjans de comunicació:

AUTOS: Marquès del Duero, carrer de Mata. Carretera de Montjuïc, recentment asfaltada.

PUBLIC: Funicular de Montjuïc (bitllet combinat d'anada i tornada amb entrada al Parc, UNA PESSETA) Estació intermèdia Funicular de Montjuïc seguint el Passeig, recentment inaugurat.

ENTRADA AL PARC:

CINQUANTA CENTIMS

ENTRADA LLIURE AL RECINTE DE L'EXPOSICIO

Quina llàstima de xicot!

Festa Major de St. Gervasi

ESPLENDID ENVELAT

Situat davant Estació F. C. Sarrià. Avui, 13, nit, a les deu. Gran BALL DE REVETLLA per la COOPEY JAZZ, amb obsequis a les senyoretes de la casa "Gèneres de Punt D. H.". Demà, diumenge, gran programa de festes.

Restuarant Funicular

Costat de la piscina. Diumenge, 4'30 tarda

Sardanes i Ball

[illegible] a la terrassa. Tel. 32738.

:: PIANOS ::
lloguer, des de pessetes 8 al mes. C. RIEGER
BRUG, 73

CONDUCCIO D'AUTOS

Acadèmia Americana d'automobilisme

L'única que fa les condicions següents:

100 PESSETES, TOT COMPRES

Conducció - Mecànica - Reglament. Examen i Títol - Una hora diària de conducció - Mecànica en taller - Classes dia i nit - No es limita el temps. Facilitats de pagament Consell de Cent, 326. Claris, 49. Telèfon 20961.

"BOSTON"

Tintoreria i Sabateria ràpides. Rentat en sec, al dia, Ptes. 6'50. MITGES SOLES I TALONS, en quinze minuts, Ptes. 4'75.

Garantida qualitat i màxima durada

13 - SALMERON - 13

PYROS

Cuines a gas de gasolina. Dipòsit allunyat del foc; sense pressió

Meravellosos resultats d'economia i seguretat

Sol·liciteu opuscles gratis

Vendes a terminis i al comptat

Es trameten a províncies

Es desitgen agents i representats a tot Espanya

Establiments PYROS
Claris, 21 - Barcelona

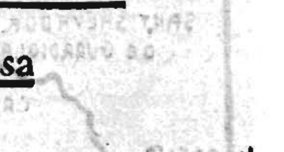

Capetes impermeables de nena :: Sacs de goma de bones qualitats :: Preus econòmics

CASTELLS, Porta Ferrissa, 18

MAGATZEM D'ENCERATS I PLOMERS

Afaiti's higiènicament
Afaiti's de pressa
Afaiti's bé

Com?

Usant la PASTA NIX

S'afaitarà ràpidament, agradablement, perfectament.

No li quedarà la cara irritada, no hi sentirà cremor o irritació després d'afaitar-se.

Eliminarà el sabó, la brotxa, els potets i tots els altres objectes tan exposats a cultivar microbis.

Demani-ho en perfumeries, drogueries, etc., al preu de 2'50 pessetes tub.